Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului
Biroul de Tineret

RADU COPIL

GHIDUL ZILELOR DE POVESTE

Cum să organizați o zi de activități
pentru copiii din parohia dumneavoastră

Colecția Misionară de Tineret
7

Asociația Tinerilor Creștini Ortodocși Cluj

Coperta: Bogdan Dincă
Tehnoredactare: Nicolae-Dragoș Kerekes
Lectura: Lorena Sacalîș

Le mulțumesc celor care m-au ajutat cu ilustrațiile din ghid:
lui Bogdan Dincă pentru poze și lui Casian Cosma pentru desene.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Copil, Radu
Ghidul zilelor de poveste : cum să organizați o zi de activități pentru copiii din parohia dumneavoastră / Radu Copil. - Cluj-Napoca : Renașterea, 2020
ISBN 978-606-607-324-0

379

© Editura Renașterea, 2020
Piața Avram Iancu, nr. 18
400117 Cluj-Napoca
jud. Cluj
România
www.renasterea-cluj.ro
tel.: 0264-599649
e-mail: editura_renasterea@yahoo.com

Arhiepiscopia Vadului, Feleacului şi Clujului
Biroul de Tineret

RADU COPIL

GHIDUL ZILELOR DE POVESTE

Cum să organizaţi o zi de activităţi pentru copiii din parohia dumneavoastră

Tipărită cu binecuvântarea ÎPS Părinte
Andrei
Arhiepiscopul Vadului, Feleacului şi Clujului şi Mitropolitul Clujului, Maramureşului şi Sălajului

editura Renașterea

Cluj-Napoca, 2020

Acest ghid este dedicat
tuturor voluntarilor de tabere
și celor care ne-au ajutat la organizarea
Zilelor de Poveste
de până acum,
dar și celor care ne vor ajuta
de acum înainte!

Proiectul „Zilelor de poveste”

I. Descriere generală

Proiectul „Zilelor de Poveste” s-a născut din experiența frumoasă a taberelor de vară. La sfârşitul verii, eram bucuroşi de taberele realizate, dar şi trişti că vara se termină şi că nu ne mai putem bucura de atmosfera frumoasă din tabere. Atunci, m-am gândit că ar fi tare bine dacă am putea duce experiența şi atmosfera taberelor de vară şi în parohii. Proiectul „Zilelor de Poveste” reprezintă acest prilej minunat. Am scris acest ghid din experiența celor 15 ani în care am organizat activități pentru copii, adolescenți şi tineri.

Acest proiect se adresează celor care din bucuria dragostei lor de Dumnezeu vor să dăruiască şi celor mai mici, celor care vor să îi apropie pe copii, adolescenți şi tineri de Dumnezeu şi de Biserica Lui sau celor care sunt preocupați de pastorația copiilor, a adolescenților şi a tinerilor.

Proiectul „Zilelor de Poveste” este doar contextul favorabil sau prilejul pentru a-i catehiza pe copii, a le îmbrăca cateheza în farmec şi culoare, în experiențe noi, educative şi recreative.

Acest proiect poate fi realizat pe toată durata anului şcolar, mai ales în vacanțe sau cel puțin de 1 iunie sau în sâmbăta dinaintea zilei de 1 iunie.

Când vorbim de activități de tineret, este important să fim specifici şi să precizăm categoria de vârstă căreia ne adresăm:

- activități pentru copii preşcolari (4-6 ani);
- activități pentru copii şcolari (7-12 ani);
- activități pentru adolescenți (13-17 ani);
- activități pentru tineri (18-35 ani).

Când vorbim de activități parohiale pentru copii, ne **putem gândi la:**

✓ **activități diverse**, organizate ocazional: vizite şi activități în şcoli, concursuri, proiecții de film şi animație religioasă, pelerinaje, ateliere, cor, colinde, serbări, scenete, cateheze şi multe altele;

✓ **o zi de activități** („O Zi de Poveste"), adică cel puțin 7 ore pe zi;

✓ **tabără** la sfârşit de săptămână (două zile de activități), de ex., de vineri seara până duminică seara, în parohie, sau în deplasare, la munte;

✓ **programe pe perioadă determinată**: „Luna copiilor" (o lună în care organizăm o întâlnire de 2-3 ore în fiecare săptămână), „5 bucurii pentru copii" (cu 5 întâlniri săptămânale), „7 Paşi spre Biserică" (cu 7 întâlniri săptămânale, pe durata a două luni);

✓ **program săptămânal** de-a lungul anului şcolar, adică ceea ce numim „Grup parohial pentru copii";

✓ **tabără** de 4 -7 zile, pe perioada vacanțelor: în parohie („Mai multe Zile de Poveste") sau la munte;

✓ **În ultima etapă, tot ce ne putem dori după organizarea tuturor acestor activități este diversificarea şi îmbunătățirea întâlnirilor săptămânale** prin realizarea de activități mai deosebite.

II. Avantajele unei zile de activități / unei zile de poveste

1. **E mai uşor** de organizat activități pentru copii decât pentru tineri, deoarece copiii vin în număr mai mare la activități şi sunt mai uşor de mulțumit. În schimb, e mai uşor de organizat activități pentru tineri decât pentru adolescenți, deoarece adolescenții se adună greu şi sunt mai dificil de mulțumit. Cu toate acestea, mai există câte o parohie care reuşeşte să îi adune şi pe adolescenți datorită unui preot carismatic sau unui lider tânăr apropiat de sufletul adolescenților.

Proiectul Zilelor de Poveste poate fi organizat pentru **orice vârstă**: copii, adolescenți sau tineri. Eu voi prezenta varianta pentru copii.

2. Proiectul Zilelor de Poveste **e încurajator** şi **pentru parohiile debutante** în organizarea activităților pentru copii, deoarece prezența copiilor tinde să fie mai mare, aşadar, putem avea o prezență mai îmbucurătoare. Proiectul Zilelor de Poveste e o activitate mai deosebită şi mai consistentă şi pentru cei care organizează activități pentru copii periodic sau săptămânal.

3. Fiind o zi întreagă de activități petrecută printre copii şi voluntari, proiectul Zilelor de Poveste are **un impact mai profund** asupra participanților, impact format din multe amintiri frumoase, din învățarea unor lucruri

noi, din formarea unor noi prietenii cu copiii şi voluntarii, din multe experienţe inedite şi de neuitat.

4. **Organizatorii conştientizează mai uşor** importanţa şi impactul voluntariatului lor în Biserică, deoarece la sfârşitul zilei **simt mulţumirea** că le-au organizat copiilor o zi de neuitat. Îmi amintesc şi acum cu câtă bucurie ne salutau copiii la Liturghie într-o parohie clujeană după ce le-am organizat două Zile de Poveste (vineri seara, pentru aproximativ trei ore, în timp ce părinţii participau la Sfântul Maslu, sâmbătă toată ziua şi Duminica, un program religios ţinut la Liturghie, în loc de predică).

5. **E uşor de îmbogăţit**. Dacă vreţi să faceţi modificări sau îmbunătăţiri, puteţi găsi activităţi mai deosebite şi puteţi face orice tip de activitate, chiar dacă necesită un timp de desfăşurare mai mare. Dacă e vacanţa de vară, merită să faceţi 3, 4, 5, 6 sau 7 zile de activităţi. Spre deosebire de taberele obişnuite, în deplasare la munte, Zilele de Poveste în parohie pot fi o adevărată tabără de zi, **fără costuri de cazare sau de transport**. După o astfel de experienţă, veţi vedea că înşişi copiii vă vor cere tabere iar şi iar!

6. **E uşor de replicat.** Dacă sunteţi râvnitori, puteţi face această activitate o dată pe lună, fără grija că participanţii s-ar putea plictisi, deoarece programul are de toate pentru toţi: de exemplu, fetelor le plac foarte mult cântecele la chitară, băieţilor le plac foarte mult jocurile de grup şi fotbalul.

7. **E un model misionar accesibil.** Dacă ai o echipă de 5-7 prieteni voluntari, puteţi face acest proiect în diferite parohii rurale sau urbane, în ţară sau străinătate. Noi am fost cu acest proiect în trei judeţe, în diferite parohii: la

Beclean, Frata, Branişte, Spermezeu, Cojocna, Rogojel, Boju, Negreni, Mănăstirea Bobota (pentru copiii din satele dimprejur).

8. **Oricine din comunitate** poate fi implicat: tineri şi adolescenți, inclusiv adulții şi părinții pot ține ateliere, pot organiza jocuri, pot cânta la chitară. Fiecare poate contribui cu ceva anume.

III. Cine sunt organizatorii?

1. O echipă de 3-5 persoane (totalul de 5 organizatori prevede şi situația posibilă în care unuia dintre aceştia îi poate apărea o problemă urgentă care-l obligă să lipsească şi de la pregătiri şi de la Ziua de Poveste), care, cu binecuvântarea preotului paroh**, îşi asumă organizarea proiectului** (ei fiind organizatorii). Unul dintre organizatori **îşi asumă coordonarea activității** propriu-zise şi anume a întregului program, în fața copiilor şi a celorlalți voluntari, el fiind coordonatorul. E important ca acesta să fie cel mai organizat şi cel mai responsabil dintre organizatori şi, mai ales, să aibă drag de copii.

> **Atenție!** Dacă voluntarii ascultă cu drag şi grabnic de coordonator, şi copiii vor imita în mod automat comportamentul voluntarilor şi vor asculta şi ei cu drag şi grabnic de coordonator.

2. Preotul Paroh îşi dă binecuvântarea şi susține proiectul prin alegerea zilei (sâmbăta, duminica, orice zi din vacanță), promovează proiectul în parohie, susține financiar cheltuielile: materialele necesare pentru ateli-

ere, prânzul şi alte gustări dulci (în general, comunitatea parohială susține proiectele adresate copiilor; îmi amintesc că o parohie clujeană activă, care a cerut la sfârşitul Liturghiei donații pentru un astfel de proiect, a strâns 1300 lei, din care noi am cheltuit doar în jur de 300 lei, întrucât până şi masa a fost donată; restul banilor au fost împărțiți ulterior grupului parohial de tineri, adică organizatorilor, şi grupului parohial de copii, pentru activitățile lor săptămânale). Fiecare preot, în funcție de dorința sa, se poate implica în primul rând cu prezența la program, ca unul ce este gazda evenimentului. Acesta va conduce momentele de rugăciune, va ține cateheza, poate spovedi şi poate fi un voluntar de seamă pe tot parcursul zilei, acesta cunoscând cel mai bine locul de desfăşurare.

3. Echipa organizatorilor va selecta cu mare atenție **şi rigurozitate echipa de voluntari tineri creştini** (copiii se bucură mult atunci când voluntarii sunt tineri, cel mai probabil deoarece, fiind mai apropiați de vârsta lor, îi simt mai aproape de sufletul lor, iar pentru tineri aceste activități educaționale reprezintă **şansa lor** de a face ceva pentru Biserică şi Dumnezeu). Decât un voluntar care influențează negativ copiii prin comportamentul lui, mai bine de 100 de ori fără ajutorul lui!

> Dacă simțiți că tinerii din parohia dumneavoastră pe care i-ați dori ca voluntari nu au experiență deloc în astfel de activități educative şi nu s-ar descurca prea bine la programul pe care îl doriți făcut pentru copii, atunci ideal ar fi să organizați mai întâi

pentru ei *O Zi de Poveste* şi să îi treceți prin tot programul pe care îl vreți pentru copii, folosindu-vă de o echipă de voluntari care a mai organizat astfel de activități pentru copii şi tineri, de exemplu, tineri de la A.S.C.O.R. sau A.T.C.O.R. E adevărat că uneori, înainte de a ne creşte copiii pe calea credinței, trebuie să ne creştem şi voluntarii pe calea slujirii aproapelui. Totuşi de undeva trebuie să începem şi să desființăm acest cerc vicios: am vrea să facem activități pentru copii, dar nu avem tineri voluntari, iar, dacă nu vom creşte copiii în Biserică, nu avem cum să avem tineri voluntari în Biserică capabili să facă activități pentru copii! (Vezi şi ultima întrebare din sesiunea de întrebări şi răspunsuri de la sfârşitul ghidului)

Numărul minim de voluntari trebuie să țină cont de numărul de participanți. Noi, la Biroul de Tineret al Arhiepiscopiei Clujului, am lucrat cu 1 voluntar la 5 copii (fără a număra preotul şi coordonatorul) şi vă recomandăm şi dumneavoastră acelaşi număr de voluntari.

Vă puteți gândi la tineri din parohie sau din afara ei, prieteni, cunoscuți, voluntari care au mai făcut astfel de activități (ex.: din asociații sau grupuri parohiale de tineret), profesori (nu neapărat doar cei de religie), mame sau bunicuțe (pot ține, de exemplu, atelier culinar/pot pregăti gustări pentru copii), tați (pricepuți la ateliere practice) şi alte persoane din comunitate. Totodată, putem chema un voluntar adolescent căruia îi place să cânte la chitară să ne ajute la partea de folk, chiar dacă el nu vine duminică de duminică la Biserică.

Este foarte important să facem în prealabil **o şedinţă cu voluntarii** şi să le spunem programul Zilei de Poveste şi mai ales ce aşteptări avem de la ei pentru fiecare activitate (că ne dorim să să fie punctuali la program, să stea în picioare printre participanţi la rugăciune, să stea printre participanţi la cateheză, să se joace alături de participanţi la Jocurile de grup, să stea printre participanţi la prânz, să se joace cu participanţii la Sport, să stea printre participanţi şi să cânte împreună cu ei la cântecele la chitară, ne dorim ca ei să se comporte exemplar în interacţiunea cu copiii şi cu cei prezenţi la activităţi), ce comportamente NU sunt acceptate (de exemplu, fumatul, vorbitul jignitor sau nepoliticos, muzică la boxe, alcoolul etc.)

Reuşita unei Zile de Poveste ţine foarte mult de comportamentul voluntarilor, pentru că ei interacţionează cel mai mult cu participanţii, ei reprezentând interfaţa Bisericii pentru copii. Astfel, este grozav **să participi la un program unde voluntarii sunt veseli şi jucăuşi.** Voluntarul preferat şi iubit de copii va fi cel voios, cel jucăuş şi care ştie **să glumească frumos cu copiii.**

E esenţial de ştiut că, pentru copii, fiecare voluntar primit în program va fi perceput fie ca o bucurie şi un exemplu vrednic de urmat, fie ca un exemplu negativ (ceea ce nu ne dorim să avem!).

Pentru motivarea voluntarilor şi propria lor evaluare, puteţi să le daţi la şedinţă o grilă de autoevaluare a muncii de voluntar după modelul de mai jos, model pe care-l vor completa la sfârşitul zilei şi vor păstra pentru ei rezultatul, cu excepţia cazului în care au reuşit să ia o notă mare şi vor să îşi împărtăşească bucuria:

Grilă voluntar de nota 10

☐ 1. Am ajuns mai devreme la Biserică, cu 15 minute înainte de a începe programul, pentru a ajuta la pregătiri.

☐ 2. Am stat în picioare la rugăciune şi am stat printre participanți la catehează.

☐ 3. M-am jucat cu participanții la programul de Jocuri de grup şi Sport.

☐ 4. Am ținut atelier. M-am străduit şi sunt mulțumit de cum a ieşit.

☐ 5. Nu am avut discuții contradictorii cu alți voluntari de față cu participanții şi nu m-am crezut mai grozav decât alți voluntari.

☐ 6. Am socializat cu participanții la masă. M-am împrietenit cu mai mult de 2 participanți de-a lungul zilei.

☐ 7. Am glumit frumos cu participanții, am fost voios şi jucăuş cu ei.

☐ 8. L-am întrebat pe coordonator cu ce pot să-l ajut şi am făcut întocmai când mi-a cerut să fac ceva.

☐ 9. Am încurajat comportamentele sănătoase ale participanților şi am dat cel puțin un sfat bun unui participant.

☐ 10. Am cântat şi am stat între copii la Cântece.

De asemenea, pe lângă şedință, ar fi bine să facem câteva jocuri, exact acelea pe care dorim să le facem participanților la *Ziua de Poveste*, pentru ca voluntarii să se cunoască mai bine şi să interacționeze frumos înainte de *Ziua cea mare*.

Dacă doriți să pregătiți copiilor cu voluntarii şi o scenetă frumoasă, vedeți sceneta nr.4 "FAMILIA FERICITĂ"/ "CIOCOLATA" din Anexa 6 sau vedeți alte idei de scenete care se interpretează pe loc şi pot fi pregătite pentru Catehеză.

IV. Ce trebuie să facă organizatorii?

Echipa organizatorilor împreună cu preotul vor decide următoarele:

1. Când va fi şi cât timp va dura ziua de activități?

În general, sâmbăta, mai ales în timpul anului şcolar, dar orice altă zi e posibilă (de exemplu, duminica, începând de la ora 14:30, în cazul în care copiii pleacă acasă să mănânce după Liturghie). Ziua de activități trebuie aleasă *din timp*, cu minimum 2-3 duminici înainte, ca să evităm heirupismul, iar organizatorii şi voluntarii trebuie să îşi rezerve din timp ziua pentru proiectul *Zilei de Poveste*.

De asemenea, e util şi pentru părinți să ştie cu câteva săptămâni înainte că vor avea o zi liberă, în care copiii lor vor fi implicați în acest proiect parohial.

2. Care sunt limitele intervalului orar disponibil?

Ex.: Sâmbăta ne întâlnim la biserică la ora 10:00 sau 10:30 dimineața şi terminăm programul la ora 19:00, după

rugăciunile de seară (putem să includem rugăciunea de seară sau orice altă rugăciune: Paraclisul Maicii Domnului, Acatistul Maicii Domnului Povățuitoarea copiilor – vezi Anexa 3).

3. Câte ore de activitate ne propunem din intervalul orar disponibil?

De exemplu, ne putem propune cel mult 10-12 ore, însă, pentru început, ar fi mai bine să ne asumăm doar 7-9 ore de activități. Dacă ne propunem mai puțin, între 1 şi 6 ore, putem spune că organizăm o activitate sau un program, dar nu o zi de activități, iar o zi întreagă petrecută împreună e perfectă ca durată pentru a da şansa de a-ți face cunoştințe noi şi pentru a dezvolta relații de prietenie!

4. Care este categoria de vârstă pentru care facem activitățile (care este grupul țintă)?

Categoria de vârstă cea mai potrivită este între 7 şi 12 ani, iar dacă sunt puțintei copii care intră în această categorie de vârstă, mai putem lărgi categoria de vârstă de la 13 ani până la 16 ani. În această situație, ne vom comporta ca într-o familie, unde sunt frați mai mari şi frați mai mici, iar cei mai mici au obligația de a asculta de cei mai mari, iar cei mai mari de a se îngriji şi a-i ajuta pe cei mai mici. Noi vom organiza separat unele activități, de exemplu atelierele, jocurile, filmul, discuțiile catehetice, doar pentru cei mari (13-16 ani), iar alte activități separat, doar pentru cei mici (7-12 ani).

Pentru persoanele care ar dori să vină la program cu frații mai mici (sub 7 ani), trebuie să se aibă în vedere că

aceştia din urmă nu rezistă la un program de toată ziua, devenind iritabili şi plângăcioşi. Singura soluție de a-i primi la program este aceea de a le îngădui să participe doar până la ora 12:00 la amiază, deoarece ei au nevoie de somn.

Desigur, dacă avem în grupul țintă mai mulți adolescenți, vom face programul doar pentru adolescenți, iar dacă avem mai mulți tineri, fiind într-un oraş universitar, atunci vom adapta *Ziua de Poveste* pentru tineri.

5. Cine face înscrierea participanților?

O singură persoană (şi nu două, pentru a evita confuziile) din echipa organizatorilor va face înscrierile la program printr-o modalitate eficientă: primind SMS-uri şi solicitând numele întreg şi vârsta participanților. Doar aşa vom şti şi e important să ştim pentru câte persoane ne pregătim.

6. Unde se vor desfăşura activitățile?

Activitățile se vor desfăşura la Biserică, dar trebuie să vedem în prealabil de ce spații parohiale dispunem: birouri, săli, casa parohială, curtea bisericii. La nevoie, putem folosi şi spații exterioare precum: şcoala, căminul cultural, terenul de fotbal, sala de mese, supraveghind cu atenție şi cu multă grijă deplasările pentru a evita accidentele.

7. Cine va face poze pe parcursul programului nostru?

Trebuie să stabilim cine va face poze sau mici filmulețe video care să fie distribuite ulterior (aşa încât să aibă acces la acestea şi părinții copiilor sau alte familii din parohie, care nu şi-au trimis copiii la programul Bisericii).

V. Ce categorii de activități vom pregăti?

1. Adunarea de bun-venit – obligatorie (15-30 de minute):

A. Intervențiile coordonatorului şi ale voluntarilor:

În cadrul acestei activități de bun-venit, în mare linişte şi discreție, câțiva voluntari desemnați vor lipi pe hainele copiilor, într-un loc cât mai vizibil, bucăți de bandă adezivă de hârtie, pe care au scris prenumele şi inițiala numelui de familie. Desigur, există şi varianta ecusoanelor, care sunt mai aspectuoase, dar şi mai costisitoare. Lipirea numelor se poate face cel mai bine la sosirea participanților.

✓ Se prezintă organizatorii şi voluntarii. Fiecare voluntar va spune:

a) numele şi prenumele său;

b) două lucruri care îi plac (anunțați-i pe voluntari să aleagă lucruri care le plac şi copiilor, pentru a stabili din prima punți de interacțiune şi prietenie; exemple precum: înghețata, dulciurile, fotbalul, joaca, jocul „Rațele şi vânătorii" etc.);

c) atelierul pe care îl vor face.

✓ Coordonatorul va prezenta programul Zilei de Poveste. Participanții vin cu multe emoții şi au nevoie să ştie ce vor face de-a lungul zilei pentru un plus de confort psihologic. Programul zilei (sau, dacă sunt mai multe zile, al fiecărei zile în parte) e bine să fie afişat la locul de întâl-

nire, pe planşe mari, cât mai colorate; pot fi chiar cu desene pe margine (e mai de efect). Le puteți recomanda participanților să îşi facă poze cu programul, astfel încât să poată avea tot timpul programul la îndemână, oriunde se vor deplasa pe parcursul zilei (fiind stocat în memoria telefonului personal, iar fotografiile vor rămâne ca o amintire frumoasă de la program).

✓ Coordonatorul va prezenta întotdeauna unde e baia, de unde se poate bea apă şi alte lucruri de interes general.

✓ Coordonatorul va prezenta diverse metode de a reinstaura liniştea, pentru a continua activitatea sau pentru a-i anunța diverse lucruri. De exemplu, coordonatorul le spune că, atunci când coordonatorul, şi doar el, spune TAM-TA-RA-RA-RA, toți participanții răspund TAM-TAM şi fac semnul liniştii (şşt), cu degetul în poziție verticală la gură către colegii din stânga şi din dreapta lor. O altă metodă de a instaura liniştea este următoarea: coordonatorul le spune că, atunci când el, şi doar el, pune mâna dreaptă la gură şi ridică mână stângă cu palma în sus, toți participanții trebuie să pună şi ei grabnic mâna dreaptă la gură şi să se întoarcă cu fața spre coordonator şi să ridice mână stângă cu palma în sus.

✓ Se va prezenta acum şi un set de reguli, pentru buna desfăşurare a activităților şi pentru a ne asigura că toți se vor bucura de această zi:

1. Toți participanții sunt punctuali la activități.
2. Ne comportăm cu ceilalți aşa cum ne-ar plăcea să se comporte ei cu noi.

3. Este interzis să plecăm de la program fără să anunțăm coordonatorul.

4. Ascultăm de drag de toți voluntarii.

5. Muzica la boxe, la telefoane sau la căşti este interzisă (explicație: e important ca toți cei prezenți să respire în această zi o altă atmosferă, de pace şi linişte bucuroasă. Acasă, seara, pot recupera, dacă simt nevoia aceasta).

6. Telefoanele pot fi folosite doar în timpul liber.

7. Este obligatoriu să îți faci cel puțin 1-2 prieteni noi ☺.

O bună variantă este să-i întrebați şi pe participanți ce reguli mai doresc ei sa fie respectate la *Ziua lor de Poveste*. Desigur, dacă avem mulți adolescenți la program, ar fi bine să adaugăm şi regula: consumul de tutun şi alcool este strict interzis.

! Dacă se întâmplă să aveți copii problemă, care vorbesc întruna, vă rugăm să îi abordați cu iubire şi răbdare, căci nu ştiți ce probleme au ei acasă. Puteți să îi folosiți ca persoane ajutatoare, adică să le dați de lucru, dar cel mai bine e să responsabilizați câțiva voluntari din echipa de organizare să stea lângă ei şi să îi ajute, cu frumosul, să se liniştească.

! Abordarea cu iubire şi răbdare este importantă nu doar pentru copilaşul mai problematic, cât mai ales pentru ceilalți participanți, care sunt foarte curioşi să vadă cum îi veți aborda. Abordarea înțeleaptă a copiilor problemă este prilejul dumneavoastră cel mai bun pentru a vă ridica la înălțime în fața copiilor. În general, este bine ca voluntarii să se abțină de la a aplica pedepse copiilor, lăsând acest privilegiu exclusiv coordonatorului, care nu se va grăbi să împartă pedepse, ci va căuta alte mijloace educative pentru a rezolva situațiile ivite.

B. Intervențiile participanților:

✓ Dacă până acum au vorbit coordonatorul şi voluntarii, când s-au prezentat, acum a venit momentul să dăm cuvântul participanților. Astfel, feedbackul cerut participanților se face în funcție de numărul lor: individual, dacă sunt puțini, adică până în 15 participanți (prezentarea lor se va face verbal), sau colectiv, dacă sunt mulți, adică mai mulți de 15 participanți (intervenția lor se va face prin bilețele, în scris).

Dacă sunt maximum 15 participanți, le spunem să se prezinte fiecare, spunându-şi numele şi prenumele şi precizând două lucruri care le plac. Dacă sunt mai mulți de 15 de participanți, nu mai funcționează această modalitate, pentru că ei nu au răbdare să-i asculte pe toți ceilalți participanți.

În această situație, le dăm pixuri şi bilețele pe care să scrie toți, cu numele lor sau sub anonimat, următoarele lucruri:

a. ce aşteptări au ei de la *Ziua de Poveste* la care participă. Ei scriu, de obicei: să îşi facă prieteni, să li se răspundă la întrebări, să se distreze, să joace fotbal etc.;

b. care este activitatea din program care le surâde cel mai mult şi pe care o aşteaptă cu nerăbdare;

c. un mesaj pe care îl transmit voluntarilor.

✓ Un alt exercițiu de interacțiune prin care obținem un feedback, adică un răspuns de la ei, este următorul: coordonatorul le spune că, atunci când el le va adresa întrebarea ***"Cum vă simțiți?"***, ei trebuie să răspundă cu mâna ridicată, cu pumnul strâns şi cu degetul mare ridicat, într-unul dintre aceste trei moduri:

➢ dacă se simt bine, cu degetul mare ridicat spre cer,

➢ dacă se simt aşa şi aşa, cu degetul mare orientat spre partea dreapta sau stânga,

➢ dacă se simt rău, cu degetul mare orientat în jos.

Voluntarii vor merge sa vadă ce probleme au cei care au ridicat mâna cu degetul în jos, adică cei care se simt rău. Acest exercițiu simplu poate fi făcut de câteva ori pe parcursul zilei.

Când le dați bilețele notes care se lipesc, iar participanții scriu pe ele, le puteți lipi apoi pe foi mari de flipchart (sau chiar pe un flipchart) sau pe panouri (arată bine).

Ar fi tare bine să vă creați în prealabil un desfăşurător scris al Adunării de bun-venit cu ideile principale care trebuie şi merită spuse tuturor, ca să nu uitați să anunțați lucruri importante.

2. Rugăciunea de dimineață – obligatorie (15-25 de minute):

Le cerem participanților să nu vorbească în timpul rugăciunii, respectând dreptul celorlalți de a se ruga în linişte. La nevoie, îi atenționăm cu dragoste că acum e momentul nostru de seriozitate înaintea lui Dumnezeu.

Participanții vor spune toți cu voce tare rugăciunile începătoare şi vor citi pe rând celelalte rugăciuni, coordonatorul mergând printre ei şi arătându-le de unde să citească. Fiecare dintre ei trebuie să aibă în față textul rugăciunilor (vezi Anexa 1). Sunt câte unii, puțini, care refuză să citească, dar trebuie să îi încurajăm, iar, dacă greşesc, e bine să se corecteze şi să treacă mai departe, căci şi adulții mai greşesc, darămite ei. Iar dacă nu vor

nicicum să citească, atunci sărim peste ei cu înțelegere. Cu timpul, vor citi şi ei. Le mai spunem că la rugăciune începem în picioare, ca soldații la război, iar, dacă în timpul rugăciunii unii mai obosesc, e bine să se aşeze în genunchi, ca soldații răniți. Iar după ce obosesc în genunchi, să se ridice din nou în picioare.

3. Rugăciunea de seară – vă recomandăm insistent să o faceți (20-30 de minute):

Rugăciunile de seară (vezi Anexa 2) sau Acatistul Maicii Domnului – Povățuitoarea copiilor (vezi Anexa 3), Paraclisul Maicii Domnului.

N.B.: În mii şi mii de chestionare aplicate la sfârşit de tabere şi *Zile de Poveste*, copiii şi adolescenții ne spun că cel mai mult şi mai mult din program le plac atelierele, jocurile de grup şi cântecele la chitară. Tocmai de aceea, am scris mai jos că cele trei categorii de activități sunt obligatorii.

4. Cântece la chitară (sau la ukulele, fluier, muzicuță, orgă) sau fără instrument, dacă nu avem – obligatorii (20-30 de minute):

✓ la instrument: *cântece pentru copii şi folk* („O lume minunată", „Pseudofabulă", „Broasca Țestoasă", „Andri-Popa", „Supă de zarzavat", „Dacă râzi", „La Paris" , „Mi-o zis mama că mi-o da", „Câți"), *cântece tradiționale din folclor* („Cântă cucu, bată-l vina", „Nu uita că eşti român", „Basarabie frumoasă") ;

✓ **religioase:** *cântări din cult* („Cuvine-se", „Apărătoare Doamnă", „Născătoare de Dumnezeu" etc.), alte cântări religioase, pricesne etc. ;

✓ (dacă vreți, puteți vedea şi caietul nostru de cântece de tabără cu peste 50 de cântece frumoase pentru copii şi adolescenți de pe www.atcorcluj.ro . (Căutați cântecele utilizând bara de căutări de pe site).

5. Ateliere - obligatorii (60-90 de minute)**:**

Atelierele sunt alese în funcție de abilitățile voluntarilor. La un atelier coordonat de un voluntar, participă între 2 şi 10 copii, în funcție de dificultatea atelierului. Exemple de ateliere: **culinar** (torturi decorate din pişcoturi însiropate sau clătite sau salam de biscuiți sau raffaelo sau salată de fructe), **handmade**, **origami**, **quilling**, **confecționat mărțişoare sau felicitări** de sărbători sau chiar de mulțumire pentru părinți, **cruciulițe** sau **brățări dinață**, **decorat cutiuțe sau pahare de unică folosință prin tehnica şervețelului**, **modelaj fimo (o plastilină specială care se întăreşte la cuptor)**, **icoane litografiate (lipite)**, **tras cu arcul**, **teatru** (vezi Anexa 6), **prim-ajutor**, **ecologizare, desen**, împletituri ale părului, împletit **noduri** din

ață mai groasă şi de legat cravata, autoapărare, atelier de chitară sau alt instrument muzical, atelier de creat tablouri din lucruri găsite în natură, adunat lemne şi pregătit foc de tabără etc. Multe ateliere frumoase se găsesc pe Youtube, trebuie doar căutate şi exersate acasă înainte.

Ar fi tare bine ca fiecare atelier să înceapă cu câte un joc de cunoaştere. Scopul atelierelor este multiplu: pe lângă faptul că participanții vor învăța ceva practic, ele sunt şi un bun prilej de a-i învăța ceva duhovnicesc. De exemplu, la atelierul sportiv, participanții pot fi învățați ce înseamnă spiritul fairplay; la atelierul de litografii sau cruciulițe, participanții pot repeta Rugăciunea Inimii: „Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă pe mine, păcătosul”.

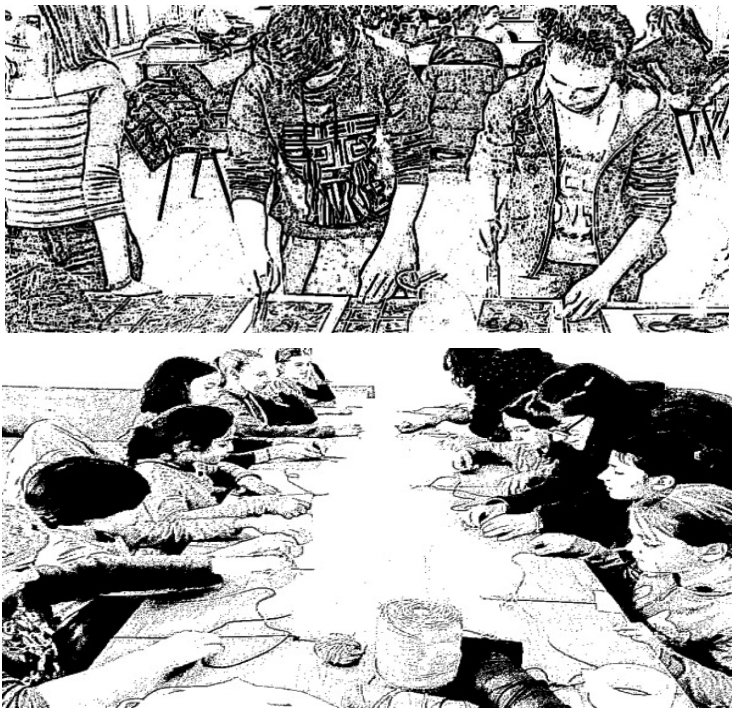

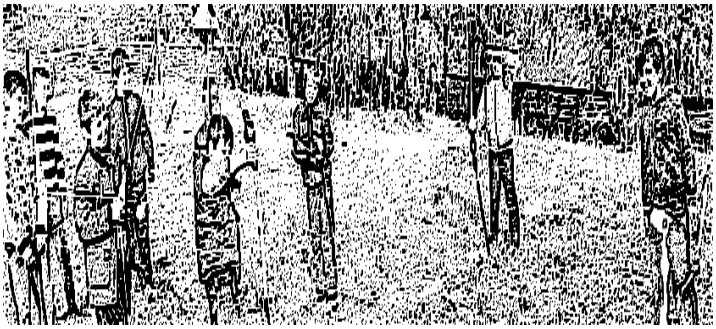

6. Jocurile de grup (de exterior şi de interior) – obligatorii (30-60 de minute):

În funcție de locație, pot fi jocuri de exterior sau de interior, iar, în funcție de spațiul disponibil, sunt jocuri care se pot juca într-un spațiu mai mic sau care au nevoie de un spațiu mai mare.

În funcție de numărul de participanți, sunt:

– jocuri pentru un grup mic (3-10 participanți);

– jocuri pentru un grup mediu (11-30 de participanți);

– jocuri pentru un grup mare (31-100 de participanți).

În biserică, jocurile trebuie să fie atent selecționate (nu jucăm ştafete în biserică), dar aceasta nu înseamnă că nu putem face niciun joc sau că toate jocurile trebuie să fie statice, căci putem să ne mişcăm la un joc în Biserică!

Un bun coordonator de jocuri va alterna, pe parcursul jocurilor, jocurile de viteză cu cele mai statice. Întotdeauna e bine să începeți jocurile de grup cu un joc de cunoaştere (vezi debutul Anexei 5 şi restul Anexei pentru exemple de jocuri).

Este foarte important să cunoaştem atât spațiul în care ne vom desfăşura activitățile, cât şi numărul de participanți pentru care ne pregătim.

O arhivă de 8 cărți de jocuri în limba română şi engleză este disponibilă pe **www.atcorcluj.ro .** Căutați pe site în bara de căutări cuvântul „jocuri".

Pe internet, găsiți jocuri explicate pe următoarele siteuri:

- www.youthwork-practice.com
- www.ultimatecampresource.com
- www.group-games.com
- www.icebreakers.ws
- www.greatgroupgames.com
- căutați pe youtube „Minute to Win It Gamers".

7. Cateheza – Obligatorie (35-50 de minute):

Când organizăm un program de două ore la biserică o dată pe săptămână, cateheza nu poate dura mai mult de 25-30 de minute din totalul celor 120 de minute. Dacă e făcută foarte bine şi e interactivă, dacă a fost îndelung pregătită, poate dura maximum 35-45 de minute. Altfel, riscăm să ajungem la plictiseală.

Dacă programul oferit e de o zi întreagă, putem avea liniştiți o cateheză de 50 de minute, un film şi câteva discuții despre conținutul filmului, dar şi o sesiune de răs-

punsuri la întrebările lor religioase puse în scris, moment care poate dura până la 50 de minute, căci e interactiv, personal şi mai uşor de ascultat. Se adaugă acestui program rugăciunile de dimineață şi cele de seară, ceea ce, per total, e foarte bine.

Este important următorul principiu pedagogic: subiectul catehezei trebuie să fie unul tematic; să nu vorbim despre toate, căci s-ar putea să rămână cu nimic! Tot la fel de important e ca preotul, atunci când catehizează, să nu uite să se coboare în lumea copiilor, să dea exemple din viața cotidiană a copiilor.

E de preferat ca subiectele tematice să nu reia Evanghelia duminicală, chiar dacă e ispititor pentru preoți să facă acest lucru. Exemple de categorii de subiecte: pilde, poveşti şi întâmplări cu tâlc, minuni contemporane şi din vechime, viețile şi minunile sfinților (de-a lungul timpului, am constatat că tinerii şi copiii apreciază mult mai mult viețile sfinților contemporani sau care au făcut minuni în ultimii zeci de ani: Sf. Paisie Aghioritul, Sf. Porfirie Kavsokalivitul, Sf. Ioan Maximovici, Sf. Nectarie de Eghina, Sf. Efrem cel Nou, Sf. Luca al Crimeii, Sf. Ioan de Kronstadt, Sf. Ioan Rusul şi mulți alții), sfinții şi animalele, patericul pentru copii etc. Dacă pentru Ziua de Poveste a fost aleasă o anumită temă, acum e momentul să fie discutată.

Deoarece mintea e proaspătă şi mai receptivă dimineața, locul catehezei în programul zilei este întotdeauna dimineața, înainte de prânz.

Cateheza poate fi ținută şi de către tineri, care se pregătesc în prealabil pentru acest moment. Se pot face scenete pe loc cu întâmplări din Pateric, care sunt citite de coordonator cu voce tare (vezi Anexa 6). Acasă, preotul

sau tânărul responsabil de această activitate sau coordonatorul citeşte întâmplarea şi pregăteşte lucrurile necesare care sunt menționate în povestire, iar actorii vor pune în scenă pe loc în timp ce aud că se petrece în cele citite. De asemenea, vezi jocuri introductive la Catehează din Anexa 5.

❖ **Ilustrație despre credință şi spovedanie în cadrul Catehezei**

Necesar: o icoană cu Domnul Hristos la vârsta deplinătății (nu Prunc, pentru că e de folos să Îl vedem şi în acest fel, mai ales pentru copii şi tineri), bilețele, cariocă, bandă adezivă scotch, foarfecă, ață mai groasă, un pahar de plastic cât mai murdar, un pahar de plastic curat, o sticlă cu apă.

✓ Le spunem participanților că avem nevoie de un voluntar curajos (şi alegem un băiat mai mare şi puternic). Le vom spune participanților că le vom arăta de ce unii nu cred în Dumnezeu.

Aducem icoana şi o punem pe un scaun, în fața voluntarului. Le cerem participanților din public să ne spună exemple de păcate, pe care le scriem pe bilețele şi le lipim pe fața voluntarului, acoperind bine de tot ochii lui.

Coordonatorul cere participanților să identifice un păcat pe care îl fac mai ales băieții, apoi un păcat făcut mai ales de fete, un păcat făcut de bărbați, şi apoi unul făcut mai ales de femei. După ce voluntarul are ochii acoperiți, un voluntar din echipa de organizare va muta icoana lui Hristos, ducând-o mai departe, în public. Coordonatorul continuă să lipească pe fața băiatului-vo-

luntar bilețele pe care sunt scrise păcate. Când voluntarul are toată fața acoperită de păcate, îi cerem să meargă la icoana lui Hristos ținând capul drept (să nu îşi ridice capul, să nu poată vedea pe sub foi). Desigur, el nu va putea face aceasta, căci nu mai vede. Exact la fel se întâmplă cu ateii.

Atunci, coordonatorul îi va spune că, oricât de drag îi este, el (coordonatorul) nu poate să îi dea păcatele jos, căci şi el le are pe ale lui. Nimeni nu îl poate ajuta, nici mama, nici tata, nici prietenii lui buni, ci numai şi numai preotul îl poate ajuta, căci doar lui i s-a dat această putere de la Domnul nostru Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu şi Fiul Omului. Chemăm preotul să vină în față şi să îi dea jos bilețelele. Probabil îl va durea puțin, în funcție de cum ați lipit bilețelele. Le spunem că păcatele făcute cu plăcere se scot din noi cu durere şi ruşine la spovedanie. Cu cât doare mai tare, cu atât mai puternic e de acum omul în fața ispitei!

✓ În cele ce urmează, le spunem participanților că mai avem nevoie de un voluntar (să fie o fată de data aceasta). Coordonatorul o întreabă cum o cheamă. Îi dă să țină în mână un capăt de ață, iar celălalt capăt îl leagă de icoana lui Hristos, care se află pe un scaun. Coordonatorul spune că, atunci când facem un păcat (şi dă exemple din viața copiilor), legătura noastră cu Hristos se rupe (şi coordonatorul taie ața). După aceea, persoana se hotărăşte să se spovedească şi îşi reface legătura cu Hristos (coordonatorul leagă cele două ațe, făcând un nod mare, iar voluntara se apropie, prin aceasta, de Hristos, ața fiind acum mai scurtă), dar apoi iar păcătuieşte şi legătura ei cu

Hristos se pierde din nou (coordonatorul iar taie aţa). Părinţii ei o trimit la spovedanie şi ea merge (coordonatorul leagă cele două aţe, făcând un nod mare, iar voluntara se apropie şi mai mult de Hristos căci se scurtează aţa).

Concluzia: nu doar că spovedania a refăcut legătura noastră cu Dumnezeu, dar, după mai multe spovedanii, ajungem mult mai aproape de Dumnezeu, căci aţa se tot scurtează datorită nodurilor făcute! Mulţumim voluntarei şi o trimitem înapoi în public.

✓ Aducem cele două pahare, cel murdar şi cel curat, şi întrebăm participanţii din care pahar ar alege să bea apă. „Din cel curat!" răspund ei. „Ei, vedeţi? Nu-i suficient doar să avem paharul curat, ci îl avem curat ca să îl folosim, să îl umplem cu apă şi să bem din el!". Coordonatorul bea din pahar cu satisfacţie, apoi spune: „Aşa şi noi: curăţim sufletul şi trupul nostru de mizerie, adică de păcat, ca să ne umplem de Duh Sfânt şi să putem lua în noi Medicamentul Nemuririi (o expresie a Sfântului Ignatie Teoforul), adică Trupul şi Sângelui lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumneze şi Fiul Omului. Iar cel mai măreţ lucru pe care-l poate face omul pe pământ este să mănânce Trupul lui Hristos şi să bea Sângele Lui căci Mântuitorul Iisus Hristos a zis că astfel omul va avea viaţă veşnică , va rămâne întru El şi El întru acel om şi că va fi viu în veci!"

8. Prânzul – obligatoriu (25 de minute)**:**

Oferit de parohie, prânzul NU trebuie să fie de la catering! Prânzul poate fi pregătit de una sau mai multe persoane din parohie. Dacă o parohie poate să găsească

o doamnă care să pregătească prescuri pentru fiecare duminică şi sărbătoare, cu siguranță că poate să găsească în parohie o doamnă care să fiarbă nişte macaroane şi să pună peste ele nişte jumări şi brânză bună. Puteți să nu pregătiți felul întâi, dar e bine să nu uitați de gustările dulci, bucuria copiilor. Principiul după care ne ghidăm este: mâncarea şi gustările să fie atât de bune, ca şi cum le-am pregăti pentru copiii noştri!

☺ Ar fi tare frumos, de exemplu, să puneți, într-un coşuleț acoperit cu un material frumos, dulciuri mici şi mari sau bomboane de ciocolată diverse, de cea mai bună calitate, câte una pentru fiecare participant şi voluntar. Copiilor le place foarte mult să extragă din coşuleț câte o gustărică, dar nici voluntarii nu se supără dacă li se oferă acest prilej.

9. Sesiune de întrebări şi răspunsuri cu preotul – obligatorie (45 de minute)**:**

Dacă la catehează, noi alegem subiectul, e foarte important să le vorbim şi despre lucrurile care îi interesează pe ei, iar la sesiunea de întrebări şi răspunsuri le dăm lor prilejul să aleagă subiectul catehetic.

Toți participanții sunt rugați să trimită în față bilețele cu întrebări, mesaje, citate sau impresii ale zilei. Dacă trimit în față bilețele doar unii dintre ei, se vor ruşina că ei au întrebări şi e posibil să nu le mai trimită. De aceea e important să trimită toți un bilețel, indiferent dacă conține o întrebare, un citat, un mesaj sau o impresie. (vezi „Actorul silențios" – un joc introductiv la Sesiunea de Întrebări şi Răspunsuri, de la sfârşitul Anexei 5).

10. Sport, jocuri de exterior, jocuri de societate - obligatorii (30-90 de minute)**:**

Băieții sunt întotdeauna doritori de fotbal, timp în care voluntarii se pot juca cu fetele „Rațele şi vânătorii" şi alte jocuri. Câteva palete de badminton vor fi întotdeauna apreciate, mai ales de fete. Alte exemple de activități: elastic, jocuri de societate (de ex., Dixit, Activity, Double, Memory, Geistez Blitz şi altele).

11. Discuții pe grupuri – opționale (35-50 de minute)**:**

Participanții sunt grupați pe vârste sau aleatoriu. Dacă alegeți să formați grupuri aleatorii, este indicat să îi numărați pe cei care vor participa de la 1 la 7, de exemplu, (până la numărul de grupuri pe care doriți să le formați), pentru a separa prietenii. Într-un grup, intră *între 7 şi 10 persoane.*

Grupul este moderat de o persoană pregătită. Activitatea la grup debutează cu un joc şi cu prezentarea participanților într-un mod cât mai creativ. Participanții pot adresa moderatorului întrebări despre tema prezentată. Acesta, la rândul lui, adresează întrebări dinainte stabilite legate de tema discutată.

Răspunzând pe rând toți participanții, evităm monopolul celor dezinvolți şi dăm curaj celor sfioşi să intervină în discuții. Pe cei reticenți îi încurajăm să vorbească, îi putem lăsa mai spre sfârşit. Atunci când coordonatorul cere o părere, va trebui să o respecte, chiar dacă este falsă sau contrară învățăturii de credință, însă va preciza de ce Biserica ne învață altfel.

Dacă se întâmplă ca voluntarul să nu ştie să răspundă la vreo întrebare religioasă a copiilor, e mai bine să nu înceapă să bată câmpii, ci doar să spună simplu că nu ştie, că nu s-a gândit până acum la acel lucru, dar că se va interesa şi le va răspunde imediat ce va afla.

O variantă de lucru cu grupurile presupune atribuirea de sarcini comune: a transcrie pe hârtii mari (planşe) anumite informații, concluzii, răspunsuri legate de tema generală. La sfârşit, când grupurile se reunesc, reprezentanții fiecărui grup vor prezenta în fața celorlați rezultatele muncii lor. Este important să afişați planşele într-un loc cât mai vizibil pentru toți.

12. Program cultural-religios – opțional (45-90 de minute)**:**

Pe parcursul *Zilei de Poveste*, se poate pregăti un program cultural-religios pentru comunitatea parohială, prezentat duminica, după Liturghie, în loc de predică (30 minute) sau doar pentru părinți şi binefăcători, la focul de tabără.

Exemplu: o scenetă cu sens pentru public (pentru copiii mai mari, căci ei ştiu să interpreteze mai bine), poezie creştină (pentru copiii mijlocii ca vârstă), cântări religioase (pentru copiii mai mici).

! Pentru secțiunea de poezii, vă recomandăm excelentele volume *Poezii cu iz de filocalii* şi *Poezii cu parfum de isihie* ale Maicilor de la Mănăstirea Diaconeşti (care au înțeles bogat atât pentru cei mici care le rostesc, cât şi pentru adulții din public).

13. Activități diverse şi sarcini de grup mai deosebite – opționale (30-60 de minute)**:**

> **ATENȚIE!** Atunci când copiii trebuie să realizeze o activitate în afara locației Zilei de Poveste, ei trebuie însoțiți obligatoriu de un voluntar din echipa de organizare, care răspunde de siguranța lor, pentru a evita vreun accident rutier sau alte probleme care pot apărea!

a. Căutare de obiecte ascunse (ex.: câte o bomboană delicioasă, mai deosebită, ascunsă într-o hârtie pe care e trecut un citat, mai grăitor, din Evanghelie).

b. „Cateheza copiilor" bilețele cu câte un verset din Evanghelie (vezi Anexa 4 - Cuvintele lui Iisus Hristos despre Sine Însuşi din Evanghelia după Ioan, Luca şi Matei).

Pentru a nu le mai rescrie, le puteți xeroxa, tăia şi rula ☺. Le ascundeți, prin Biserică sau în curtea Bisericii, fie citatul cu o bomboană (bine ar fi să fie legate împreună), fie doar citatul, iar fiecare participant va trebui să găsească câte un singur citat. Copiii vor trebui să memoreze textul de pe bilețelul găsit şi să-l spună tuturor la un moment ales de dumneavoastră, fapt pentru care îi veți răsplăti cu o bomboană delicioasă. ☺ Din experiență, vă spun că, deoarece copiii nu vorbesc tare, e nevoie de un microfon legat la o boxă pentru a fi auziți de toți participanții!

În caz că nu aveți timp, puteți să îi puneți pe copii să extragă câte un citat dintr-un bol, alături de o bomboană de ciocolată aflată într-un alt bol, dar nu va fi la fel de

antrenant. Cuvintele Mântuitorului Iisus Hristos despre Sine Însuşi din Anexa 4 sunt minunate, prin urmare merită să inventăm prilejuri ludice pentru a le face cunoscute copiilor aceste cuvinte!

c. Copiii au talent: o activitate frumoasă, care pune în valoare talentele copiilor: unii cântă cu vocea, alții ştiu să cânte la instrumente muzicale, unii încropesc o scenetă, alții ştiu să jongleze, recită o poezie, fiecare are talentul său. Copiii se vor înscrie din timp la unul dintre voluntarii desemnați în acest sens, care va face şi o minimă verificare a talentului (de exemplu, dacă un copil vrea să spună glume, e bine, dar voluntarul va verifica înainte conținutul glumelor, ca nu cumva să se spună prostii în fața tuturor). E foarte frumos şi potrivit ca participanții care îşi prezintă talentul să fie răsplătiți cu un premiu, de exemplu, câte o ciocolată bună pentru fiecare participant care a urcat pe scena dumneavoastră.

d. Concurs de cultură generală sau de cunoştințe religioase pe echipe: în care să formulați cu cât mai multe detalii întrebările, astfel încât copiii să învețe, în timp ce se joacă. Cel mai bine ar fi să adresați întrebările tuturor echipelor, iar ele să dea răspunsul scris pe hârtie. Altfel, dacă întrebați câte o echipă, întotdeauna copiii vor avea prilej de nemulțumire că întrebarea lor a fost prea grea, iar întrebările celorlalte echipe sunt mult mai uşoare.

e. Traseul Îngerului păzitor: se pregăteşte un traseu sinuos (dacă e pe beton, se poate desena cu cretă; pe iarbă,

folosiți nişte frânghii sau ațe) cu diferite obstacole: sunt puse pe traseu diferite obiecte cu rol de obstacol: o găleată, scaune, mingi, sticle cu apă, o mătură aşezată orizontal pe 2 scaune etc. Unii voluntari pot avea sarcina de a tăia aerul cu anumite bețe, pentru a face totul mai dificil pentru cel legat la ochi (desigur, dacă va fi cazul, ei îl vor lovi în joacă pe participant).

O persoană este legată la ochi departe de traseu, pentru a nu-l vedea de dinainte. Persoana legată la ochi va trebui să străbată traseul, evitând obstacolele, ghidându-se doar după vocea unei alte persoane, care va juca rolul de înger păzitor şi care va sta lângă el. Toți ceilalți participanți vor fi publicul, care va juca rolul lumii şi al duhurilor rele, care vor striga diferite comenzi, spuse mereu pe dos, ca să-l încurce pe cel legat la ochi. Aceştia vor striga şi vor face gălăgie mare, aşa încât colaborarea dintre cel legat la ochi şi îngerul său păzitor să fie cât mai dificilă. La sfârşit, alocați timp pentru a discuta cum a fost parcurgerea traseului pentru cel legat la ochi, cum a fost pentru cel care a jucat rolul îngerului păzitor şi chiar câteva păreri de la cei din public, pentru a afla dacă le-a plăcut să fie personaje negative.

f. ***Marele Joc*** sau ***Exatlon***: un concurs pe echipe (cu 5-7 echipe, cu 7-11 membri fiecare), cu aproximativ 7-9 probe care durează între 5 şi 7 minute fiecare, dintre următoarele sau oricare altele dorite de dumneavoastră. Rareori contează locația unde se desfăşoară, copiii apreciază în mod deosebit probele ce trebuie trecute, dar îmi amintesc că am făcut odată acest joc în Grădina Botanică a Clujului şi a fost minunat;

- **proba religioasă:** cu întrebări religioase (adaptate la nivelul lor de cunoştinţe), la care echipele trebuie să obţină un anumit număr de răspunsuri corecte, în funcţie de dificultatea întrebărilor; (din numărul total, ei trebuie să dea un anumit număr de răspunsuri corecte, iar, dacă nu ştiu răspunsul la unele dintre întrebări, pot spune „Pas" şi să sară peste ele, economisind timp; (de ex., dacă aveți 33 de întrebări de dificultate medie, proba este trecută dacă echipa răspunde corect la minimum 25 de întrebări)**;** este recomandat să o organizați într-un spațiu închis sau retras, pentru a evita descoperirea răspunsurilor în avans de către celelalte echipe**.**

- **probă de cultură generală** (a se vedea detaliile de mai sus, de la proba religioasă).

- **proba labirintului:** este recomandat să fie jucată în interior, într-un loc retras, unde nu se circulă. Așezați hârtii A4 în format de 5 pe 5, adică cinci linii a câte 5 foi fiecare; voluntarul va trebui să aibă pe un bilețel o hartă a traseului corect prin labirint (câte una pentru fiecare echipă, deoarece hârtiile se murdăresc de la încălțăminte). Harta trebuie concepută în așa fel încât traseul să nu treacă de două ori peste aceeași foaie. Mișcările posibile ale participanților sunt doar *în față, în spate, în stânga și în dreapta, fără pași în diagonală.* Foaia de intrare și foaia de ieșire din labirint poate fi precizată sau nu. Participanții trebuie să treacă pe rând, câte unul, prin labirint (doar o singură persoană poate fi pe traseu). Când jucătorul va călca pe foaia corectă din cadrul traseului, voluntarul îi spune acestuia „Corect!" sau "Da". Dacă greșește, i se

spune „Greșit!" sau "Nu" și e trimis în spatele echipei, care stă în șir indian lângă foaia de intrare în labirint. Apoi, va continua următorul participant până când toți membrii echipei vor ieși din labirint parcurgând traseul corect.

! Pe durata traseului, este interzisă oferirea de indicații de către ceilalți coechipieri. Singura soluție rezonabilă este ca aceştia să fie atenți la paşii jucătorilor dinaintea lor (acest joc are multe valențe religioase, deoarece Iisus Hristos este Calea noastră, a creştinilor; pe acelaşi traseu, au mers şi Sfinții şi au ajuns în Rai, ieşind biruitori din labirintul vieții); Proba e trecută când toți participanții trec şi ies din labirint.

- **proba sportivă:** unde toți membrii echipei au de parcurs câte un mic traseu sportiv (ex.: mersul prin ochiurile de la scara culcată la pământ/prin cauciuri, mersul cu paleta de ping-pong, lovind o minge de ping-pong; alergări într-un picior; mersul ghemuit sau mersul piticilor; mersul broscuțelor; mersul uriaşilor; mersul pe vârfuri sau pe călcâie; sărituri în sac; mersul spate în spate, cu o minge sau un balon între ei; mersul târâş pe sub nişte bănci sau scaune).

- **proba de îndemânare:** unde echipele fie trebuie să nimerească, de la depărtare, cu două mingi, nişte sticle cu apă ,ca la bowling, aflate la distanță unele de altele; pot, de asemenea, să arunce cu mingi de mână sau mingi de tennis, de la depărtare, în nişte sticle cu puțină apă (ca să nu le doboare vântul) aflate pe o masă;

- **proba țintelor:** noi aveam nişte bețe de plastic (se pot face din aşchii de lemn) care intrau uşor în pământ şi care erau numerotate cu puncte diverse 5, 10, 25, 50, 100 puncte, pe cele cu puncte puține le puneam mai aproape de linia de unde concurenții trebuiau să arunce nişte cercuri de plastic spre a nimeri în ținte, iar pe cele cu multe puncte cât mai depărtate ca să fie greu de nimerit;

- **proba puzzle** pe care trebuie să îl facă cât mai repede (puzzle-ul să nu aibă mai mult de 45 de piese şi să fie cât mai colorat)**;**

- **proba de mimă:** unde vor mima 10-12 cuvinte pentru cei din echipa lor; dacă cel care mimează spune din greşeală coechipierilor cuvântul, atunci va primi de la voluntar un cuvânt înlocuitor (e bine să le aibă pregătite dinainte);

- **proba apei**: unde participanții trebuie să umple 2 pahare aflate unul lângă altul cu apă adusă, cu o lingură, de la depărtare, dintr-o găleată; în primul pahar se află o minge de ping-pong, care trebuie suflată în următorul pahar şi apoi în ultimul pahar (mingea poate trece dintr-un pahar în celălalt doar când nivelul apei o aduce sus de tot) toate cele 3 pahare se află unul lângă altul în linie dreaptă;

- **proba mingii de ping-pong:** se aruncă o minge de ping-pong într-o cofă/pahar mai mare, de la distanță, dar nu printr-o simplă aruncare, ci, prima dată, mingea trebuie să lovească podeaua, în cazul în care carafa este pusă pe jos, sau masa, în cazul paharului pus pe masă, şi abia după aceea să intre mingea în cofă sau pahar;

- **proba cercurilor:** în care trebuie aruncate câteva obiecte sau mingi în cercuri fie desenate, fie făcute din sfoară;

- **proba ghicitorilor:** la care participanții trebuie să găsească rezolvarea unor ghicitori mai uşurele. Ar fi bine ca voluntarul să îşi stabilească un număr maxim de indicii pe care le va da echipelor care sunt în încurcătură.

- multe alte probe care pot fi inventate.

g. Concursul virtuților: (Vezi Anexa 8 pentru bilețele cu virtuți.) Ele se ascund fie în Biserică, fie prin curtea Bisericii, fie într-o zonă bine delimitată a unui parc. La semnalul coordonatorului, copiii vor trebui să alerge să caute una sau două virtuți în funcție de numărul participanților şi de câte bilețele ați ascuns. Alergarea e importantă, deoarece semnifică greutatea şi efortul necesar pentru dobândirea unei virtuți. Când copiii găsesc o virtute, ei trebuie să vină la coordonator să îi arate ce au găsit, acesta fiind un bun prilej pentru a le explica copiilor în ce constă virtutea găsită şi pentru a-i încuraja la căutarea unei virtuți reale. Jocul reprezintă un motiv numai bun pentru a porni o catehează despre virtuți.

Pe www.atcorcluj.ro găsiți un powerpoint cu 50 de virtuți, care poate fi modificat după cum doriți.

h. Liste cu cerințe de îndeplinit pe echipe de realizat în 45 de minute: Activitatea se desfăşoară în satul sau oraşul unde vă aflați. Fiecare echipă va fi însoțită de un voluntar supraveghetor. Participanții sunt anunțați înainte

de a începe căutarea care este lista greşelilor care le va scădea puncte din totalul punctelor realizate.

h1. Iată un exemplu de listă cu cerințe realizate la oraş:

Căutați o persoană care sau căreia:	**Puncte**	**Numele Semnătura**
1. Are vârsta între 9 şi 13 ani.	5	
2. Are vârsta peste 75 ani.	7	
3. Vorbeşte fluent limba engleză.	5	
4. Vorbeşte fluent limba franceză.	10	
5. Este şofer de taxi.	5	
6. Este şoferiță de taxi.	10	
7. Se află la lucru.	5	
8. Se află la lucru şi poartă îmbrăcăminte sau uniformă de serviciu.	10	
9. Se plimbă pe stradă cu un cățel.	5	
10. Se plimbă pe stradă cu o pisică.	35	
11. A dăruit un buchet de flori luna trecută.	5	
12. A citit de plăcere 2 cărți în ultimele 30 de zile.	10	
13. A citit de plăcere 3 cărți în ultimele 30 de zile.	19	

14. E părinte şi are 3 copii.	15	
15. E părinte şi are 5 copii.	22	
16. Are o maşină.	3	
17. Are 2 maşini.	8	
18. Stă la semafor.	2	
19. Stă pe bancă.	3	
20. E polițist.	10	
21. Îi plac cartofii prăjiți.	2	
22. Nu îi plac cartofii prăjiți.	9	
23. Îşi ține promisiunile.	10	
24. Are cruce la gât.	20	
25. Se roagă seara.	10	
26. Se roagă în fiecare seară şi dimineață.	35	
27. Care s-a spovedit anul acesta.	30	
28. A fost într-un pelerinaj anul acesta.	25	
29. Merge la Biserică în fiecare duminică şi sărbătoare.	39	
30. Care ține tot Postul Mare, al Paştilor.	39	
25. Crede în Dumnezeu.	15	
26. Îl iubeşte pe Dumnezeu.	50	
27. Este ferm convinsă că extratereştrii nu există.	39	
28.crede în învierea morților.	29	

29.Ştie să cânte o melodie religioasă.	28	
30.Ştie când e sărbătorit Sfântul Mare Mucenic Dimitrie Izvorâtorul de Mir.	26	

Grila de evaluare a greşelilor de către voluntarul supraveghetor:

GREŞELI	**Pct.**	**De câte ori**				**Total**
Strigăte şi vorbit zgomotos	3					
Dacă se ceartă	8					
Dacă aleargă bezmetic	4					
Îndepărtarea unui membru cu peste 15 paşi de grup	8					
Trece vreunul pe roşu	10					
Nu salută înainte de a întreba ceva	2					
Nu salută la plecare	2					
Nu mulțumeşte pentru semnătură	2					

h2. Dacă sunteți la sat: echipa trebuie să găsească în natură şi împrejurimi: o insectă vie, un ambalaj aruncat pe jos, un peştişor, mormoloc sau broscuță, un trifoi cu patru foi, flori de câmp, să îşi facă o poză cu o vânzătoare, cu 4 copii, cu un biciclist. Inventați dumneavoastră alte cerințe în funcție de obiectivele şi locurile pe care le aveți în sat.

i. Poze de grup: la anumite obiective, sau care să exprime anumite teme: veselie, unitate, tema zilei; dacă ziua de activități e la oraş, puteți să le dați copiilor sarcina de a face o poză cu un taximetrist, apoi cu un biciclist etc.

j. Jocuri cu apă: în cazul în care doriți să jucați jocuri cu apă sau jocuri cu baloane cu apă, ar fi bine să le cereți participanților să își aducă de acasă tricou în plus şi pantaloni, iar la program să vină în pantaloni scurți. Jocurile cu apă pot fi jucate doar în cazul în care e vară şi vă bucurați de un soare dogoritor; recomandare: participanții își vor pune telefoanele sau alte obiecte de valoare separat, pentru a nu fi udate).

j1. Farfurii cu apă: se împart participanții în două sau mai multe echipe, întîi stau în şir indian, apoi sunt aşezați pe jos, cât mai adunați, unul lângă altul, în aşa fel încât picioarele întinse ale unuia să treacă pe lângă picioarele celuilalt; fiecare echipă trebuie să transporte apa dintr-o găleată/cofă aflată în fața şirului (își toarnă apă în farfurie cu un pahar, farfurie cu apă care se dă celui din spate pe deasupra capului, până în capătul şirului, unde au o altă găleată/cofă, pe care trebuie să o umple cât mai mult. Se va fixa, înainte de joc, limita de timp (10-20 de minute), iar, la finalizarea termenului, va câştiga echipa cu cea mai multă apă în vasul din spatele şirului.

j2. Baloane cu apă: participanții stau în două şiruri, față în față, şi fiecare aruncă balonul partenerului său, iar apoi trebuie să facă, la fiecare rundă, câte un pas în spate, pentru a mări distanța tot mai mult. O rundă înseamnă, aşadar, o aruncare cu balonul.

În ziua baloanelor cu apă, la cateheză, preotul va vorbi despre fericire, insistând pe ideea că o căutare egoistă a

fericirii proprii, de exemplu în famile, îi împiedică pe ceilalți să îşi găsească fericirea lor. !

1. Coordonatorul le spune copiilor: Dragilor, de mici copii începem să ne căutăm propria fericire, însă din păcate, o cautăm în mod egoist, doar fericirea noastră, în timp ce ceilalți îşi caută fericirea lor. Fiecare îşi caută fericirea lui!

2. Dragilor, ce merită să cautăm în viața noastră?

Bani, diamante, jocuri multe, spun ei.

3. Eu vă spun că merită să cautăm pe Iisus Hristos, Creatorul şi Dumnezeul nostru, şi fericirea!

4. După ce baloanele au fost umplute, le ştergem cu un prosop şi scriem pe baloane cu un marquer numele complet al fiecărui copil. Le împărțim copiilor baloanele, iar apoi le cerem copiilor să pună baloanele la picioarele coordonatorului.

5. Coordonatorul: Şi fiindcă viața-i scurtă, aveți 10 secunde să vă găsiți balonul vostru!

6. Vorbeam adineauri despre fericire ! Ați fost atenți ca fiecare să îşi poată găsi balonul/ fericirea lui sau v-ați căutat balonul vostru în mod egoist ca oamenii mari fericirea?

7. Acum putem fi fericiți cu toții? Nuuu, căci unele baloane au fost sparte la imbulzeală!

Acum e momentul să scoatem baloanele de rezervă pentru a le înlocui pe cele sparte, astfel încât fiecare copil să aibă balonul său.

8. Dragilor, atunci când ne căutăm în mod egoist propria fericire de multe ori îi împiedicăm pe alții să îşi găsească fericirea proprie.

9. De data aceasta, aveți tot 10 secunde, să luați baloanele de pe jos şi să le dați celor căror le aparține balonul.

Variantă: Acum vă grupați câte 5-7 persoane în echipă şi vă stabiliți o singură persoană care va veni după cele 7 baloane ale coechipierilor.

10. Coordonatorul spune tare şi clar: Iar dacă ne gândim şi la nevoile altora, dacă ne ajutăm şi ne sprijinim reciproc, dacă ne hotărâm să nu mai fim egoişti şi să fim altruişti, ne vom găsi toți fericirea mai uşor şi mai repede ! Numai împreună putem fi cu adevărat fericiți! Doar aşa vom înmulți fericirea, dăruind şi celorlalți din fericirea noastră! Şi chiar dacă fericirea se tot împarte, ea nu se sfârşeşte, ba dimpotrivă, cu cât se împarte mai mult, ca lumina, cu atât se înmulțeşte!

11. Acum jocul poate începe: fiecare copil cu balon are voie să facă fericită o singură persoană, adică să ude o singură persoană, dar e interzisă lovirea celorlalți în cap, doar sub gât e voie să fie udați. Cel udat va ieşi din joc şi va sta pe o băncuță/scaun/undeva anume la soare. Iar până ajunge acolo ar face bine să îşi folosească balonul şi el!

k. Concurs de spart baloane prin umflare: (joc individual)**:** a se juca pe categoria băieți, respectiv categoria fete.

l. Concurs de rezistență cu genoflexiuni: toți participanții fac genoflexiuni deodată. Persoana care nu cedează şi face cele mai multe genoflexiuni câştigă. Merită ca premiu o gustărică dulce.

m. Concurs de oratorie: câştigă cine rosteşte, din memorie sau pe loc, cel mai convingător discurs pe un anumit subiect dat: de ex., de ce e importantă lectura la copii şi adolescenți, de ce merită să fii creştin de mic.

n. Concurs de ghicitori: câştigă cine ştie o ghicitoare la care nu ştiu răspunsul ceilalți participanți la concurs**.**

o. Concurs de recitat poezii pe vârste: va câştiga cel care a recitat din memorie cea mai lungă poezie.

p. Jocul „Cine sunt eu?": cu întrebări din Vechiul şi Noul Testament şi Viețile Sfinților.

Exemple:

- Eu am fost păstor de oi şi am ajuns rege al poporului evreu. Cine sunt eu?
- Eu am fost primul rege al poporului evreu. Cine sunt eu?
- Eu am stat trei zile şi trei nopți în pântecele unei balene, dar Domnul Dumnezeu m-a salvat. Cine sunt eu?
- Eu am eliberat poporul evreu din robia egipteană. Cine sunt eu?
- Eu sunt urmaşul lui Moise şi am intrat cu poporul evreu în țara promisă lor de Dumnezeu. Cine sunt eu?
- La rugăciunea mea, Dumnezeu a oprit ploaia în Israel pentru trei ani şi jumătate. Cine sunt eu?
- Sunt dregător, iar fiica mea a murit. Totuşi ea a fost înviată de Iisus. Cine sunt eu?
- Eu sunt pescar, sunt tânăr, Iacob e fratele meu şi dintre apostoli, eu îl iubesc cel mai mult pe Domnul Iisus, dar şi Iisus mă iubeşte mult pe mine. Cine sunt eu?
- Eu am cerut voie de la Pilat ca să dau jos de pe cruce trupul lui Iisus şi l-am înmormântat. Cine sunt eu?
- Eu am fost episcop, dar am fost bârfit şi alungat din episcopia mea. La bătrânețe am făcut o mănăstire de maici. Cine sunt eu?

- Eu sunt valah, dar am fost luat ostatic de turci. Pentru curăția trupului meu am dat lupte grele până la moarte. Cine sunt eu?

- Eu am fost doctor şi chirurg vestit, am ajuns preot şi apoi episcop, iar pentru apărarea credinței am fost trimis în exil în Siberia. Cine sunt eu?

-Eu am fost călugăriță în pustie şi un înger mi-a spus să mă întoc în zona mea natală şi apoi voi trece la Domnul. Cine sunt eu?

q. Lupta cu odgonul: poate fi pe echipe sau în perechi, avem nevoie de o frânghie foarte groasă, al cărei mijloc este marcat de la început prin lipirea unei fâşii de bandă scotch sau printr-o eşarfă. Tot în dreptul acestui marcaj, se va pune pe jos un jalon sau orice alt obiect, care va delimita punctul până în care trebuie trasă echipa adversă. Participanții vor fi împărțiți în două echipe relativ egale ca putere, care trebuie să țină de cele două capete ale frânghiei. Atunci când coordonatorul (aflat la mijlocul distanței dintre cele două echipe) fluieră prima dată, toți participanții încep să tragă. Când una dintre echipe este trasă dincolo de jalon, coordonatorul va fluiera sau va striga tare „Stop!". Una dintre regulile haioase (spuse în glumă) pe care coordonatorul le poate preciza înainte de joc este ca ei să nu îi rupă frânghia ☺! Puteți juca 2 sau 3 ture, nu mai mult (pentru că e ostenitor şi dureros pentru mâini). A treia rundă se va face doar dacă echipele sunt la egalitate, cu câte o rundă câştigată de fiecare echipă.

Două sfaturi pe care le puteți da echipei care a pierdut la prima tură sunt: o echipă va trage mai bine dacă este mai

bine organizată, adică să nu fie toți pe aceeaşi parte a frânghiei, ci unul de-a stânga şi altul de-a dreapta ei. Un alt secret este că vor trage mai bine dacă se vor lăsa mult pe spate.

Copiilor le place mult să îi vadă şi pe voluntari jucând acest joc!

Jocul se poate juca şi iarna, pe sănii, care sunt ținute de alți participanți ca să nu alunece. În fiecare capăt al frânghiei va fi câte o persoană aflată pe sanie. Persoana pierde dacă este trasă jos de pe sanie sau dacă rămâne fără frânghie în mână.

14. Spovedanie – obligatorie (cu sensul că e important ca noi să le oferim acest prilej celor care doresc să se spovedească):

E bine să fie numită o persoană dintre voluntari care alcătuieşte lista celor doritori de spovedanie, astfel încât să se asigure că există continuitate la spovedanie în timp ce ceilalți copii care vor să se spovedească participă, în continuare, la program şi sunt chemați doar când urmează să intre la spovedit, lipsind de la program doar cât durează spovedania.

15. **Vizionare de film religios – opțională** (30-60 de minute):

Mesajul unui film nu este evident pentru copii! Mesajul trebuie discutat, explicat. Verbalizarea mesajului de către participanți ajută mult la însuşirea mesajului. Alocați timp pentru discutarea subiectului ecranizat: ce notă dau filmului?, ce le-a plăcut?, ce nu le-a plăcut?, ce e de învățat?, ce-ar putea aplica în viața lor de zi cu zi?

Exemple de filme mai scurte, pentru a avea timp şi pentru discutarea filmului, sunt:

-„Butterfly Circus – Circul Fluturilor" (20 de minute; cu Nick Vujicic, care nu are nici mâini şi nici picioare, filmul prezentând o frumoasă poveste despre două medii de viață total diferite, şi anume două circuri: unul nociv, şi unul plin de viață şi speranță; în plus, puteți să le puneți şi alte filmulețe cu Nick Vujicic de pe Youtube);

- animația frumoasă „Serafima" (50 de minute; povestea unei fetițe credincioase care trăieşte într-un orfelinat bolşevic);

- „Angela's Christmas" (30 de minute; o frumoasă animație despre o fetiță care ia acasă, din Biserică, păpuşa care-L reprezintă pe Pruncul Iisus în scena Naşterii, pentru a-i ține de cald);

- „Pildele ruseşti" (15-25 de minute/fiecare; sunt mai multe pilde ruseşti dublate în limba română pe Youtube):

PILDE 1 DUBLAT ÎN LIMBA ROMÂNĂ:
A. *Ascultare neobişnuită;*
B. *Rugăciunea în Biserică;*
C. *Primirea lui Hristos în chipul aproapelui sărman.*

PILDE 2 DUBLAT ÎN LIMBA ROMÂNĂ:
A. *Nu judeca, ca să nu fii judecat;*
B. *„Trei noi, trei Voi, miluiți-ne pe noi!";*

PILDE 3 DUBLAT ÎN LIMBA ROMÂNĂ:
A. *Trei cuvinte despre Iertare;*

PILDE 4 DUBLAT ÎN LIMBA ROMÂNĂ:
A. *Despre Bogăție;*
B. *Despre Neascultare;*
C. *Despre Împăcare.*

Exemple de filme mai lungi pentru copii sunt:

- „Narnia 1 – Leul, Vrăjitoarea şi Dulapul" (140 de minute): prezintă minunata aventură a patru frați în lumea regelui leu Aslan.

- „The Little Boy" (136 de minute): despre un băiețel care face o listă de porunci ale Mântuitorului nostru Iisus Hristos, pentru ca tatăl său să se întoarcă sănătos din război;

- „The Lion of Judah" (82 de minute) : o animație frumoasă şi distractivă, în care animalele dintr-un grajd merg să îl salveze pe mielul din grajdul lor, care a fost luat şi dus la Templul din Ierusalim pentru a fi jertfit, dar în locul lui Se jertfeşte adevăratul Miel al lui Dumnezeu, adică Fiul lui Dumnezeu şi Fiul Omului.

- alte două fime bune pentru copii sunt: „Miracles from Heaven"(109 minute) şi „Heaven is for real" (100 de minute), ambele făcute de protestanți, dar bazate pe fapte reale din viața a doi copii; primul este despre o fetiță care trece printr-un accident care putea să îi fie fatal, şi totuşi ea se vindecă de o boală cronică şi foarte grea de stomac, în urma unei vizite în Rai. Cel de-al doilea film prezintă experiența unui băiețel care a văzut Raiul în timpul unei operații şi se întoarce de acolo cu tot felul de informații convingătoare despre membrii familei lui, care decedaseră; (în cazul acestor două filme, sunt videouri pe Youtube cu cei doi copii care au trăit aceste frumoase

experiențe, astfel că, la sfârşitul filmului, puteți să le arătați şi emisiunile, în limba engleză, la care aceştia participă);

- alte filmulețe sugestive şi inspiraționale pe care să le discutați împreună (de ex. filmulețul, „Fluturele Cosmote Reclamă", varianta românească a filmulețului „What is that?" 2007).

16. Foc de tabără – opțional (60 de minute):

Focul de tabără e realizabil mai ales în parohiile rurale. Pregătirea focului se poate face în cadrul unui atelier. Pentru copii e o bucurie mare şi o experiență de care îşi vor aminti cu mare drag mulți ani după Ziua de Poveste, mai ales dacă se cântă cu chitară. Întotdeauna e bine ca participanții să stea la o distanță considerabilă de foc, pentru cazul imprevizibil în care focul se răstoarnă.

17. Adunarea de rămas-bun – obligatorie (30 de minute):

Dacă sunt mai puțini participanți, se pot culege impresiile zilei verbal, iar dacă sunt mai mulți, în scris, prin chestionare (vezi Anexa 7). Oricum, varianta chestionarelor e întotdeauna cea mai bună, deoarece pot fi citite şi de persoanele care absentează de la adunarea de rămas-bun, iar acestea rămân în arhivă ca o dovadă a muncii voastre pentru oricine e interesat!

La finalul activităților, se pot aprinde câteva lampioane.

Atenție mare dacă lampioanele se aprind cu ceară, pentru că aceasta poate să picure pe fața copiilor, care, fiind curioşi, vor să vadă cum se aprinde lampionul şi au tendința să intre sub lampion. Când lampionul se aprinde cu un material ca vata, nu există acest risc.

E bine şi frumos ca, pe lângă obiectul realizat la atelier, participanții să rămână cu o amintire de la programul dumneavoastră: de exemplu, cartea *Povestiri pentru copii*, a Părintelui Ilie Cleopa – 3 lei (care se pot comanda de la Mănăstirea Sihăstria telefon 0233 251 894) sau insigne cu sfinți, cruciulițe, metaniere etc.

Dacă unii dintre copii au impresionat (fie prin vreo faptă bună mai deosebită, fie printr-un talent mai aparte, fie prin cumințenie sau hărnicie), îi puteți răsplăti cu diverse distincții şi premii (de ex., cărți ortodoxe).

Copiii se bucură mult de proiecția de poze cu cele mai frumoase fotografii de la program. Pentru această ultimă activitate, vezi şi jocul de final **Intersecția mâinilor,** de la sfârşitul Anexei 5.

18. Teatru – opțional: (vezi scenetele din Anexa 6).

VI. Înainte - în timpul - după *Ziua de poveste*

A. Haideți să gândim Ziua dumneavoastră de Poveste!

1. Membrii echipei organizatorice (3-5 organizatori):
2. Posibilii voluntari:
3. Data şi ziua:
4. Categoria de vârstă a grupului țintă pentru care doriți să faceți activitățile:
5. Număr estimat de participanți:
6. Ora de început şi ora de sfârşit a programului:
7. Planificarea zilei pe intervale orare şi activități:

-
-
-
-
-
-
-
-
-

În organizarea unei zile de activități, sunt importante următoarele aspecte:

a. Alcătuirea programului unei *Zile de Poveste* sau de tabără începe întotdeauna de la limita inferioară (adică de la ce oră suntem disponibili pentru a începe programul: fie ora de trezire în tabără, fie ora de întâlnire la Ziua de Activități) şi stabilirea meselor; după aceea, se planifică orele libere dintre limita inferioară şi micul dejun, apoi orele dintre mese: mic dejun - prânz, prânz – cină, apoi ce mai avem după cină;

b. E important să planificați activitatea catehetică sau didactică în partea de dimineață a zilei, când mintea este receptivă, iar celelalte activități, mai recreative (de ex., cântecele), le puteți lăsa mai spre seară, când se acumulează oboseala;

c. Să nu uitați să puneți mici pauze în program (de toaletă, de hidratare şi de pregătire a activităților, de exemplu, pauză de pregătire a atelierelor);

d. Să alternați activitățile solicitante cu cele recreative;

e. După masa de prânz, sunt binevenite atelierele, deoarece sunt activități practice, relaxante şi antrenante. Astfel, prin aceste activități evitați soarele arzător de după-amiază (pot fi ținute în interior sau în aer liber, la umbră).

B. Organizare:

1. întocmirea listei cu necesarul de lucruri şi materiale necesare pentru realizarea activităților trecute în program **este absolut necesară** ☺;
2. Stabilim cine e responsabil de fiecare lucru în parte: cine să le aducă/cumpere/împrumute/returneze:
3. materiale necesare pentru atelierele alese;
4. Papetărie: foarfeci, ațe, lipici, bandă adezivă scotch, foi albe şi colorate, markere, bilețele-notes;
5. Articole sportive: minge de fotbal, minge pentru „Rațele şi vânătorii", palete de badminton, elastic;
6. Materiale pentru jocuri, fluier pentru coordonator, jocuri de societate, eşarfe de legat la ochi, funii;

7. Tehnică: aparat foto, videoproiector şi laptop, sonorizare;

8. Lampioane;

9. Darurile de la sfârşitul zilei;

10. Este recomandat să aveți, în echipa de organizare, un student la Medicină sau chiar un medic. În caz de răniri, e bine să aveți la dispoziție rivanol sau apă oxigenată, comprese sterile, plasturi, Nurofen, bandaje, Triferment, faşă elastică, o pensetă pentru căpuşe etc.; pentru bolile „inventate", ele trec grozav de repede cu Pastila Fermecată ştiută doar de medic (Vitamina C ☺);

11. Prânz, cina opțională, gustări dulci, apă şi pahare de unică folosință;

12. Lista cu cele necesare se face în funcție de activitățile planificate.

C. În ziua cea mare:

1. Aduceți cu voi voia bună şi entuziasmul. Vă aşteaptă o Zi de Poveste!

2. Veniți din timp la fața locului, ca să vă pregătiți pentru activități!

3. Înarmați-vă cu flexibilitate şi creativitate în privința lucrurilor care „absentează" motivat sau nemotivat, nu mai contează!

4. Programul este pentru noi, iar nu noi suntem pentru program! Programul ne ajută chiar dacă nu reuşim să ne ținem de el întru totul, căci ne aminteşte ce avem de făcut.

5. Voluntarii: prietenoşi, harnici, voioşi, jucăuşi, dar şi fermi, când e cazul!

6. Interacțiunea şi cunoaşterea participanților după nume este esențială!

7. Nu uitați să vă bucurați de eveniment ☺ !

8. Cu timpul, o să vă dați seama că mai important decât a face activități pentru Dumnezeul nostru este să faceți activități împreună cu Dumnezeul nostru, adică neuitând de El (să mai faceți câte o rugăciune scurtă în gând: „Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, ajută-ne să avem o zi frumoasă împreună!")

Şi continuând aşa, să mai spui din când în când:

Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, ajută-mă să iau cele mai bune decizii!

Şi cât mai personal, cum simte fiecare:

"Doamne Iisuse, Hristoase Fiul lui Dumnezeu, binecuvintează Ziua noastră de Poveste şi fereşte-ne de ispite, accidente, incidente care pot să tulbure activitatea noastră!"

"Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, dă-ne vreme bună de activități în aer liber!"

"Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, deschide-le Tu mintea şi inima spre Tine, că altfel ne ostenim degeaba!"

Şi tot aşa în funcție de nevoi!

D. Evaluarea şi promovarea rezultatelor:

1. Sărbătorirea rezultatelor împreună cu echipa de voluntari e foarte importantă! Se vor citi împreună chestionarele participanților şi fiecare voluntar va avea şansa sa să îşi împărtăşească impresiile şi experiențele.

2. Împărtăşirea experienţelor „la cald", seara, imediat după plecarea participanţilor este cea mai recomandată. În lipsă de timp, neapărat trebuie organizată ulterior o întâlnire de evaluare şi de mulţumire pentru cei implicaţi în program!

3. Centralizarea punctelor forte şi a sugestiilor de îmbunătăţire a programului. Păstraţi documentul într-un dosar de organizare a activităţilor de tineret. Vă va fi util în planificarea următoarei Zile de Poveste!

4. Centralizarea, selecţia şi distribuirea pozelor către toţi participanţii şi voluntarii taberei. E o experienţă frumoasă pentru un copil să împărtăşească părinţilor amintirile sale de la toate activităţile atunci când se uită la poze împreună acasă.

5. Promovarea rezultatelor (articole ilustrate cu poze pe internet, prezentări).

6. Puteţi planifica următoarea Zi de Poveste ☺!

VII. Exemplu de program

Unul dintre programele pe care le-am realizat a fost la Branişte, judeţul Bistriţa-Năsăud, unde Părintele Alin Pop, de la Beclean, a invitat fiecare preot din cercul său preoţesc să participe cu 10 copii. Astfel, la program am avut 9 preoţi şi peste 90 de copii.

9:00 – Întâlnirea la Biserică. Adunarea de bun-venit.

9:30 – Rugăciunea de dimineaţă.

10:00 - Cateheză. Sceneta Ciocolata, pregătită de voluntari pentru copii. Sceneta „Avva Agaton şi Îngerul", pusă în scenă pe loc de copii, în timp ce le-o citeam.

11:30 – Plecarea spre şcoală.

11:45 - Jocuri de grup în curtea şcolii („Eşarfa", „Azeta", „Ceşcuțe", „4 mişcări").

12:30 – Prânz.

13:00 – Pauză.

14:00 – Ateliere (litografii, culinar, tras cu arcul, autoapărare, decorat cutiuțe prin tehnica şervețelului, împletit brățări, împletit cruciulițe din ață specială, teatru, quilling, atelier de discuții cu preoții despre activitățile de tineret).

15:30 – Pauză. Fotbal. Jocuri de grup de voie liberă cu voluntarii.

17:30 – Plecarea spre Biserică.

18:00 – Rugăciunea de seară. Sesiune de întrebări şi răspunsuri cu preotul.

19:00 – Plecare spre şcoală. Pauză de fotbal şi joacă.

19:30 – Cină.

20:00 – Foc de tabără şi cântece la chitară.

20:45 – Adunarea de rămas-bun.

21:00 – Plecarea spre casă.

SFÂRŞIT ŞI LUI DUMNEZEU SLAVĂ!

VIII. Întrebări şi răspunsuri despe proiect

A. Întrebări de la Dana:

1. Î: Este nevoie să fac cateheză sau nu?

R: DA, absolut, căci programul e făcut de Biserică. Aşadar, dacă nu o face preotul, atunci o va ține unul dintre membrii organizatori sau dintre voluntari. Copiii au nevoie să audă despre pronia şi lucrarea lui Dumnezeu cu noi, oamenii.

2. Î: Cum pot face cateheza să fie cât mai interactivă şi chiar distractivă?

R: Cateheza nu trebuie să fie distractivă, ci educativă şi de suflet folositoare. Dacă e şi distractivă, cu atât mai bine, căci va fi primită în suflet mai uşor. Desigur, e bine dacă cel care o ține poate să facă şi glumițe frumoase sau chiar sugestive, dacă poate să vorbească, din când în când, şi haios, mai ales după jumătatea catehezei, când ascultătorii pot da semne de oboseală sau chiar plictiseală. Însă un lucru mai simplu şi foarte util pe care vorbitorul poate să îl facă e să zâmbească. El poate chiar stabili cu voluntarii ca, atunci când unul dintre aceştia îi va face un semn distinctiv (de exemplu, ridicarea mâinii stângi), să îşi aducă aminte că e cazul să zâmbească publicului ascultător.

3. Î: Cum îi pot ține în frâu pe copiii gălăgioşi?

R: Metoda cea mai bună e ca voluntarii să stea printre ei, pentru a evita vorbitul, iar, dacă sunt unii mai vorbăreți, atunci voluntarii trebuie să stea chiar lângă ei, pentru a-i potoli cu vorba bună şi discretă!

4. Î: Este bine-venit să îi separ pe copii pe grupe de vârstă la unele jocuri sau ar fi mai bine ca toate jocurile să se desfăşoare împreună?

R: Dacă copiii sunt aproximativ de aceeaşi categorie de vârstă, adică între 7 şi 12 ani, eu nu i-aş separa şi nici nu e nevoie.

5. Î: În ce condiții ar fi necesar să îi despart?

R: În cazul în care aveți puțini copii cu vârsta între 7 şi 12 ani în parohie si ați lărgit categoria de vârstă primită

la program mai mult de 12 ani, primind, astfel, şi adolescenți între 13 şi 16 ani, atunci se va face separat cateheza, jocurile şi filmul!

6. Î: Cum îi fac pe voluntari să stea printre participanți?

R: Trebuie să le spunem voluntarilor la şedință că acest lucru e foarte important pentru interacțiunea cu participanții, dar mai ales pentru buna desfăşurare a activităților în linişte. De asemenea, puteți stabili cu ei ca, la un semn oarecare al coordonatorului (de ex., când se ține de o ureche sau sau se scarpină pe față), toți voluntarii trebuie să intre discret printre participanți!

B. Întrebări de la Anastasia:

7. Î: Cum să îi motivez pe voluntari să intre cu adevărat în rolul de voluntar, adică să se dedice copiilor?

R: La şedința cu voluntarii, trebuie să le spunem ce aşteptări avem de la ei. De aceea am scris la început că selecția voluntarilor e crucială pentru reuşita programului!

8. Î: Ce fel de activități am putea face la comun, având în vedere că avem două categorii de vârstă, copii (7-12 ani) şi adolescenți (13-17 ani)?

R: La comun facem adunarea de bun-venit, prânzul şi rugăciunile (cu precizarea că rugăciunile mai lungi le vom da celor mari să le citească, iar rugăciunile mai scurte celor mici). Focul de tabără, de la sfârşitul zilei, se poate face împreună, dacă vom cânta alternativ cântece pentru fiecare categorie. Chiar şi cateheza se poate face la comun,

dar e important să fie înțeleasă şi folositoare pentru ambele categorii de vârstă.

9. Î: Cum să îi determinăm pe voluntari să fie implicați constant?

R: Acest lucru ține mult de calitatea lor umană, de ce fel de experiențe asemănătoare au mai avut şi dacă sunt mai responsabili sau aerieni, mai maturi sau nepăsători. Desigur, putem să îi felicităm în gura mare în fața celorlalți voluntari pe voluntarii al căror comportament ne-a plăcut sau care ne-au ajutat într-o oarecare situație, în speranța că va fi imitat şi de ceilalți voluntari.

10. Î: Cum ar trebui să împărțim ziua?

R: Este evident că la început vom avea adunarea de bun-venit, apoi rugăciunea de dimineață, căci ziua bună se cunoaşte după rugăciunea de dimineață ☺, apoi catehеza, care trebuie făcută întotdeauna în prima parte a zilei, cât mintea e încă odihnită şi receptivă. Cum după datorie vine bucurie, vom face jocurile de grup, după care va trebui să luăm prânzul. Urmează o pauză de jumătate de oră (de toaletă şi de pregătire a atelierelor). Sportul e întotdeauna bine-venit după ateliere, căci alungă apatia, iar soarele nu mai e aşa arzător. La finalul zilei: rugăciunea de seară, adunarea de rămas-bun, eventual un foc de tabără şi "Noapte bună!", ne vedem mâine la Liturghie☺!

11. Î: Ce ne facem cu părinții care insistă să fie prezenți la program?

R: Le spunem că cei mici au nevoie şi ei de un pic de aer nou, fără supravegherea părinților, şi că am pregătit

şi vom face lucruri frumoase cu pentru ei. Iar, dacă insistă mult, având poate şi unele motive medicale, pot să participe ca observatori, să vadă şi ei ce lucruri frumoase faceți. Dacă doriți, îi puteți pune la treabă, să ajute unde este nevoie: la masă sau la ateliere.

C. Întrebări de la Părintele Dorian:

12. Î: Sunt preot la oraş, într-o parohie mare, cu multe familii şi şcoli în jurisdicția parohiei. Eu aş face, dar mă tem că voi avea peste 100 de copii la program şi mi se pare prea greu cu atâția. Ce pot face?

R: Fericit preotul ce-şi va umple biserica de copii! Nu se va ruşina când va grăi cu duşmanii săi în poartă (parafrază la cuvintele Psalmistului David). Pentru început, puteți să micşorați categoria de vârstă pentru care faceți programul şi, în loc de 7-13 ani, puteți lua doar categoria de vârstă 11 - 13 ani, preadolescenți. Dar vă îndemn să aveți curaj şi să nu vă fie teamă de numărul mare de copii, căci, la 25 de copii, veți avea 5 voluntari, la 50 de copii – 10 voluntari, la 100 de copii – 20 de voluntari, păstrând raportul de 1 voluntar la 5 copii. Cu 50 sau 100 de copii, e exact la fel la rugăciunea şi la adunarea de dimineață sau la catehează. Doar la jocuri veți avea nevoie de mai mult spațiu şi la ateliere de mai multe locuri de desfăşurare şi mai multe ateliere. La rugăciunea de seară şi adunarea de rămas bun iar nu contează numărul lor. Se poate, curaj!

D. Întrebări de la Părintele Petru:

13. Î: Sunt preot într-un sat mai mic, cu puține familii şi puțini copii. Eu aş vrea să fac, dar ce soluții am?

R: Dacă nu aveți mai mult de 8-10 copii în sat, puteți vorbi cu 2-3-4 preoți din satele învecinate, ca fiecare preot să vină la Ziua de Poveste cu 10 copii, astfel încât să aveți, la Ziua de Poveste, 30-50 de copii. O altă variantă e să vorbiți cu preoții din cercul pastoral. Iar dacă planificați împreună cu alți preoți, vă puteți pune unul să faceți o Zi de Poveste în prima sâmbătă din lună, altul face o Zi de Poveste în a doua sâmbătă din lună, iar al treilea face O zi de Activități în a 4 sâmbătă din lună şi, astfel, copiii din parohia dumneavoastră vor avea trei sâmbete din patru ocupate cu activități educative.

14. Î: Biserica mea are o curte foarte mică, fiind plină de morminte. Ce fac cu jocurile?

R: Este clar că, în lipsă de spațiu, trebuie să căutați şcoala cea mai apropiată, care sigur are curte sau puteți să închiriați un teren sintetic de fotbal, unde veți face jocurile şi activitățile sportive. Dacă distanța de la Biserică la teren e mai mare, veți aloca mai mult timp pentru jocuri şi sport, ca să nu pierdeți timpul cu deplasările, mergând o singură dată la sport şi jocuri.

15. Î: Ce fac dacă nu găsesc voluntari tineri care să vrea să facă programul şi care să se ocupe de copii?

R: Apelați la adulții din Biserică şi părinți ai copiilor, femei din Biserică. Adunarea de bun–venit o poate face oricine, rugăciunile de dimineață şi seară le poate organiza oricine, căci oricine le poate arăta copiilor de unde să citească, jocurile explicate în ghid poate să le facă şi un adolescent atent la detalii, chiar şi dumneavoastră, şi vă

asigur că veți deveni rapid cel mai iubit preot din regiune. Focul de tabără e tot o activitate care poate fi pregătită de oricine, pentru cântece la chitară până la urmă tot găsiți în orașul cel mai apropiat de dumneavoastră un tânăr care cântă la chitară sau un profesor de muzică, iar la mare nevoie cântăm şi fără chitară, important e să avem textul cântecelor. La fotbal vă jucați dumneavoastră cu ei, iar la ateliere, de data aceasta nu veți ține ateliere diversificate, ci cu cinci femei din Biserică țineți acelaşi atelier culinar de făcut torturi din pişcoturi şi cu zece copii la atelier, aveți ateliere pentru 50 de copii. Film se poate proiecta şi fără voluntari, îl discutați dumneavoastră cu ei la sfârşit. Sesiunea de întrebări şi răspunsuri o puteți face dumneavoastră, iar un bunicuț care să povestească copiilor lucruri frumoase şi interesante din viața lui sigur găsiți în parohia dumneavoastră. **Deci se poate, iar, dacă nu facem astfel de activități pentru copii, nu vom avea niciodată tineri crescuți aproape de Biserică care să ne fie voluntari.**

Concluzie: În vacanța de vară, folosind informațiile de mai sus, se poate planifica uşor o şcoală de vară sau o tabără parohială de 3 ,4 zile de activități. Dacă eşti tânăr, membru într-o asociație ortodoxă de tineret, înseamnă că ai la îndemână resursă umană din plin pentru a face astfel de Zile de Poveste în parohia ta şi în alte parohii. Dacă sunteți preot, puteți face astfel de Zile de Poveste împreună cu alți preoți prieteni şi astfel, pe parcursul unei luni, face când unul, când altul astfel de Zile de Poveste pentru copiii din ambele parohii, iar copiii din parohia dumneavoastră vor fi cei mai fericiți.

Apreciez şi mă voi bucura dacă îmi veți spune şi mie că v-ați hotărât la organizarea unei Zile de Poveste: Radu Copil - 0742 296 123.

ANEXA 1

Rugăciunile de dimineață

Părintele rosteşte binecuvântarea de început: *Binecuvântat este Dumnezeul nostru…*

Răspundem cu toții, cântând: Amin.

Şi zicem cu toții rugăciunile începătoare:

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul adevărului, Care pretutindenea eşti şi toate le împlineşti, Vistierul bunătăților şi Dătătorule de Viață, vino şi Te sălăşluieşte întru noi şi ne curățeşte pe noi de toată întinăciunea şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi. (*de 3 ori*)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi. Doamne, curățeşte păcatele noastre. Stăpâne, iartă fărădelegile noastre. Sfinte, cercetează şi vindecă neputințele noastre, pentru numele Tău. Doamne miluieşte (*de 3 ori*).

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, Care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta, precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea de toate zilele, dă-ne-o nouă astăzi şi ne iartă nouă greşelile noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de Cel Rău.

Preotul: Că a Ta este împărăţia…

Iar noi răspundem la sfârşit cu toţii: Amin.

Apoi troparele acestea:

Trezindu-ne din somn, cădem către Tine, Bunule, şi cântare îngerească strigăm Ţie, Puternice: Sfânt, Sfânt, Sfânt eşti Dumnezeule; pentru rugăciunile tuturor îngerilor Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Din pat şi din somn ne-ai ridicat, Doamne; mintea noastră o luminează, inima şi buzele noastre le deschide ca să Te laudăm pe Tine, Sfântă Treime: Sfânt, Sfânt, Sfânt eşti Dumnezeule; pentru rugăciunile tuturor sfinţilor Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Nimeni nu ştie când va veni judecata lui Dumnezeu, dar atunci faptele fiecăruia se vor descoperi. De aceea, cu frică să strigăm dis-de-dimineaţă: Sfânt, Sfânt, Sfânt eşti Dumnezeule, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.

Doamne miluieşte (*de 12 ori*).

Veniţi să ne închinăm Împăratului nostru Dumnezeu.

Veniți să ne închinăm şi să cădem la Hristos, Împăratul nostru Dumnezeu.

Veniți să ne închinăm şi să cădem la Însuşi Hristos, Împăratul şi Dumnezeul nostru.

Imn al dimineții:

O, Preasfântă Treime, cum să-Ți mulțumim şi cum să preaslăvim iubirea Ta cea nemăsurată? Zi şi noapte, în fiecare clipă Tu nu încetezi să ne oferi darurile Tale cele bogate.

Înaintea noastră eşti mereu, toate le cunoşti şi pe noi toți nu încetezi să ne luminezi. Îți mulțumim pentru toate bunătățile Tale şi cu dragoste preaslăvim numele Tău.

Şi acum Te rugăm, Iubitorule de oameni, să ne păzeşti întotdeauna, zi şi noapte. Iartă-ne pe noi, cei nemulțumitori, şi cu harul Tău fă-ne vrednici de iubirea Ta.

Ajută-ne să păzim cu credincioşie poruncile Tale, să iubim dumnezeieştile Tale lucrări. Învredniceşte-ne să fim fiii Tăi ascultători, să trăim veşnic în Rai cu Tine, Părintele nostru. Amin.

Rugăciuni către Părintele Ceresc:

Numele Tău cel mare îl slăvim, Preaînalte, în zorii care se ivesc. Toată făptura Ta, zidită cu înțelepciune, Te slăveşte în chip minunat. O, Dumnezeul nostru, fă-ne cunoscută dumnezeiasca Ta voie ca să trăim spre slava Ta şi să-Ți închinăm Ție viața noastră. Amin.

Dumnezeule, Ştiutorul inimilor, luminează-ne să putem iubi binele şi călăuzeşte faptele noastre spre cele bune. Dăruieşte-ne, Dumnezeule, har şi inimă curată. Părinte, priveşte cu milostivire spre făpturile Tale şi întăreşte sufletele noastre ca să umblăm în căile Tale cele drepte.

Preabunule Creator al lumii, luminează-ne pe noi să fim fiii Tăi iubiți, cu suflet şi viață curată. Luminează-ne sufletele ca să facem binele şi virtutea. Dăruieşte-ne curaj, putere şi bucurie.

Dă-ne putere mare ca să ieşim biruitori din lupta pentru adevăr, care nu încetează niciodată. Păzeşte-ne până la sfârşit în iubire şi în lumina Ta şi dăruieşte-ne în ziua cea de apoi cerul Tău cel luminos. Amin.

Preasfântă Treime, Te rugăm luminează-ne şi întăreşte-ne să săvârşim pururea faptele iubirii de frați şi să ne purtăm ca nişte fii ai Tăi, că milostiv şi iubitor de oameni Tu eşti, Dumnezeul nostru. Amin.

Tatăl nostru ceresc, Făcătorul oamenilor şi al îngerilor, Te rugăm să ne dăruieşti îngeri păzitori sufletelor şi trupurilor noastre, pentru a ne apăra de primejdii şi de orice rău. Amin.

Dumnezeule Preabun, primeşte rugăciunea noastră pe care o înălțăm la cer. Arată-ne drumul drept şi bun, dăruieşte-ne să-l iubim pe aproapele nostru chiar mai mult decât pe noi înşine. Amin.

Rugăciuni către Fiul lui Dumnezeu:

Doamne Iisuse Hristoase, Tu eşti singurul Fiu al lui Dumnezeu şi Te-ai făcut om ca să mântuieşti lumea. Ştim că ai fost şi Tu copil şi adolescent şi Te-ai arătat ascultător şi iubitor față de Preasfânta Ta Maică şi față de Dreptul Iosif, ocrotitorul Tău.

Te rugăm să ne ajuți şi pe noi, ca să Te urmăm pe Tine. Luminează-ne să trăim ca Tine în familiile noastre. Ajută-ne să-i cinstim pe mai marii noştri şi să-i iubim pe toți, ca să avem întotdeauna iubirea şi ocrotirea Ta. Amin.

Doamne Iisuse Hristoase, Mântuitorul lumii, Tu care ne-ai dat porunca iubirii, dă-ne nouă şi harul Tău ca să-i iubim pe toți oamenii şi să-i ajutăm în nevoi. Amin.

Doamne Iisuse Hristoase, Cel ce eşti Sfânt şi fără de păcat, păzeşte-ne în orice loc fără de păcat şi ne dăruieşte inimă curată. Amin.

Doamne Iisuse Hristoase, Tu care arăți multă iubire față de cei buni, luminează-ne şi pe noi să împlinim poruncile Tale, ca să ne iubeşti şi să ne binecuvintezi. Amin.

Doamne Iisuse Hristoase, Cel ce ai zis: „Iată, Eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârşitul veacului", fii acum şi cu noi, robii Tăi, în ziua aceasta, şi ajută-ne să fim şi noi cu Tine. Amin.

Rugăciuni către Sfântul Duh:

Împărate ceresc, Duhul adevărului, Te rugăm ajută-ne să nu spunem minciuni, ci întotdeauna adevărul. Amin.

O, Duhule Preabun şi Mângâietor, dacă se întâmplă ca din neputință sau din neatenție să păcătuim, dă-ne nouă pocăință luminată şi iertare păcatelor noastre. Amin.

Duhule Necuprins cu mintea, Te rugăm, apără-ne de duşmanul diavol şi de păcat şi întăreşte-ne să împlinim totdeauna voia Ta. Amin.

Duhule Făcător de viață, vino şi încălzeşte cu suflarea venirii Tale neamul omenesc cel înghețat întru fărădelegi şi grăbeşte pieirea răului cu nepătrunsele Tale judecăți. Amin.

Rugăciuni către Maica Domnului:

Fecioară, Ocrotitoare blândă, Maica Dumnezeului nostru, tu ai fost aleasă din toate neamurile şi te-ai arătat mai înaltă decât toate făpturile cereşti şi pământeşti. Prin Tine am cunoscut pe Fiul lui Dumnezeu şi ne-am învrednicit de Sfântul Trup şi de Preacuratul Lui Sânge. Pentru aceasta fericită eşti de toate neamurile, ceea ce eşti de Dumnezeu fericită.

Trimite în lume pace, Maică Preacurată, şi călăuzeşte-i pe cei rătăciți să găsească calea cea bună a credinței. Şi acum învredniceşte-ne pe noi, care te iubim, să fim credincioşi, cinstiți şi buni în lume. Amin.

Cuvine-se cu adevărat să te fericim pe tine, Născătoare de Dumnezeu, cea pururea fericită şi prea nevinovată şi Maica Dumnezeului nostru. Ceea ce eşti mai cinstită decât heruvimii şi mai slăvită fără de asemănare decât serafimii,

care fără stricăciune pe Dumnezeu Cuvântul ai născut, pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

Rugăciuni pentru părinți:

Tatăl nostru Cel din ceruri, Îți mulțumim că ne-ai dăruit părinți care ne iubesc atât de mult, se ostenesc şi au grijă de noi pentru binele nostru. Te rugăm, Doamne, să-i păzeşti întotdeauna şi să fii milostiv cu ei, să le dărueşti sănătate, mulțumire şi toate bunătățile iubirii Tale.

Luminează-ne să-i putem cinsti, să-i ascultăm, să nu-i întristăm, să-i ajutăm cât putem, să nu facem nimic în ascuns. Ajută-ne să fim cuminți în familie şi să Te iubim pe Tine, pentru a preaslăvi întotdeauna sfânt numele Tău. Amin.

Rugăciuni pentru frați şi surori:

Doamne, Ție ne rugăm, ține pe frații şi surorile noastre, dându-le lor sănătate, viață lungă şi darul Tău cel sfânt, ca să umble în căile Tale şi să facă cele ce sunt după voia Ta cea sfântă.

Dă-ne, Doamne, de acum până la capătul vieții, să ne iubim şi să ne cinstim unii pe alții; căci ce este mai bun şi mai frumos decât a viețui frații împreună!

Aşa, Doamne, ascultă rugăciunea noastră şi milostiv fii nouă, că bun şi iubitor de oameni eşti şi Ție slavă înălțăm: Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Rugăciune pentru prieteni:

Păzeşte-ne, Doamne, de prietenii răi şi prefăcuți, care nu urmează binele. Fereşte-ne de orice împrejurare vătămătoare sufletului şi de orice îndemn la rău.

Luminează-ne să alegem întotdeauna prieteni buni, credincioşi, care să fie fiii Tăi, să iubească Biserica Ta şi să aibă purtare bună. Te rog, Doamne, să-i păzeşti pe toți bunii noştri prieteni, să-i luminezi spre bine, să le dăruieşti spor şi bunăstare. Amin.

Rugăciune pentru sănătate:

Doamne Iisuse Hristoase, Tu care prin cuvânt poți să vindeci orice boală, Te rugăm să ne păzeşti de orice rău şi să ne dăruieşti sănătate. Amin.

Rugăciune în primejdii:

Tatăl nostru Cel din ceruri, Tu ne-ai adus pe lume din marea Ta iubire şi nu încetezi să ne iubeşti şi să Te-ngrijeşti de toate făpturile Tale. De aceea cerem cu îndrăzneală ocrotirea Ta.

În fiecare zi suntem încercați de multe primejdii şi multe necazuri ni se pot întâmpla dacă Tu nu ne aperi. De aceea Te rugăm, Iubitorule de oameni, Doamne, să nu ne părăseşti niciodată, ci să fii pururea cu noi, ajutător, apărător şi ocrotitor. Te rugăm, păzeşte-ne de orice rău şi ne izbăveşte de primejdii, pentru ca pururea să-Ți mulțumim şi să Te slăvim din adâncul inimii. Amin.

Rugăciune pentru cei adormiți:

Miluieşte-i, Doamne Iisuse Hristoase, pe cei adormiți ai noştri: rude, binefăcători şi prieteni. Dăruieşte-le împărăția Ta cea cerească şi viață veşnică. Pentru că Tu eşti Viața şi Învierea şi Odihna adormiților robilor Tăi şi Ție slavă Îți înălțăm, împreună şi celui fără de început al Tău Părinte şi Sfântului Duh. Amin.

Rugăciune de pocăință:

Doamne Iisuse Hristoase, Purtătorul de grijă al oamenilor, ştim că eşti plin de iubire şi Te-ai făcut om şi Ți-ai vărsat sângele Tău pe cruce, pentru a-i mântui pe cei păcătoşi. Şi noi mărturisim cu mâhnire că am greşit, că păcătuim de nenumărate ori şi ne murdărim sufletul cu păcatul.

Înaintea Ta hotărâm acum ca de azi înainte să nu mai facem rău, iar Tu să ne îndrepți ca să ne schimbăm purtarea. Te rugăm, Doamne, arată-Ți marea Ta iubire față de noi şi iartă-ne păcatele. Ajută-ne să fim fiii Tăi sfinți, să nu Te mai întristăm, ci să facem voia Ta şi să preaslăvim întotdeauna sfânt numele Tău. Amin.

Rugăciunea Sfântului Ioan Gură de Aur pentru ceasurile zilei:

Doamne, primeşte-ne pocăința. Doamne, nu ne lăsa. Doamne, nu ne duce în ispită. Doamne, dă-ne gânduri bune. Doamne, dă-ne cuget să mărturisim toate păcatele noastre.

Doamne, dă-ne smerenie, curăție şi să fim ascultători. Doamne, dă-ne răbdare, voință tare şi blândețe. Doamne, sădeşte în noi sămânța bunătăților şi frica Ta în inimile noastre. Doamne, învredniceşte-ne să Te iubim din tot sufletul şi gândul nostru şi să facem în toate voia Ta.

Doamne, apără-ne de oamenii cărora le place cearta şi scandalul, de duhurile necurate, de păcatele trupeşti şi de toate celelalte lucruri necuviincioase. Doamne, ştim că faci precum vrei Tu, deci să fie şi întru noi voia Ta, că binecuvântat eşti în veci. Amin.

Rugăciune pentru țară:

Dumnezeule ceresc şi Părintele nostru, Te rugăm să asculți această rugăciune a noastră pe care Ți-o aducem pentru iubita noastră țară, România. Îți mulțumim că până acum ai ocrotit poporul nostru.

Îți mulțumim că ne-ai izbăvit de duşmanii înfricoşători şi de stăpânirea tiranică. Te rugăm, Doamne, să nu laşi țara noastră fără ajutor. Te rugăm s-o păzeşti şi s-o fereşti de duşmani, de războaie şi de toată reaua întâmplare. Luminează-ne pe noi toți să avem bunătate, pace şi iubire.

Învredniceşte-ne pe noi să fim poporul Tău şi astfel toți într-un suflet şi cu o inimă să-Ți mulțumim pururea şi să preaslăvim sfântul şi slăvitul Tău nume. Amin.

Rugăciunea pentru lume a Sfântului Siluan Athonitul:

Doamne, îndreptează-ne, precum o mamă duioasă îşi îndreptează copiii săi mici. Dă fiecărui suflet să cunoască bucuria mântuirii Tale şi puterea ajutorului Tău.

Dă uşurare sufletelor chinuite ale poporului Tău şi pe noi, pe toți, ne învață prin Duhul Sfânt, să Te cunoaştem pe Tine. Se chinuieşte sufletul omenesc pe pământ, Doamne, şi nu poate să se întărească cu mintea întru Tine, pentru că nu Te cunoaşte pe Tine, nici bunătatea Ta.

Mintea noastră este întunecată de grijile lumeşti şi nu putem pricepe bunătatea dragostei Tale. Tu ne luminează! Milostivirii Tale toate îi sunt cu putință. Tu ai spus în Sfânta Evanghelie, că morții vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu şi vor învia. Aşa fă acum: ca sufletele noastre moarte să audă glasul Tău şi să învie, întru bucurie.

Rugăciunea de fiecare zi
a Stareților de la Mănăstirea Optina:

Doamne, dă-ne să întâmpinăm cu linişte sufletească tot ce ne va aduce ziua de astăzi. Ajută-ne să avem încredere desăvârşită în Tine şi să acceptăm, cu pace şi linişte în suflet, voia Ta cea sfântă care ni se va arăta de-a lungul zilei.

În fiecare moment povățuieşte-ne în toate şi ocroteşte-ne. Şi chiar dacă vom întâmpina necazuri, învață-ne să le primim cu sufletul liniştit şi cu credință tare, că în toate este voia Ta cea sfântă.

În toate faptele şi cuvintele noastre, Tu călăuzeşte-ne gândurile şi sentimentele. În toate întâmplările neaşteptate, nu ne lăsa să uităm că totul vine de la Tine. Învață-ne să fim înțelepți unii cu ceilalți, ca să nu ne întristăm şi să nu greşim, supărându-i pe cei din jurul nostru.

Doamne, dă-ne puterea să purtăm oboseala şi greutatea zilei de astăzi şi toate întâmplările din cursul ei. Călăuzeşte-ne voia şi învaţă-ne să ne rugăm, să nădăjduim, să credem, să iubim, să răbdăm şi să iertăm. Amin.

Preotul: Şi pentru ca să ne învrednicim noi a asculta Sfânta Evanghelie, pe Domnul Dumnezeul nostru să-L rugăm!

Noi: Doamne, miluieşte (*de trei ori*).

Preotul: Înțelepciune, drepți, să ascultăm Sfânta Evanghelie. Pace tuturor!

Noi: Şi duhului tău!

Preotul: Din Sfânta Evanghelie de la ..., citire!

Noi: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Preotul: Să luăm aminte!

Noi, la sfârşitul Evangheliei: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

La ecteniile întreite ale preotului, noi răspundem, cântând: Doamne, miluieşte (*de 3 ori*).

Preotul dă binecuvântarea de sfârşit. Noi răspundem, cântând: Amin.

Sfârşit şi lui Dumnezeu slavă!

În timp ce părintele miruieşte, noi vom cânta:

Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi!

Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi!

Toți sfinții, rugați-vă lui Dumnezeu pentru noi!

Toți îngerii, rugați-vă lui Dumnezeu pentru noi!

Cu noi este Dumnezeu, înțelegeți neamuri şi vă plecați, căci cu noi este Dumnezeu! (de 3 ori).

Doamne al puterilor, fii cu noi, că pe altul afară de Tine, ajutor întru necazuri, nu avem. Doamne al puterilor, miluieşte-ne pe noi! (de 3 ori).

Cine este Dumnezeu, mare ca Dumnezeul nostru? Tu eşti Dumnezeu, Care faci minuni!

Mântuieşte Doamne, poporul Tău şi binecuvântează moştenirea Ta, biruință dreptcredincioşilor asupra potrivnicului dăruieşte şi cu crucea Ta păzeşte pe poporul tău!

ANEXA 2

Rugăciunile de seară

Părintele rosteşte binecuvântarea de început: Binecuvântat este Dumnezeul nostru…
Răspundem cu toții, cântând: Amin.

Şi zicem cu toții rugăciunile începătoare:
Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul adevărului, Care pretutindenea eşti şi toate le împlineşti, Vistierul bunătăților şi Dătătorule de viață, vino şi Te sălăşluieşte întru noi şi ne curățeşte pe noi de toată întinăciunea şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi (*de 3 ori*).

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi. Doamne, curățeşte păcatele noastre. Stăpâne, iartă fărădelegile noastre. Sfinte, cercetează şi vindecă neputințele noastre, pentru numele Tău. Doamne miluieşte (*de 3 ori*).

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, Care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta, precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea de toate zilele, dă-ne-o nouă astăzi şi ne iartă nouă greşelile noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de Cel Rău.

Preotul: Că a Ta este împărăţia…
Iar noi răspundem la sfârşit cu toţii: Amin.

Apoi troparele acestea:

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de niciun răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit. Nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin!

Uşa milostivirii deschide-o nouă, binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, căci tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Doamne miluieşte (*de 12 ori*)

Veniți să ne închinăm Împăratului nostru Dumnezeu.

Veniți să ne închinăm şi să cădem la Hristos, Împăratul nostru Dumnezeu.

Veniți să ne închinăm şi să cădem la Însuşi Hristos, Împăratul şi Dumnezeul nostru.

Îți mulțumim, Preasfântă Treime, că ne-ai păzit în această zi. Îți mulțumim şi Te slăvim că ne-ai învrednicit să ajungem până în acest ceas al serii.

Învredniceşte-ne să ne trezim dimineața sănătoşi şi bucuroşi, ca să-ți mulțumim şi să te căutăm pe Tine în toate întâmplările zilei. Amin.

Doamne Iisuse Hristoase, ştim că atunci când erai pe pământ îi primeai cu multă dragoste pe copiii care veneau la Tine şi îi binecuvântai. Te rugăm să ne primeşti şi pe noi şi să asculți rugăciunea noastră de seară.

Păzeşte-ne cu atotputernica Ta purtare de grijă pentru ca fără frică şi cu pace să trecem această noapte. Şi învredniceşte-ne să ne trezim dimineața sănătoşi, să-Ți mulțumim din adâncul inimii şi să slăvim numele Tău cel sfânt. Căci Tu eşti Dumnezeul nostru cel bun, Care ne ocroteşti şi ne iubeşti. Amin.

Învredniceşte-ne ca fără de păcat să ne păzim în această seară. Tu eşti adevăratul nostru Dumnezeu, în Care credeau şi strămoşii noştri, şi de aceea şi noi ne închinăm Ție din adâncul sufletului nostru. Vrednic de a fi preamărit pururea este numele Tău, ziua şi noaptea, în orice ceas.

Trimite-ne, Doamne, harul şi iubirea Ta. Binecuvântat eşti, Doamne, învață-mă să fac voia Ta întotdeauna şi să împlinesc poruncile legii Tale. Luminează-mă să pot înțelege poruncile Tale şi să împlinesc cu sârguință voia Ta.

Fă să fie pururea cu noi iubirea Ta. Toți suntem făpturile Tale; nu ne părăsi din pricina păcatelor noastre. Că bun şi iertător eşti Doamne, Dumnezeul nostru, şi Ție slavă îți înălțăm: Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Amin.

Rugăciuni către Părintele ceresc:

Dumnezeule cel veşnic şi Împărate a toată făptura, Cel ce ne-ai învrednicit a ajunge până în acest ceas al serii, iartă-ne păcatele ce am făcut în această zi, cu fapta, cu cuvântul şi cu gândul; şi curățeşte, Doamne, smeritele noastre suflete de toată întinăciunea trupului şi a sufletului. Amin.

Părinte ceresc, Tu eşti singurul Dumnezeu adevărat. Tot ceea ce ne înveți este adevărat şi ceea ce ne promiți este cu neputință să nu împlineşti. Te rugăm luminează-ne să căutăm întotdeauna adevărul şi să ne rânduim viața după poruncile Tale. Amin.

Tatăl nostru Cel din ceruri, Tu eşti creatorul, păzitorul şi binefăcătorul nostru. Luminează-ne ca pururea să cinstim şi să binecuvântăm numele Tău cel sfânt. Amin.

Rugăciuni către Fiul lui Dumnezeu:

Atotțiitorule, Cuvinte al Tatălui, Însuți fiind desăvârşit, Iisuse Hristoase, pentru multă milostivirea Ta, nu Te

dezlipi de noi, robii Tăi, ci odihneşte întru noi pururea, Iisuse, Cel ce eşti Păstor bun al oilor Tale.

Doamne Iisuse Hristoase, Tu ai venit în lume să mântuieşti sufletele noastre şi ne-ai învățat că sufletul are o valoare neprețuită. Te rugăm, curățeşte sufletele noastre de păcat şi dă-ne harul şi puterea Ta, ca să nu mai păcătuim, ci să ne deprindem sufletul cu fapte bune. Amin.

Doamne Iisuse Hristoase, Care i-ai învățat pe cei smeriți, dăruieşte-ne şi nouă această mare virtute. Ajută-ne să scăpăm de orice mândrie şi slavă deşartă şi să avem mereu harul şi iubirea Ta. Amin.

Rugăciune către Sfântul Duh:

Doamne, Împărate Ceresc, Mângâietorule, milostiveşte-Te spre noi şi ne miluieşte şi ne iartă nouă, nevrednicilor, toate câte am greşit Ție astăzi, cu voie şi fără de voie, ştiute şi neştiute.

Miluieşte-ne, Stăpâne şi Făcătorul nostru, pe noi leneşii şi nevrednicii robii Tăi, şi ne uşurează, ne slobozeşte şi ne iartă, ca un bun şi de oameni iubitor. Amin.

Rugăciuni către Maica Domnului:

Preacurată şi binecuvântată de Dumnezeu Născătoare, Marie, Maica cea bună a Bunului Împărat, varsă mila Fiului Tău şi Dumnezeului nostru spre pătimaşele noastre suflete şi, cu rugăciunile tale, ne îndreaptă spre fapte bune.

Iar cealaltă vreme a vieții noastre fără de păcat să o trăim şi pentru tine raiul să dobândim, Fecioară de Dumnezeu Născătoare, care eşti una curată şi binecuvântată. Amin.

Cuvine-se cu adevărat să te fericim pe tine, Născătoare de Dumnezeu, cea pururea fericită şi prea nevinovată şi Maica Dumnezeului nostru. Ceea ce eşti mai cinstită decât heruvimii şi mai slăvită fără de asemănare decât serafimii, care fără stricăciune pe Dumnezeu Cuvântul ai născut, pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

Rugăciuni pentru familie:

Îți mulțumim, Preasfântă Treime, că ne-ai dat viață şi ne-ai dăruit părinți şi frați. Fă, Doamne Dumnezeule, să stăpânească iubirea, pacea şi bucuria între noi.

Ajută-ne să trăim în bună înțelegere, să nu ne invidiem unul pe altul, să nu ne certăm, să nu se îngrijească fiecare numai de el însuşi, ci să ne sprijinim unul pe altul. Învredniceşte-ne să mergem toți pe calea credinței, să-ți mulțumim întotdeauna şi cu bucurie să preaslăvim împreună numele Tău. Amin.

Luminează-ne mintea şi inima ca să ne iubim părinții, frații, rudele, colegii, vecinii, prietenii şi pe toți oamenii, şi aşa, pe noi înşine şi unii pe alții, toată viață noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm. Amin.

Rugăciune pentru binefăcători:

Îți mulțumim, Părinte ceresc, că ne-ai dăruit, pe lângă părinți, şi alți oameni care ne iubesc şi se ostenesc pentru

noi. Îți mulțumim pentru binefăcătorii care ne ocrotesc, pentru profesorii noştri, preoții Bisericii noastre, pentru voluntarii noştri şi pentru toți cei care ne iubesc pe noi.

Te rugăm, Doamne, să le dăruieşti tuturor binecuvântarea Ta, să răsplăteşti iubirea şi osteneala lor cu darul iubirii Tale. Şi învredniceşte-ne ca, atunci când vom creşte, să devenim şi noi binefăcătorii tuturor, să ne arătăm prin fapte iubirea noastră creştină pentru a ne învrednici să preaslăvim sfânt numele Tău. Amin.

Rugăciune pentru sănătate:

Doamne Iisuse Hristoase, Tu eşti bunul nostru Creator. Tu ne-ai dăruit viața în dar. Tu ne-ai dat sufletul şi trupul. Tu eşti ocrotitorul sănătății şi al vieții noastre. De aceea Te rugăm, Doamne, scapă-ne de boală şi păzeşte sănătatea noastră.

Când ne îmbolnăvim, dă-ne mângâiere, alinare, curaj, nădejde şi însănătoşire grabnică, pentru că Tu eşti doctorul sufletelor şi al trupurilor noastre. Dumnezeule, în Tine ne punem toată nădejdea mântuirii noastre şi pe Tine te slăvim zi şi noapte. Amin.

Rugăciune de pocăință:

Tatăl nostru Cel din ceruri, Tu eşti sfânt şi desăvârşit, plin de iubire pentru făptura Ta. Ştim că vrei să-Ți semănăm în iubire, bunătate şi virtute. De aceea, Te rugăm, ajută-ne să ne purtăm frumos; scapă-ne, Doamne, de orice rău şi păcat. Fereşte-ne de mândrie, mânie, ceartă şi nepurtarea de grijă, minciună, invidie, de cuvinte urâte şi batjocoritoare.

Întăreşte-ne să ne îndeplinim toate îndatoririle. Ajută-ne să fim silitori la şcoală şi să avem bunăvoință față de toți, aşa încât prin purtarea noastră, oamenii să Te slăvească pe Tine, Tatăl cel ceresc. Amin.

Rugăciuni de mulțumire:

Îți mulțumim, Preabunule Doamne, că pe lângă bunătatea Ta, ne-ai dăruit şi alte binefaceri. Îți mulțumim că ne-ai dăruit şi îngeri păzitori ai sufletelor şi trupurilor noastre.

Te rugăm ajută-ne să nu îi întristăm cu faptele noastre pe bunii noştri îngeri, să ni-i dăruieşti apărători până la ultima răsuflare, ca să ne păzească în această viață şi să ne conducă sufletul în fața Ta când vom părăsi această lume. Amin.

Preasfântă Treime, Îți mulțumim pentru darurile şi bunătățile pe care ni le-ai dat, ştiute şi neştiute. Te rugăm, luminează-ne să cunoaştem că toate darurile sunt de la Tine. Şi întăreşte-ne să le folosim după voia Ta ca nişte fii credincioşi şi recunoscători, pentru a câştiga şi darurile Împărăției Tale cereşti. Amin.

Rugăciunea Sfântului Ioan Gură de Aur pentru ceasurile nopții:

Doamne, nu ne lipsi pe noi de binele Tău cel ceresc. Doamne, salvează-ne de chinurile cele veşnice. Doamne, de am greşit, fie cu mintea, fie cu gândul, sau cu cuvântul, sau cu fapta, iartă-ne.

Doamne, izbăveşte-ne de toată neştiința şi uitarea, de trândăvia şi de nesimțirea inimii cea împietrită. Doamne, izbăveşte-ne de toată ispitirea. Doamne, luminează-ne inima pe care am întunecat-o prin poftele cele rele.

Doamne, noi ca oamenii am greşit, iar Tu, ca un Dumnezeu îndurător, miluieşte-ne căci vezi neputința sufletelor noastre. Doamne, trimite-ne ajutorul Tău şi învață-ne să ne rugăm. Doamne, Iisuse Hristoase, scrie-ne pe noi, robii Tăi, în Cartea Vieții şi ne dăruieşte ca până la sfârşitul vieții să facem fapte bune.

Doamne, Dumnezeul nostru, pentru că numai cu ajutorul Tău putem face fapte bune, ajută-ne să punem astăzi început bun al mântuirii noastre. Doamne, stropeşte inimile noastre cu roua harului Tău. Doamne al cerului şi al pământului, pomeneşte-ne întru împărăția Ta, şi pe noi, robii Tăi cei păcătoşi.

Rugăciunea pentru lume a Sfântului Paisie Aghioritul:

Dumnezeul meu, să nu-i părăseşti pe robii Tăi care trăiesc departe de Biserică; dragostea Ta să-i aducă pe toți lângă Tine. Pomeneşte, Doamne, pe robii Tăi care suferă de cancer. Pomeneşte, Doamne, pe robii Tăi care suferă de boli uşoare sau grave.

Pomeneşte, Doamne, pe robii Tăi care suferă de infirmități trupeşti. Pomeneşte, Doamne, pe robii Tăi care suferă de infirmități sufleteşti. Pomeneşte, Doamne, pe conducătorii țărilor şi ajută-i să conducă creştineşte.

Pomeneşte, Doamne, pe copiii care provin din familii cu probleme. Pomeneşte, Doamne, pe familiile care au probleme şi pe cei divorțați. Pomeneşte, Doamne, pe orfanii din toată lumea, pe toți cei îndurerați şi nedreptățiți în această viață, pe văduvi şi pe văduve.

Pomeneşte, Doamne, pe toți cei întemnițați, pe anarhişti, pe narcomani, pe ucigaşi, pe făcătorii de rele, pe hoți, luminează-i şi ajută-i să se îndrepteze. Pomeneşte, Doamne, pe toți cei înstrăinați.

Pomeneşte, Doamne, pe toți cei care călătoresc pe mare, pe uscat şi prin aer, şi-i păzeşte. Pomeneşte, Doamne, Biserica noastră, pe slujitorii sfinți ai Bisericii şi pe credincioşi. Pomeneşte, Doamne, toate frățiile monahale, pe stareți şi pe starețe, pe monahi şi pe monahii.

Pomeneşte, Doamne, pe robii Tăi care sunt în vreme de război. Pomeneşte, Doamne, pe robii Tăi care sunt prigoniți. Pomeneşte, Doamne, pe robii Tăi care sunt precum păsările vânate.

Pomeneşte, Doamne, pe robii Tăi care şi-au lăsat casele şi serviciile lor şi se chinuiesc. Pomeneşte, Doamne, pe săraci, pe cei fără casă şi pe refugiați.

Pomeneşte, Doamne, toate popoarele, să le ții în brațele Tale, să le acoperi cu Sfântul Tău Acoperământ, să le păzeşti de orice rău şi de război. Şi iubita noastră țară, zi şi noapte să o ții la sânul Tău, să o acoperi cu Sfântul Tău Acoperământ, să o păzeşti de orice rău şi de război.

Pomeneşte, Doamne, familiile chinuite, părăsite, nedreptățite, încercate şi dăruieşte-le lor milele Tale cele bogate. Pomeneşte, Doamne, pe robii Tăi care suferă de tot felul de boli sufleteşti şi trupeşti. Pomeneşte, Doamne, pe robii Tăi care ne-au cerut nouă să ne rugăm pentru ei.

Alte rugăciuni:

Ne închinăm Ție, Preasfântă Treime, Care eşti o Ființă de viață făcătoare şi nedespărțită: Părinte, Fiule şi Duhule Sfinte, credem în Tine, Te mărturisim şi Te slăvim, Îți mulțumim şi Te lăudăm, Te cinstim, Te preaînălțăm şi Te rugăm: miluieşte-ne pe noi, nevrednicii robii Tăi, pentru numele Tău.

Doamne, Dumnezeul nostru, orice am greşit în această zi cu cuvântul, cu fapta şi cu gândul, ca un bun şi iubitor de oameni, iartă-ne. Somn cu pace şi fără mâhnire dăruieşte-ne.

Pe îngerul Tău cel apărător trimite-l să ne acopere şi să ne păzească de tot răul. Că Tu eşti păzitorul sufletelor şi al trupurilor noastre şi Ție slavă înălțăm, Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Fecioară, care eşti pururea slăvită, de Dumnezeu Născătoare, Marie, Maica lui Hristos, Dumnezeul nostru, primeşte rugăciunile noastre şi le du Fiului tău şi Dumnezeului nostru, ca să mântuiască şi să lumineze, pentru tine, sufletele noastre.

Toată nădejdea noastră spre tine o punem, Maica lui Dumnezeu, păzeşte-ne sub acoperământul tău. Amin.

Nădejdea noastră este Tatăl, scăparea noastră este Fiul, acoperământul nostru este Duhul Sfânt, Treime Sfântă, slavă Ție!

Preotul: Şi pentru ca să ne învrednicim noi a asculta Sfânta Evanghelie, pe Domnul Dumnezeul nostru să-L rugăm!

Noi: Doamne, miluieşte (*de trei ori*).

Preotul: Înțelepciune, drepți, să ascultăm Sfânta Evanghelie. Pace tuturor!

Noi: Şi duhului tău!

Preotul: Din Sfânta Evanghelie de la ..., citire!

Noi: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Preotul: Să luăm aminte!

Noi, la sfârşitul Evangheliei: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

La ecteniile întreite ale preotului, noi răspundem, cântând: Doamne miluieşte (*de 3 ori*).

Preotul dă binecuvântarea de sfârşit. Noi răspundem, cântând: Amin.

Sfârşit şi lui Dumnezeu slavă!

În timp ce părintele miruieşte, noi vom cânta:

Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi!

Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi!

Toți sfinții, rugați-vă lui Dumnezeu pentru noi!

Toți îngerii, rugați-vă lui Dumnezeu pentru noi!

Cu noi este Dumnezeu, înțelegeți neamuri şi vă plecați, căci cu noi este Dumnezeu! (de 3 ori).

Doamne al puterilor, fii cu noi, că pe altul afară de Tine, ajutor întru necazuri, nu avem. Doamne al puterilor, miluieşte-ne pe noi! (de 3 ori).

Cine este Dumnezeu, mare ca Dumnezeul nostru? Tu eşti Dumnezeu, Care faci minuni! (de 3 ori).

Mântuieşte Doamne, poporul Tău şi binecuvântează moştenirea Ta, biruință dreptcredincioşilor asupra potrivnicului dăruieşte şi cu crucea Ta păzeşte pe poporul tău!

Binecuvântat eşti, Hristoase, Dumnezeul nostru, Cela Ce preaînțelepti pe pescari i-ai arătat, trimițându-le lor Duhul Sfânt, şi printr-înşii lumea ai vânat, Iubitorule de oameni, slavă Ție!

ANEXA 3

Acatistul Maicii Domnului povățuitoarea copiilor

Rugăciunile începătoare:

În numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh, Amin. Slavă Ție, Dumnezeul nostru, Slavă Ție!

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul adevărului, Care pretutindenea eşti şi toate leîmplineşti, Vistierul bunătăților şi Dătătorule de viață, vino şi Te sălăşluieşte întru noi, şi ne curățeşte pe noi de toată întinăciunea şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi! (**de 3 ori**)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi. Doamne, curățeşte păcatele noastre. Stăpâne, iartă fărădelegile noastre. Sfinte, cercetează şi vindecă neputințele noastre, pentru Numele Tău. Doamne miluieste (**de trei ori**).

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, Care eşti în ceruri, sfințească-Se Numele Tău, vie împărăția Ta, fie voia Ta, precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre ființă, dă-ne-o nouă astăzi şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiților noştri, şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău.

Condacul 1:

O, Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, care ai ascultat de atâtea ori dumnezeieştile învăţături pe care le-a propovăduit Preaiubitul Tău Fiu, ajută-i pe toţi părinţii binecredincioşi, ca şi pe toţi cei care au grijă de creşterea sufletească şi trupească a copiilor, să priceapă cuvintele pline de putere ale Sfintei Scripturi, ca să se poată ruga Ţie: Povăţuieşte copiii, Preasfântă Fecioară, arătându-Te Maică a celor care Te cinstesc!

Icosul 1:

Nu poate limba omenească să spună cuvinte mai minunate decât cele pe care le-a rostit Fiul Tău, cuvinte care strălucesc ca nişte făclii pe paginile Evangheliei. Ca să îndrăgească aceste cuvinte,O, Născătoare de Dumnezeu, acoperă-i cu harul tău pe copii şi pe cei care se roagă Ţie pentru ei:

Povăţuieşte copiii să fie săraci cu duhul, ca a lor să fie Împărăţia cerurilor;

Povăţuieşte copiii să fie flămânzi şi însetaţi de dreptate, că aşa se vor sătura;

Povăţuieşte copiii să fie blânzi, că aşa vor moşteni pământul;

Povăţuieşte copiii să fie milostivi, că aşa se vor milui; Povăţuieşte copiii să fie curaţi cu inima, că aşa Îl vor vedea pe Dumnezeu;

Povăţuieşte copiii să fie făcători de pace, că aşa fiii lui Dumnezeu se vor chema;

Povăţuieşte copiii, Preasfântă Fecioară, arătându-Te Maică a celor care Te cinstesc!

Condacul 2:

Minunate sunt lucrurile pe care le-a făcut Dumnezeu şi minunate sunt virtuțile pe care le dobândesc credincioşii, virtuți pe care le cerem şi pentru părinții şi pentru copiii care Îi înalță lui Dumnezeu cântarea: Aliluia!

Icosul 2:

Tu, Fecioară, sălaş al virtuților şi ocrotitoare a celor ce duc lupta cea grea cu patimile şi cu diavolii, ascultă rugăciunile noastre, ale celor ce ne rugăm Ție:

Povățuieşte copiii să iubească cele bune şi toate virtuțile creştineşti;

Povățuieşte copiii să împlinească cu smerenie poruncile Domnului;

Povățuieşte copiii, hrănindu-i cu laptele înțelepciunii dumnezeieşti;

Povățuieşte copiii să asculte îndrumările bune pe care le primesc;

Povățuieşte copiii să fie înțelepți ca şerpii şi blânzi ca porumbeii;

Povățuieşte copiii să vadă în toți oamenii chipul lui Dumnezeu;

Povățuieşte copiii, Preasfântă Fecioară, arătându-Te Maică a celor care Te cinstesc!

Condacul 3:

Mulți copii au rămas orfani şi nu are cine să le arate dragostea părintească. Ia-i în ocrotirea Ta, încălzind inimile celor din jurul lor pentru a-i creşte cu dragostea pe care numai Tu le-o poți insufla, pentru ca ei să Îi cânte lui Dumnezeu cântarea: Aliluia!

Icosul 3:

Pentru toți copiii orfani sau părăsiți de părinți, care tânjesc după dragostea părintească, răbdând foame, sete şi frig, şi pe care duşmanul diavol i-a întinat cu multe patimi, ne rugăm Ție, Preasfântă Maică, ştiind cât de puternică este ocrotirea Ta:

Povățuieşte copiii să caute iubirea la Cel ce este Iubire;

Povățuieşte copiii să înțeleagă că Părintele Ceresc este adevăratul lor Părinte;

Povățuieşte copiii, tămăduindu-le rănile şi mângâindu-le prea multele dureri;

Povățuieşte copiii, trimițând o rază de lumină peste sufletele lor suferinde;

Povățuieşte copiii, alinându-le tristețea şi dăruindu-le să cunoască bucuria;

Povățuieşte copiii să afle calea mântuirii;

Povățuieşte copiii, Preasfântă Fecioară, arătându-Te Maică a celor care Te cinstesc!

Condacul 4:

”Femeie, iată fiul Tău!”, ți-a zis de pe cruce Mântuitorul, arătând spre Sfântul Apostol Ioan, ucenicul iubit, dar şi spre fiecare din creştinii care, lupta cea bună ducând, nu se lasă biruiți, ci Îi cântă lui Dumnezeu: Aliluia!

Icosul 4:

Să se bucure credincioşii şi să se veselească şi nimeni să nu le stea împotrivă, ştiind că mare ajutor au de la Maica Domnului nostru, Maica rugăciunii şi a evlaviei, care ascultă cu îndurare cererile înălțate din adâncul inimii:

Povățuieşte copiii să-ți cânte "Bucură-te, cea plină de har, Domnul este cu Tine!";

Povățuieşte copiii, aducându-i la cunoştința minunilor Tale;

Povățuieşte copiii, descoperindu-te Maică a lor şi a celor ce te laudă;

Povățuieşte copiii să Îl iubească pe Hristos, Mântuitorul lumii;

Povățuieşte copiii să facă voia Fiului Tău şi Dumnezeului nostru;

Povățuieşte copiii, crescându-i ca pe fiii Părintelui Ceresc;

Povățuieşte copiii, Preasfântă Fecioară, arătându-Te Maică a celor care Te cinstesc!

Condacul 5:

De Tine se bucură toată făptura, cerul şi pământul, îngerii şi sfinții care stau împrejurul Tău şi îi ocrotesc pe aleşii Tăi, fiindu-le zid de apărare împotriva celor ce îi împiedică să Îi cânte lui Dumnezeu: Aliluia!

Icosul 5:

În această lume, în care ispititorul diavol ne aduce înainte chipuri ale păcatului, mare nevoie avem de chipurile celor plăcuți lui Dumnezeu, care au mers pe calea cea îngustă şi au primit răsplata mult dorită; şi noi, ştiind aceasta, Te rugăm:

Povățuieşte copiii, cu Sfinții cei din veac, care s-au învrednicit a vedea slava lui Dumnezeu;

Povățuieşte copiii, cu soborul Apostolilor, care au răspândit Evanghelia până la marginile pământului;

Povățuieşte copiii, cu Sfinții Ierarhi, care dascăli ai dreptei credințe au fost şi minuni au săvârşit;

Povățuieşte copiii, cu cetele Mucenicilor care prin botezul sângelui au luat cununa nemuririi;

Povățuieşte copiii, cu Sfinții Preacuvioşi, care prin nevoință îngeri în trup s-au arătat;

Povățuieşte copiii, cu toți Sfinții la care alergăm pentru rugăciune şi ajutor;

Povățuieşte copiii, Preasfântă Fecioară, arătându-Te Maică a celor care Te cinstesc!

Condacul 6:

Cine nu va înțelege frumusețea Bisericii? Cine va voi să se afle în afara ei, văzând lumina pe care o răspândeşte? Numai cei ce aleg întunericul, întunecați de mândrie diavolească, şi nu vor să cânte lui Dumnezeu: Aliluia!

Icosul 6:

De mare dar s-au învrednicit la Botez copiii care au devenit mădulare ale Bisericii prin unirea cu Hristos. Sfântă Fecioară Maria, Maică a Domnului, ca să-i înveți să nu se lipsească de binefacerile acestui dar, ne rugăm Ție aşa:

Povățuieşte copiii să rămână până la sfârşitul vieții în dreapta credință;

Povățuieşte copiii ca viețuind în dreapta credință, roade bineplăcute lui Dumnezeu să aducă;

Povățuieşte copiii să iubească slujbele Sfintei Biserici şi să nu se lipsească de dulceața lor;

Povățuieşte copiii să citească Sfintele Scripturi şi cărțile de folos duhovnicesc;

Povățuieşte copiii să respingă sfaturile mincinoase ale necredincioşilor;

Povățuieşte copiii să stea tari împotriva învățăturilor urâte lui Dumnezeu;

Povățuieşte copiii, Preasfântă Fecioară, arătându-Te Maică a celor care Te cinstesc!

Condacul 7:

O, Preasfântă Fecioară, roagă-L pe Iubitorul de oameni Dumnezeu să trimită peste copii darurile Duhului Sfânt: duhul înțelepciunii, duhul înțelegerii, duhul sfatului, duhul puterii, duhul cunoştinței, duhul temerii de Dumnezeu şi duhul buneicredințe, ca să te cinstească şi să cânte împreună cu noi: Aliluia!

Icosul 7:

Având poruncă şi putere de la Dumnezeu să ducem o viață de sfințenie şi înțelegând aceasta ca pe cea mai importantă chemare, îndrăznim a ne ruga Ție:

Povățuieşte copiii să primească darurile Mângâietorului;

Povățuieşte copiii ca în tot locul să împlinească voia Fiului lui Dumnezeu;

Povățuieşte copiii să urce în fiecare zi pe scara virtuții;

Povățuieşte copiii să se arate vrednici să fie numărați în ceata aleşilor Tăi;

Povățuieşte copiii ca din tinerețe să se gândească la moarte, pentru a gusta adevărata viață;

Povățuieşte copiii ca prin rugăciune şi purtarea crucii să se sfințească;

Povățuieşte copiii, Preasfântă Fecioară, arătându-Te Maică a celor care Te cinstesc!

Condacul 8:

Mulți dintre cei care şi-au pus nădejdea în puterile lor, şi nu în Dumnezeu, au căzut în patimi şi şi-au întinat sufletele, dar noi, nădăjduind în ajutorul Tău, ne rugăm Ție să păzeşti curăția acopiilor, ca să cânte lui Dumnezeu până la sfârşitul vieții: Aliluia!

Icosul 8:

Ştiind că duşmanul diavol nu conteneşte a căuta să-i rupă pe oameni de trăirea duhovnicească, încercând să spurce până şi curăția sufletească a copiilor, asupra cărora stă binecuvântarea lui Dumnezeu, te rugăm, o, Maica lui Dumnezeu:

Povățuieşte copiii cum să trăiască pentru ca la Înfricoşătoarea Judecată să fie izbăviți de veşnicele chinuri;

Povățuieşte copiii să deosebească ce este bine de ce este rău în fața lui Dumnezeu;

Povățuieşte copiii să urască păcatul şi toată fărădelegea;

Povățuieşte copiii să se ferească de necuratele şi ucigătoarele patimi;

Povățuieşte copiii să fie preaînțelepți împotriva vicleniilor diavoleşti;

Povățuieşte copiii să privegheze şi să se roage ca să nu cadă în ispită;

Povățuieşte copiii, Preasfântă Fecioară, arătându-Te Maică a celor care Te cinstesc!

Condacul 9:

Ştiind că mare bucurie se face în cer pentru un păcătos care se pocăieşte, ne rugăm Ție, Maică Preasfântă, degrabă să-i ridici cu milostivirea Ta pe copiii care din lucrarea

vrăjmaşului vor aluneca în păcat, ca să-i cânte lui Dumnezeu cu zdrobire de inimă: Aliluia!

Icosul 9:

Prea mult a suferit fiul risipitor când, lepădându-se de tatăl său, şi-a risipit viața departe de casa sa, şi mult s-a veselit când a fost primit înapoi cu brațele deschise. Te rugăm, Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, ca ori de câte ori vor cădea în păcat, să-i ridici pe copii, pentru care cădem la milostivirea Ta:

Povățuieşte copiii ca în tot locul să se ferească de cursele vrăjmaşului diavol;

Povățuieşte copiii că, de vor cădea în ispite, fără şovăială să se ridice;

Povățuieşte copiii că, de se vor rătăci, fără zăbovire să se întoarcă la Dumnezeu;

Povățuieşte copiii că, de se vor întina, prin botezul lacrimilor de pocăință să-şi curățească sufletele;

Povățuieşte copiii ca prin spovedanie curată să ia dezlegare de păcate;

Povățuieşte copiii ca după fiecare poticnire să pună iarăşi început bun mântuirii;

Povățuieşte copiii, Preasfântă Fecioară, arătându-Te Maică a celor care Te cinstesc!

Condacul 10:

Nu poate mintea omenească să priceapă cu uşurință de ce îngăduie Dumnezeu încercarea copiilor prin boală şi suferință. Pentru aceasta, avându-te pe Tine Grabnică Ajutătoare, alergăm la Tine şi Te rugăm să le alini suferințele cu darul Tău, ca să nu uite a-I cânta lui Dumnezeu: Aliluia!

Icosul 10:

Dumnezeu, Cel ce rânduieşte toate spre mântuirea oamenilor şi nimic nu se întâmplă fără voia Sa, îngăduie ca bolile să întunece bucuria copiilor şi să o preschimbe în întristare, iar noi, cunoscând că nu este încercare în care să nu-ți poți arăta puterea, Maică Preamilostivă, strigăm către Tine:

Povățuieşte copiii să primească încercările cu nădejde în Dumnezeu;

Povățuieşte copiii să ceară vindecarea de la Doctorul sufletelor şi al trupurilor;

Povățuieşte copiii să poarte fără cârtire crucea bolii, dacă aceasta e voia lui Dumnezeu;

Povățuieşte copiii cum să dobândească cununa răbdării;

Povățuieşte copiii să nu se lase biruiți de deznădejde; Povățuieşte copiii să nădăjduiască în mila Părintelui Ceresc;

Povățuieşte copiii, Preasfântă Fecioară, arătându-Te Maică a celor care Te cinstesc!

Condacul 11:

Nepricepuți şi lipsiți de darul povățuirii ştiindu-ne, ne îndreptăm inimile spre Tine, Preasfântă Fecioară, ca luminați de Tine să-i învățăm pe copii să ducă o viață curată şi sfântă, o viață în care să se vadă lucrarea lui Dumnezeu, ca să cântăm cântarea de slavă: Aliluia!

Icosul 11:

Nu dorim pentru copii doar bunătățile degrab trecătoare ale lumii acesteia, ci mai ales bunătățile cele duhovniceşti, care nu se vor lua de la ei. Pentru aceasta ne rugăm Ție:

Povățuieşte copiii să-L iubească pe Dumnezeu ca pe Părintele lor;

Povățuieşte copiii să-i iubească pe oameni ca pe frații lor;

Povățuieşte copiii să închine Domnului fiecare zi a vieții lor;

Povățuieşte copiii să mărturisească dreapta credință prin fapte bune;

Povățuieşte copiii să fie temple vii ale Duhului Sfânt;

Povățuieşte copiii ca lumina lor să lumineze înaintea oamenilor astfel încât aceştia să se îndrepte spre Dumnezeu; Povățuieşte copiii, Preasfântă Fecioară, arătându-Te Maică a celor care Te cinstesc!

Condacul 12:

Deşartă este lumea aceasta cu toate plăcerile ei cele amăgitoare şi deşarte sunt gândurile celor care nu însetează după Împărăția cea veşnică, după Raiul unde nu este durere, nici întristare, nici suspin, în care au ajuns cei care au cântat cu umilință: Aliluia!

Icosul 12:

Maică iubitoare de fii, care străluceşti cu putere lângă tronul Fiului tău, mijloceşte pentru toți copiii care nu au fost botezați, ca să primească lumina Naşterii celei de Sus, iar cei care au primit-o să trăiască o viață de evlavie, pentru ca să le fie deschisă poarta spre Împărăția Cerurilor:

Povățuieşte copiii să dorească moştenirea vieții veşnice;

Povățuieşte copiii să meargă pe calea cea strâmtă a poruncilor spre Ierusalimul cel Ceresc;

Povățuieşte copiii să caute bucuria celor scrişi în Cartea Vieții;

Povățuieşte copiii să păzească cuvântul lui Dumnezeu, ca să fie părtaşi fericirii Raiului;

Povățuieşte copiii să se nevoiască pentru dobândirea mântuirii;

Povățuieşte copiii să ducă o viață aleasă pentru a pregusta bunătățile vieții veşnice;

Povățuieşte copiii, Preasfântă Fecioară, arătându-Te Maică a celor care Te cinstesc!

Condacul 13:

O, Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, care Te-ai arătat făcătoare de minuni pentru a-i ajuta pe cei ce au alergat la Tine, acoperă-i cu Sfântul Tău Acoperământ pe copiii pentru care ne rugăm, ca să meargă pe calea mântuirii, ca să cântăm toți împreună cu Sfinții: Aliluia! *(acest condac se zice de trei ori)*

Icosul 1:

Nu poate limba omenească să spună cuvinte mai minunate decât cele pe care le-a rostit Fiul Tău, cuvinte care strălucesc ca nişte făclii pe paginile Evangheliei. Ca să îndrăgească aceste cuvinte,O, Născătoare de Dumnezeu, acoperă-i cu harul tău pe copii şi pe cei care se roagă Ție pentru ei:

Povățuieşte copiii să fie săraci cu duhul, ca a lor să fie Împărăția cerurilor;

Povățuieşte copiii să fie flămânzi şi însetați de dreptate, că aşa se vor sătura;

Povățuieşte copiii să fie blânzi, că aşa vor moşteni pământul;

Povățuieşte copiii să fie milostivi, că aşa se vor milui; Povățuieşte copiii să fie curați cu inima, că aşa Îl vor vedea pe Dumnezeu;

Povățuieşte copiii să fie făcători de pace, că aşa fiii lui Dumnezeu se vor chema;

Povățuieşte copiii, Preasfântă Fecioară, arătându-Te Maică a celor care Te cinstesc!

Condacul 1:

O, Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, care ai ascultat de atâtea ori dumnezeieştile învățături pe care le-a propovăduit Preaiubitul Tău Fiu, ajută-i pe toți părinții binecredincioşi, ca şi pe toți cei care au grijă de creşterea sufletească şi trupească a copiilor, să priceapă cuvintele pline de putere ale Sfintei Scripturi, ca să se poată ruga Ție: Povățuieşte copiii, Preasfântă Fecioară, arătându-Te Maică a celor care Te cinstesc!

Se face Otpustul (adică rugăciunea de încheiere).

ANEXA 4

Cuvintele Domnului nostru Iisus Hristos despre Sine Însuşi din Evanghelia după Ioan

Extrasele evanghelice de mai jos au fost modificate puțintel ca să fie înțelese mai uşor de către copii:

1. Referindu-Se la templul trupului Său, Iisus a spus: „Dărâmați templul acesta şi în trei zile îl voi ridica.'' (In. 2,19)

2. Iisus a spus: ''Nimeni nu s-a suit la cer, decât cel care S-a pogorât din cer, Fiul Omului, Cel ce este în cer.'' (In. 3,13)

3. Iisus a spus: ''Că într-atât a iubit Dumnezeu lumea, încât pe Fiul Său cel Unul Născut L-a dat, ca tot cel ce crede Într-Însul să nu piară, ci să aibă viață veşnică.'' (In. 3, 16)

4. Iisus a spus: ''Şi după cum Moise a înălțat şarpele în pustie, tot aşa trebuie să mă înalț şi Eu, Fiul Omului, ca tot cel ce crede în Mine să nu piară, ci să aibă viață veşnică.'' (In. 3, 14;15)

5. Iisus a spus: ''Dumnezeu nu M-a trimis pe Mine, Fiul Său, în lume ca să judec lumea, ci pentru ca să se mântuiască lumea prin Mine.'' (In. 3, 17)

6. Iisus a spus: ''Dumnezeu este Tatăl Meu.'' (In. 5, 18)

7. Iisus a spus: ''Adevăr, adevăr vă spun, că Eu nu pot să fac nimic de la Mine, dacă nu îl voi vedea pe Tatăl Meu făcând.'' (In. 5, 19)

8. Iisus a spus: ''Tatăl Mă iubeşte pe Mine, Fiul său, şi-Mi arată tot ce face.'' (In. 5, 20)

9. Iisus a spus: ''Tatăl nu judecă pe nimeni, ci toată judecata Mi-a dat-o Mie, pentru ca toți să Mă cinstească pe Mine cum îl cinstesc pe Tatăl.'' (In. 5, 22)

10. Iisus a spus: ''Cine nu Mă cinsteşte pe Mine, nu îl cinsteşte nici pe Tatăl care M-a trimis.'' (In. 5, 24)

11. Iisus a spus: ''Adevăr, adevăr vă spun: cel ce ascultă cuvântul Meu şi crede în Cel care M-a trimis, are viață veşnică şi la judecată nu va veni, ci s-a mutat din moarte la viață.'' (In. 5, 24)

12. Iisus a spus: ''Adevăr, adevăr vă spun că vine ceasul, şi acum este, când morții vor auzi glasul Meu, al Fiului Lui Dumnezeu, iar cei ce vor auzi vor învia.'' (In. 5, 25)

13. Iisus a spus: ''Precum Tatăl are viață în Sine, aşa Mi-a dat şi Mie să am viață întru Mine şi putere Mi-a dat să fac judecată, pentru că sunt Fiul Omului.'' (In. 5, 26;27)

14. Iisus a spus: ''Vine ceasul când toți cei din morminte vor auzi glasul Meu, al Fiului lui Dumnezeu, iar cei ce au făcut cele bune vor ieşi spre învierea vieții, iar cei ce au făcut cele rele, spre învierea osândei.'' (In. 5, 28;29)

15. Iisus a spus: ''Eu nu pot să fac de la mine nimic, judec după cum aud şi judecata Mea este dreaptă, pentru că nu caut voia Mea, ci voia celui care M-a trimis.'' (In. 5, 30)

16. Iisus a spus: ''Dacă Eu mărturisesc despre mine Însumi, mărturia Mea nu este adevărată, Altul este Cel ce mărturiseşte despre Mine; şi ştiu că adevărată este mărturia pe care El o mărturiseşte despre Mine. '' (In. 5, 31)

17. Iisus a spus: ''Eu nu de la om iau mărturie, iar pe acestea vi le spun ca să vă mântuiți.'' (In. 5, 34)

18. Iisus a spus: ''Eu fac lucrurile pe care Tatăl Mi Le-a dat si lucrurile pe care le fac, ele mărturisesc despre Mine, cum că Tatăl M-a trimis.'' (In. 5, 36)

19. Iisus a spus: ''Cercetați Scripturile, de vreme ce socotiți că în ele aveți viață veşnică; şi ele mărturisesc despre mine.'' (In. 5, 39)

20. Iisus a spus: ''Moise despre Mine a scris.'' (In. 5, 46)

21. Iisus a spus: ''Lucrați, nu pentru mâncarea cea pieritoare, ci pentru mâncarea ce rămâne întru viața veşnică, mâncarea pe care o voi da Eu, Fiul Omului, căci pe Mine şi-a pus pecetea Dumnezeu- Tatăl.'' (In. 6, 27)

22. Iisus a spus: ''Eu sunt Pâinea Vieții, cel ce vine la Mine nu va flămânzi şi cel ce crede în Mine niciodată nu va înseta.'' (In. 6, 35)

23. Iisus a spus: ''Tot ce Îmi dă Mie Tatăl, va veni la Mine, şi pe cel ce vine la Mine nu-l voi scoate afară.'' (In. 6, 37)

24. Iisus a spus: ''M-am pogorât din cer, nu ca să fac voia mea, ci voia Celui Care M-a trimis, iar voia celui care M-a trimis aceasta este: să nu-L pierd pe niciunul din cei pe care Mi i-a dat, ci să-i înviez în ziua cea de apoi.'' (In. 6, 38;39)

25. Iisus a spus: ''Aceasta este voia Tatalui Meu, ca tot cel care Mă vede pe Mine şi crede în Mine să aibă viață veşnică şi Eu îl voi învia în ziua cea de apoi.'' (In. 6,40)

26. Iisus a spus: '' Eu sunt Pâinea care s-a pogorât din cer.'' (In. 6,41)

27. Iisus a spus: ''Nimeni nu poate veni la Mine dacă nu-l va atrage Tatăl, Cel ce M-a trimis, iar Eu îl voi învia în ziua cea de apoi.'' (In. 6, 44)

28. Iisus a spus: ''Adevăr, adevăr vă spun, cel ce crede în Mine are viață veşnică.'' (In. 6,47)

29. Iisus a spus: ''Eu sunt Pâinea Vieții.'' (In. 6,48)

30. Iisus a spus: ''Eu sunt Pâinea cea Vie, care S-a pogorât din cer. De va mânca cineva din Pâinea aceasta, viu va fi în veci, iar Pâinea pe care Eu o voi da pentru viața lumii este Trupul Meu.'' (In. 6,51)

31. Iisus a spus: ''Adevăr, adevăr vă spun, de nu veți mânca Trupul Meu, al Fiului Omului, şi nu veți bea sângele Meu, nu veți avea viață întru voi. Cel ce mănâncă Trupul Meu şi bea Sângele Meu are viață veşnică, iar Eu îl voi învia în ziua cea de apoi.'' (In. 6,54)

32. Iisus a spus: ''Trupul Meu este adevărata mâncare şi Sângele Meu adevărata băutură.'' (In. 6, 53)

33. Iisus a spus: ''Cel ce mănâncă Trupul Meu şi bea Sângele Meu rămâne întru Mine şi Eu întru el.'' (In. 6, 56)

34. Iisus a spus: ''Precum Tatăl cel Viu M-a trimis pe Mine şi Eu trăiesc prin Tatăl, tot cel ce Mă mănâncă pe Mine va trăi prin Mine. '' (In. 6, 57)

35. Iisus a spus: ''Învățătura Mea nu este a Mea, ci a Celui Care M-a trimis. De voieşte cineva să-I facă voia, va cunoaşte despre învățătura aceasta, dacă este de la Dumnezeu sau dacă de la Mine Însumi grăiesc.'' (In. 7, 16;17)

36. Iisus a spus: ''Eu nu de la Mine am venit, dar adevărat este Cel ce M-a trimis. Eu îl ştiu, căci de la El sunt, El M-a trimis.'' (In. 7, 29)

37. Iisus a strigat: ''Dacă însetează cineva, să vină la Mine şi să bea. Cel ce crede în Mine, precum a zis Scriptura, râuri de apă vie vor curge din inima lui.'' (In. 7, 37;38)

38. Iisus a spus: ''Cel ce-Mi urmează Mie nu va umbla în întuneric, ci va avea Lumina Vieții.'' (In. 8, 12)

39. Iisus a spus: ''Eu nu sunt singur, ci sunt cu Tatăl, Cel ce M-a trimis.'' (In. 8,16)

40. Iisus a spus: ''Eu sunt dintru cele de sus. Eu nu sunt din lumea aceasta, iar dacă nu veți crede că Eu sunt Dumnezeu, în păcatele voastre veți muri.'' (In. 8, 23)

41. Iisus a spus: ''Când Mă veți fi înălțat pe Mine, Fiul Omului, atunci veți cunoaşte că Eu sunt Dumnezeu şi că nimic nu fac de la Mine Însumi, ci precum Tatăl M-a învățat, aşa vorbesc.'' (In. 8,28)

42. Iisus a spus: ''Cel ce M-a trimis este cu Mine, nu m-a lăsat singur, pentru că Eu întotdeauna fac cele ce Lui îi sunt plăcute.'' (In. 8, 29)

43. Iisus a spus: ''Dacă veți rămâne întru cuvântul Meu, cu adevărat sunteți ucenici ai Mei şi veți cunoaşte adevărul, iar adevărul vă va face liberi.'' (In. 8, 31; 32)

44. Iisus a spus: ''Eu vorbesc doar ce am văzut la Tatăl Meu.'' (In. 8, 38)

45. Iisus a spus: ''V-am grăit adevărul pe care l-am auzit de la Dumnezeu.'' (In. 8, 40)

46. Iisus a spus: ''De va păzi cineva cuvântul Meu, niciodată nu va vedea moartea.'' (In. 8, 51)

47. Iisus a spus: ''Avram a fost bucuros să vadă ziua Mea şi a văzut-o şi s-a bucurat. Adevăr, adevăr vă spun, mai înainte de a fi fost Avram, Eu am fost, sunt si voi fi.'' (In. 8, 56;58)

48. Iisus a spus: ''Atât cât sunt în lume, Eu sunt Lumina lumii.'' (In. 9, 5)

49. Iisus l-a intrebat pe orbul din naştere pe care l-a vindecat: ''Crezi tu în Fiul lui Dumnezeu? Cel ce vorbeşte cu tine, Acela este.'' (In. 9, 35;37)

50. Iisus a spus: ''Eu sunt uşa oilor. De va intra cineva prin Mine, se va mântui; şi va intra şi va ieşi şi păşune va afla. Eu am venit ca viață să aibă lumea. Şi din belşug să o aibă.'' (In. 9,10)

51. Iisus a spus: „Eu sunt Păstorul cel bun. Păstorul cel bun sufletul Său şi-l pune pentru oi.'' (In. 10,11)

52. Iisus a spus: ''Eu sunt Păstorul cel bun. Şi oile le cunosc că sunt ale Mele, şi ele Mă cunosc pe Mine şi precum Tatăl Mă cunoaşte pe Mine, tot aşa cunosc şi eu pe Tatăl. Şi viața mea Mi-o pun pentru oi.'' (In. 10,14)

53. Iisus a spus: ''De aceea Mă iubeşte Tatăl, că Eu viața Mi-o pun, pentru ca iarăşi să o iau. Nimeni nu o ia de la Mine, ci Eu o pun. Putere am ca să o pun şi putere am ca iarăşi să o iau. Această poruncă am primit-o de la Tatăl Meu. '' (In. 10, 17;18)

54. Iisus a spus: ''Eu v-am spus că sunt Mesia/Hristos. Lucrurile pe care le fac în numele Tatălui Meu, ele mărturisesc despre mine. '' (In. 10, 25)

55. Iisus a spus:'' Oile Mele ascultă glasul Meu, Eu le cunosc şi ele mă urmează. Eu le dau viață veşnică şi niciodată nu vor pieri. Iar din mâna Mea, nimeni nu le va răpi. Tatăl Meu, Cel ce Mi le-a dat, este mai mare decat toți şi din mâna Tatălui Meu, nimeni nu le poate răpi. Eu şi Tatăl Meu una suntem.'' (In. 10, 27;30)

56. Iisus a spus: ''Tatăl este întru Mine şi Eu întru Tatăl.'' (In. 10, 38)

57. Iisus a spus: ''Eu sunt Învierea şi Viața, cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi; şi tot cel ce trăieşte şi crede în Mine niciodată nu va muri.'' (In. 11, 25)

58. Iisus a spus: ''Dacă-mi slujeşte cineva, să îmi urmeze; şi unde sunt Eu, acolo va fi şi slujitorul Meu. Dacă-mi slujeşte cineva, Tatăl Meu îl va cinsti.'' (In, 12, 26)

59. Iisus a spus: ''Iar Eu când mă voi înălța de pe pământ, pe toți îi voi trage la Mine.'' (In. 12,32)

60. Iisus a spus: ''Cel ce Mă vede pe Mine, îl vede pe Cel ce m-a trimis pe Mine.'' (In. 12, 45)

61. Iisus a spus: ''Eu, Lumina, am venit în lume pentru ca tot cel ce crede în Mine, să nu ramână în întuneric. Iar dacă aude cineva cuvintele Mele şi nu le păzeşte, Eu nu îl judec; ca n-am venit să judec lumea, ci să mântuiesc lumea. Pe cel ce se leapădă de Mine şi nu primeşte cuvintele Mele, are cine să îl judece: cuvântul pe care Eu l-am grăit, acela îl va judeca în ziua cea de apoi.'' (In. 12, 47;48)

62. Iisus a spus: ''Eu nu de la Mine am grăit, Tatăl Cel ce M-a trimis, El Mi-a poruncit ce să grăiesc. Şi ştiu că porunca Lui este Viață Veşnică.'' (In. 12, 49;50)

63. Iisus a spus: ''Voi mă numiți Învățătorul şi Domnul, şi bine ziceți, fiindcă sunt. Dacă Eu, Domnul şi Învățătorul, am spălat picioarele apostolilor şi voi, creştinii, sunteți datori să spălați picioarele altora; că pildă v-am dat ca şi voi să faceți aşa cum am făcut şi Eu cu ei.'' (In. 13, 13;15)

64. Iisus a spus: ''Eu vi le spun de pe acum, înainte de a se săvârşi, pentru ca atunci când se vor săvârşi, să credeți că Eu sunt Dumnezeu.'' (In. 13, 19)

65. Iisus a spus: ''Poruncă nouă vă dau vouă: să vă iubiți unii pe alții. Aşa cum v-am iubit Eu pe voi, aşa să vă iubiți unii pe alții.'' (In. 13, 34)

66. Iisus a spus: ''Credeți în Dumnezeu credeți şi în Mine.'' (In. 14, 1)

67. Iisus a spus: ''În casa Tatălui Meu, multe locaşuri sunt.'' (In. 14, 2)

68. Iisus a spus: ''Eu mă voi duce şi vă voi pregăti loc în casa Tatălui Meu, dar iarăşi voi veni şi vă voi lua la Mine, pentru ca acolo unde sunt Eu, să fiți şi voi.'' (In. 14, 3)

69. Iisus a spus: ''Eu sunt Calea, Adevărul şi Viața.'' (In. 14, 6)

70. Iisus a spus: ''Nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine. Dacă m-ați fi cunoscut pe Mine şi pe Tatăl Meu L-ați fi cunoscut, dar de acum Îl cunoaşteți şi L-ați şi văzut.'' (In. 14, 6;7)

71. Iisus a spus: ''Cel ce M-a văzut pe Mine L-a văzut pe Tatăl. Cuvintele pe care Eu vi le grăiesc, nu de la Mine le grăiesc, ci Tatăl, Cel ce rămâne întru Mine, Îşi face lucrurile Sale.'' (In. 14, 9;10)

72. Iisus a spus: ''Credeți-Mă că Eu sunt întru Tatăl şi Tatăl întru Mine; iar de nu, credeți-Mă de dragul lucrurilor pe care le fac.'' (In. 14, 11)

73. Iisus a spus: ''Adevăr, adevăr vă spun: cel ce crede în Mine, va face şi el lucrurile pe care le fac eu; şi mai mari decât acestea va face, că Eu la Tatăl Meu mă duc. Orice veți cere întru numele Meu, de aceea voi face, pentru că Tatăl să Se preamărească întru Mine. Dacă veți cere ceva întru numele Meu, Eu îl voi face.'' (In. 14, 12;14)

74. Iisus a spus: ''De Mă iubiți, păziți poruncile Mele. Eu îl voi ruga pe Tatăl şi alt Mângâietor vă va da vouă, pentru ca întotdeauna să rămână cu voi, Duhul Adevărului.'' (In.14, 15;17)

75. Iisus a spus: ''Nu vă voi lăsa orfani, căci voi veni la voi. În ziua aceea, veți cunoaşte că Eu sunt întru Tatăl Meu.'' (In. 14, 20)

76. Iisus a spus: ''Cel ce are poruncile Mele şi le păzeşte, acela este cel ce Mă iubeşte; iar cel ce Mă iubeşte pe Mine, iubit va fi de Tatăl Meu şi îl voi iubi şi Eu şi Mă voi arăta Lui.'' (In. 14, 21)

77. Iisus a spus: ''De Mă iubeşte cineva, va păzi Cuvântul Meu şi Tatăl Meu îl va iubi şi Noi vom veni la el şi ne vom face locaş la el.'' (In. 14, 23)

78. Iisus a spus: ''Pace vă las vouă, pacea Mea v-o dau; nu precum vă dă lumea v-o dau Eu. Să nu se tulbure inima voastră, nici să se înfricoşeze!'' (In. 14, 27)

79. Iisus a spus: ''Eu sunt vița cea adevărată, iar Tatăl meu este lucrătorul. Fiecare mlădiță care nu aduce roadă intru Mine, El o taie; şi fiecare mlădiță care aduce roadă El o curăță, pentru ca mai multă roadă să aducă.'' (In. 15, 1;2)

80. Iisus a spus: ''Rămâneți întru Mine şi Eu întru voi. Aşa cum mlădița nu poate să aducă roadă de la sine dacă nu rămâne în viță, tot aşa nici voi, dacă nu veți rămâne întru Mine.'' (In. 15,4)

81. Iisus a spus: ''Eu sunt vița, voi mlădițele, cel ce rămâne întru Mine şi Eu întru el, va aduce roadă multă, căci fără Mine nu puteți face nimic. Dacă cineva nu rămâne întru Mine, se aruncă afară ca o mlădiță şi se usucă; şi le adună şi le aruncă în foc şi ard.'' (In. 15, 6)

82. Iisus a spus: ''Rămâneți întru Mine, şi cuvintele mele rămân întru voi; cereți orice veți vrea şi vi se va da. Întru aceasta s-a preamărit Tatăl Meu, ca voi să aduceți roadă multă şi să deveniți ucenicii Mei.'' (In. 15, 7;8)

83. Iisus a spus: ''Aşa cum M-a iubit pe Mine Tatăl, tot aşa v-am iubit şi Eu pe voi; rămâneți întru iubirea Mea. De veți păzi poruncile Mele, veți rămâne întru iubirea Mea, aşa cum şi Eu am păzit poruncile Tatălui Meu şi am rămas întru iubirea Lui. V-am spus acestea ca bucuria Mea să fie întru voi şi bucuria voastră să fie deplină. Aceasta este porunca Mea: să vă iubiți unii pe alții aşa cum v-am iubit Eu pe voi. Mai mare iubire decât aceasta nimeni nu are: să îşi pună cineva viața pentru prietenii săi.'' (In. 15, 9;13)

84. Iisus a spus: ''Voi sunteți prietenii Mei dacă faceți ceea ce vă poruncesc. De acum nu vă mai zic slugi, fiindcă sluga nu ştie ce face stăpânul său, ci v-am numit prieteni, pentru ca toate câte le-am auzit de la Tatăl Meu vi le-am făcut cunoscute.'' (In. 15,14;15)

85. Iisus a spus: ''Nu voi M-ați ales pe Mine, ci Eu v-am ales pe voi; şi v-am rânduit să mergeți şi roadă să aduceți şi roada voastră să rămână, pentru ca Tatăl Meu să vă dea orice veți cere întru numele Meu. Aceasta vă poruncesc: să vă iubiți unii pe alții.'' (In. 15,16;17)

86. Iisus a spus: ''Dacă vă urăşte pe voi lumea, să ştiți că pe Mine mai înainte de voi M-a urât. Dacă ați fi din lume, lumea ar iubi ce este al ei, dar pentru că nu sunteți din lume, căci Eu v-am ales pe voi din lume, de aceea vă urăşte pe voi lumea.'' (In. 15,18;19)

87. Iisus a spus: ''Dacă m-au prigonit pe Mine, şi pe voi vă vor prigoni; dacă au păzit cuvântul Meu şi pe al vostru îl vor păzi. Dar pe toate acestea vi le vor face din pricina numelui Meu, pentru că ei nu îl cunosc pe Cel ce M-a trimis.'' (In. 15, 20;21)

88. Iisus a spus: ''Vă spun adevărul: de folos vă este ca Eu să Mă duc la Tatăl. Că dacă nu Mă voi duce, Mângâietorul nu va veni la voi; dar dacă Mă voi duce, Îl voi trimite la voi.'' (In. 16, 7)

89. Iisus a spus: ''Încă multe am să vă spun, dar nu le puteți purta acum. Când va veni Acela, Duhul Adevărului, El vă va călăuzi întru tot adevărul.'' (In. 16, 12)

90. Iisus a spus: ''Adevăr, adevăr vă spun: orice veți cere de la Tatăl Meu în numele Meu, El vă va da. Până acum, nimic n-ați cerut în numele Meu; cereți şi veți primi, pentru ca bucuria voastră să fie deplină.'' (In. 16, 23;24)

91. Iisus a spus: ''Pe acestea vi le-am grăit, pentru ca întru Mine pace să aveți. În lume necaz veți avea; dar îndrăzniți! Eu am biruit lumea.'' (In. 16, 33)

92. Iisus a spus: ''Aceasta este viața veşnică: să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat şi pe Iisus Hristos pe care L-ai trimis.'' (In. 17, 3)

93. Iisus a spus: ''Părinte! Vreau ca acolo unde sunt Eu să fie împreună cu mine şi cei pe care Mi i-ai dat, ca să-Mi vadă slava pe care Tu Mi-ai dat-o; pentru că Tu M-ai iubit înainte de întemeierea lumii.'' (In. 17, 24)

94. Iisus a spus: ''Mergi la frații mei şi spune-le: Mă urc la Tatăl Meu şi Tatăl vostru şi la Dumnezeul Meu şi Dumnezeul vostru.'' (In. 20, 17)

95. Iisus a spus: ''Pentru că ai văzut, ai crezut, Toma; fericiți cei ce au crezut, fără să fi văzut!'' (In. 20, 29)

96. Despre Iisus, slujitorii fariseilor şi arhiereilor, trimişi să-L aducă înaintea lor, au spus: ''Niciodată n-a vorbit un om cum vorbeşte omul acesta.'' (In. 7, 46)

Cuvintele Domnului nostru Iisus Hristos despre Sine Însuşi din Evanghelia după Luca

97. Iisus a spus: "Fericit este acela care nu se va poticni întru Mine !" (Lc. 7,23)

98. Iisus a spus: "Dacă voieşte cineva să vină după Mine, să se lepede de sine şi în fiecare zi să îşi ia crucea şi să-Mi urmeze Mie, fiindcă tot cel ce va voi să-şi scape viața, o va pierde; iar cel ce îşi va pierde viața pentru Mine, acela o va mântui." (Lc. 9,23)

99. Iisus a spus: "Ce-i foloseşte omului dacă va câştiga lumea întreagă, dar pe sine se va pierde sau se va păgubi? Tot cel ce se va ruşina de Mine şi de cuvintele Mele, de acela şi Eu, Fiul Omului, mă voi ruşina când voi veni întru slava Mea şi a Tatălui şi a sfinților îngeri." (Lc. 9,25;26)

100. Iisus a spus: "Cel care va primi un prunc întru numele Meu, pe Mine mă primeşte; şi tot cel ce Mă va primi pe Mine, primeşte pe Cel ce M-a trimis pe Mine. " (Lc. 9,48)

101. Iisus a spus: "Cel ce vă ascultă pe voi, pe Mine mă ascultă; şi cel ce se leapădă de voi, de Mine se leapădă; iar cel ce se leapădă de Mine, se leapădă de Cel ce M-a trimis pe Mine. " (Lc. 10,16)

102. Iisus a spus: "Toate mi-au fost date de către Tatăl Meu, şi nimeni nu cunoaşte cine sunt Eu, Fiul, decât numai Tatăl, şi cine este Tatăl decât numai Eu, Fiul, şi cel căruia vreau Eu să îi descopăr. " (Lc. 10,22)

103. Iisus a spus: "Cel ce nu este cu Mine, este împotriva Mea, şi cel ce nu adună cu Mine, risipeşte. " (Lc. 11,23)

104. Iisus a spus: "Pe tot cel ce mă va mărturisi pe Mine înaintea oamenilor şi Eu, Fiul Omului, îl voi mărturisi înaintea lui Dumnezeu. Iar cel ce se leapădă de Mine înaintea oamenilor, lepădat va fi înaintea îngerilor lui Dumnezeu. " (Lc. 12. 8;9)

105. Iisus a spus: "Îşi vor pune mâinile pe voi şi vă vor prigoni, predându-vă sinagogilor şi temnițelor, cu de-a sila ducându-vă la împărați şi dregători din pricina numelui Meu şi va fi pentru voi prilej de mărturisire, deci puneți în inimile voastre să nu vă gândiți de mai înainte ce veți răspunde; că Eu vă voi da gura şi înțelepciune căreia toți potrivnicii voştri nu-i vor putea sta împotrivă, nici să-i răspundă. " (Lc. 21. 12;15)

106. Iisus a spus: "Când puterile cerurilor se vor clătina, atunci mă vor vedea pe Mine, Fiul Omului, venind pe nor cu putere multă şi cu slavă. Iar când acestea vor începe să fie, prindeți inimă şi înălțați-vă capetele, pentru că răscumpărarea voastră se apropie." (Lc. 21. 26;28)

107. Iisus a spus: "Adevăr vă grăiesc, că neamul acesta nu va trece până ce toate acestea vor fi. Cerul şi pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece. " (Lc. 21. 22;23)

108. Iisus a spus: "Aşadar, privegheați în toată vremea rugându-vă, ca să vă întăriți şi să scăpați de toate aceastea care vor veni şi să stați înaintea Mea, Fiul Omului. " (Lc. 21, 36)

Cuvintele Domnului nostru Iisus Hristos despre Sine Însuşi din Evanghelia după Matei

109. Iisus a spus: ''Nu tot cel ce-Mi zice: Doamne, Doamne! va intra în Împărăția Cerurilor, ci acela care face voia Tatălui Meu din ceruri.'' (Mt. 7,21)

110. Iisus a spus: ''Cel ce iubeşte pe tatăl său ori pe mama sa mai mult decât pe Mine, nu este vrednic de Mine; cel ce iubeşte pe fiul său ori pe fiica sa mai mult decât pe Mine, nu este vrednic de Mine si cel ce nu-şi ia crucea sa şi nu-Mi urmează Mie, nu este vrednic de Mine; Cel ce şi-a câştigat viața şi-o va pierde, iar, cel ce îşi va pierde viața pentru Mine, o va câştiga.'' (Mt. 10; 37,39)

111. Iisus a spus: ''Veniți la Mine toți cei osteniți şi împovărați şi Eu vă voi odihni! Luați jugul Meu asupra voastră, învățați-vă de la Mine că sunt blând şi smerit cu inima şi veți afla odihnă sufletelor voastre! Căci jugul Meu este bun şi povara Mea este uşoară. '' (Mt. 11; 28,30)

112. Iisus a spus: ''Neam viclean şi desfrânat cere semn, dar nu i se va da, în afară de semnul lui Iona Profetul. Că precum a fost Iona în pântecele chitului trei zile şi trei nopți, tot aşa voi fi şi Eu, Fiul Omului, în inima pământului trei zile şi trei nopți.'' (Mt 12; 39,40)

113. Iisus a spus: ''Tot cel ce face voia Tatălui Meu din ceruri, acela-Mi este şi frate şi soră şi mamă.'' (Mt, 12,50)

114. Iisus a spus: ''Ce-i va folosi omului dacă va câştiga lumea întreagă, dar sufletul şi-l va păgubi? Sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său? Căci Eu, Fiul Omului, voi veni întru slava Tatălui Meu, cu îngerii Mei şi atunci voi răsplăti fiecăruia după faptele lui.'' (Mt.16; 26,27)

115. Iisus a spus: ''Unde sunt doi sau trei adunați în numele Meu, acolo sunt şi Eu în mijlocul lor.'' (Mt.18,20)

116. Iisus a spus: ''Acela care vrea să fie mai mare între voi, să fie slujitorul vostru; iar acela care vrea să fie întâiul între voi, să vă fie vouă slugă, precum nici Eu, Fiul Omului, nu am venit să Mi se slujească, ci să îmi dau viața răscumpărare pentru mulți.'' (Mt.20; 26,28)

117. Iisus a spus: ''Iar când voi veni Eu, Fiul Omului, întru slava Mea şi toți sfinții îngeri cu Mine, atunci voi şedea pe tronul slavei Mele. Şi se vor aduna în fața Mea toate neamurile şi-i voi despărți pe unii de alții precum desparte păstorul oile de capre. Atunci Eu, Împăratul, voi zice: Întrucât ați făcut unuia dintr-aceştia foarte mici frați ai Mei, Mie Mi-ați făcut.'' (Mt. 25, 31;40)

118. Iisus a spus: ''Datu-Mi-S-a toată puterea în cer şi pe pământ. Drept aceea, mergeți şi învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh, învățându-le să păzească toate câte v-am poruncit Eu vouă şi iată Eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârşitul veacului. Amin.'' (Mt. 27; 18-20)

ANEXA 5 – JOCURI

N.B. Atunci când facem jocuri, înainte de a începe merită să le spunem că doar împăratul are voie să acorde milă atunci când legea te declară vinovat de pedeapsă. De aceea se și spune că dreptul primordial al împăratului e milostivirea, căci împăratul te poate ierta chiar și atunci când ar trebui, conform legii, să fii pedepsit. Așadar, ori de câte ori te arăți a fi milostiv și îngăduitor față de echipa adversă, te comporți ca un adevărat împărat. Și ori de câte ori te arăți drastic, sever și neîngăduitor cu regulile care se aplică și adversarilor, reguli care trebuie aplicate la sânge, te arăți a fi asemenea sclavilor care mereu cer doar dreptate și corectitudine regulamentară pentru toți: "Dar ceilalți de ce fac așa, că ai zis că nu-i voie?", "Dar nu mai poți că ți-a expirat timpul!", "Dar nu-i corect!", "Dar ei de ce au mai mult timp ca noi?"). În astfel de situații, merită să le cereți să se comporte ca împărații și nu ca sclavii. Psalmistul David zice și el că dreptatea omenească valorează înaintea lui Dumnezeu cât valorează pentru om o cârpă lepădată, adică un tampon folosit. În schimb milostivirea ne aseamănă cu însuși Dumnezeu care e foarte milostiv și mult-milostiv. E o bună pregătire pentru viață să ne străduim măcar la jocuri să fim îngăduitori cu adversarii. Dacă nu vom fi îngăduitori la joacă, cum vom putea fi îngăduitori în viață, când va fi vorba de proprietăți, bani și funcții? Cu titlu exemplificativ, înainte de o catehză despre Maica Domnului, merită să facem un joc în care arbitrul să țină partea unei echipe în mod evident, așa cum și Maica Domnului ne

ține partea nouă, creștinilor, care o rugăm să ne ajute aici pe pământ, dar și la judecata particulară și Judecata Finală.

I. Jocuri de cunoaştere la debutul activităților

1. GRUPURI GRUPULEȚE (Joc pentru grup mediu sau mare)

Le spuneți participanților că veți juca jocul Grupuri Grupulețe şi va trebui să se adune în grupuri în funcție de luna în care s-au născut. Apoi, le veți cere să facă cunoştință cu ceilalți membri ai grupului lor şi să rețină cât mai multe nume. Apoi le cereți să se adune în alte grupuri în funcție de numărul de copii pe care îi are mama lor. Vor face iar cunoştință, iar apoi se vor aduna în funcție de numărul de la pantofi. Puteți continua cu alte criterii alese de dumneavoastră.

2. NUMELE MEU (Joc pentru grup mediu sau mare)

Pentru acest joc aveți nevoie de numele tuturor participanților şi ale voluntarilor scrise pe câte o hârtiuță. Împărțiți câte o hârtiuță participanților. Fiecare va trebui să găsească persoana de pe hârtia lui şi îi va da hârtiuța după ce vor face cunoştință. În felul acesta, fiecare persoană va face cunoştință cu două persoane: persoana de pe biletul său şi persoana care a extras numele lui.

3. GHICEŞTE ANIMALUL (Joc pentru grup mediu sau mare)

Fiecărui participant i se va lipi pe frunte de către voluntari o hârtiuță îngustă scrisă cu denumirea unui animal.

Participanții se vor plimba printre ceilalți şi, doar după ce vor face cunoştință cu alte persoane, au dreptul să pună fiecăruia câte o întrebare (câte persoane cunoscute, atâtea întrebări!) despre animalul de pe frunte, întrebare la care se răspunde întotdeauna doar cu DA sau NU: eu ție o întrebare despre animalul meu, tu mie o întrebare despre animalul tău. La aceste întrebări se va răspunde corect doar cu DA sau NU, astfel încât fiecare să aibă prilejul de a-şi ghici animalul de pe frunte. Când cineva îşi află animalul, el va merge la coordonator şi îi va spune. Dacă a aflat animalul scris pe frunte, coordonatorul îi va lua hârtiuța. Dacă nu ştie sau spune un alt animal, participantul rămâne cu hârtiuța pe frunte şi după sfârşitul jocului, ca o mică pedeapsă. La un moment dat, coordonatorul va pune capăt jocului, iar cei care nu au aflat animalul vor rămâne cu hârtia pe frunte până când vor reuşi să îl afle, bineînțeles, fără să tulbure desfăşurarea celorlalte activități.

4. SUPER BINGO AUTOGRAF (Joc pentru grup mediu sau mare)

Necesar: pixuri pentru toți participanții şi printați hârtii A4 cu 10-20 de caracteristici (în funcție de numărul participanților şi de greutatea identificării persoanelor cu acele caracteristici; la 50 de participanți, puteți folosi 15 caracteristici de nivel mediu), pe care participanții le vor căuta la ceilalți jucători:

Caută **15** persoane **diferite** (hârtia de joc care are două caracteristici cu acelaşi nume se va anula la verificare) care să îndeplinească următoarele caracteristici, scrie citeț numele lor şi ia-le semnătura :

Scrie numele tău aici:……..……..

	Nume	**Semnătura**
1. Ştie să cânte la un instrument muzical.		
2. Are cruce la gât.		
3. Ştie să îți spună o poezie de minimum două strofe.		
4. Face 3 flotări pentru tine.		
5. S-a spălat pe dinți şi şi-a făcut patul în dimineața aceasta.		
6. Are 3 frați.		
7. S-a spovedit anul acesta.		
8. Ştie să îți spună hramul Bisericii unde vă aflați.		
9. Ştie să facă un desert.		
10. Să strige tare: ”O iubesc pe mama!”		
11. Ştie să îți spună un cuvânt în 3 limbi.		
12. Să facă 7 genoflexiuni pentru tine.		
13. Ştie să mături.		
14. Are media în ultimul an şcolar peste 9:50.		
15. Ştie cele 10 porunci din Vechiul Testament.		

Gata, ai terminat, fugi repede la coordonatorul jocului cu lista, ca să îți noteze locul, iar apoi ca să ți-o verifice!

Coordonatorul jocului va verifica dacă persoana care i-a adus foaia şi-a scris numele şi va numerota pe spatele hârtiilor de joc ordinea în care au sosit în mod special primele trei persoane, astfel încât, în cazul în care hârtia primului venit se anulează (pe motiv că are aceeaşi persoană la două caracteristici) să poată recurge la utilzarea celei de-a doua hârtii, care va fi verificată în mod public.

5. CARUSELUL CUNOAŞTERII (Joc pentru grup mediu sau mare)

La acest joc, participanții vor trebui să conlucreze pentru a îndeplini toate probele existente, grupându-se iar şi iar cu alți participanți, pentru a respecta numărul de persoane necesar la fiecare probă. Fiecare participant va avea o hârtie pe care va primi o semnătură de la voluntarul a cărui probă a trecut-o. Primii 3 participanți care aduc coordonatorului de joc toate semnăturile existente în joc vor câştiga. Câțiva dintre voluntari vor fi responsabili de câte o probă, fiecare voluntar primind la proba sa jucătorii numai dacă sunt atâția câți cere el: aceste numere le stabileşte coordonatorul în funcție numărul total de participanți; de exemplu, 4, 5, 10, 13, 14,15 sau17 persoane, la un total de 49 de participanți; iar, dacă aveți în total 21 de participanți la program, este evident că trebuie să micşorați numerele de participanți cerute pentru probe. Exemple de probe:

a. **Amintiri dulci.** Un voluntar primeşte 10 participanți, care vor intra într-o încăpere şi vor sta în cerc aşa încât fiecare să vadă pe toată lumea. Vor începe să depene câte două amintiri frumoase din copilăria sau viața lor. Fiecare

participant va primi câte o bomboană bună pentru istorisirile sale.

b. **Treaptă grea.** Un voluntar primeşte 5 sau 13 participanți, în funcție de câți participanți încap să stea unul lângă altul pe o treaptă. Participanții vor trebui să se aranjeze fără să pună piciorul pe altă treaptă în funcție de data lor de naştere, de înălțime, în ordine alfabetică a numelor lor de familie etc.

c. **Poză la aeroport.** Un voluntar primeşte exact 17 de participanți care trebuie să conlucreze pentru a face cu telefonul voluntarului o fotografie frumoasă, în care doi participanți sunt ținuți în brațele celorlalți de parcă ar zbura, iar ceilalți participanți trebuie să exprime sentimentul bucuriei.

d. **Alegerea prenumelui.** Un voluntar primeşte 14 participanți. Aceştia se vor aşeza în cerc, astfel încât fiecare să vadă pe toată lumea. Jocul începe prin aruncarea unui ghem de la unul la altul, în timp ce cel care va arunca va spune numele celui căruia îi aruncă ghemul şi va ține de sfoară astfel încât să se creeze o frumoasă pânză de păianjen. Cel care primeşte ghemul va trebui să spună povestea alegerii de către părinți a numelui său, ce înseamnă prenumele lui, iar, dacă nu ştie, măcar să spună viața Sfântului său ocrotitor sau cel puțin viața Sfântului său preferat.

e. **Bucuriile credinței.** Un voluntar primeşte numai 15 participanți. Aceştia se vor aşeza în cerc, astfel încât fiecare să vadă pe toată lumea. Fiecare participant va trebui să povestească o minune din viața lui, din viața familiei sale sau din auzite de la alții, din viețile Sfinților noştri sau cel puțin una din minunile Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Fiecare participant va primi câte o bomboană

sau o bucată de ciocolată pentru istorisirea sa. (Joc învățat de la Lucian Troinea)

II. Jocuri introductive la cateheză

1. CAP SAU PAJURĂ (Joc pentru grup mediu sau mare)

Un joc simplu este Cap sau Pajură**,** fără multe materiale necesare, pentru că se joacă doar cu o monedă.

Întâi, îi întrebăm pe participanți dacă ştiu ce este „pajura". Coordonatorul jocului le spune că pajura este o pasăre răpitoare de zi, mai mică decât vulturul, dar mult mai puternică şi mai iute în mişcări decât acesta, cu gheare lungi şi ascuțite, cu ciocul masiv şi tăios, cu privirea ageră şi cruntă, care se hrăneşte numai cu carne proaspăt sfâşiată (sinonim: acvilă). Apoi, le cerem să se ridice în picioare şi să aleagă unul din cele două semne posibile: cap, arătând cu mâinile spre cap, sau pajură, ținând mâinile întinse în jos şi distanțate de corp, aproximativ la 45 de grade.

Liderul dă cu banul şi, dacă a ieşit capul (adică a căzut pe mână banul cu capul în partea de sus), atunci cei care arătau spre cap rămân în joc, iar cei care arătau pajura vor ieşi din joc (pot, de exemplu, să se aşeze). Jocul se continuă până la ultima persoană care reuşeşte să facă gesturile potrivite şi care, prin faptul că a ajuns până în final, câştigă. Îl felicitați şi îi doriți să ia şi în viață astfel de decizii bune. Câştigătorului i se acordă un premiu simbolic: un balon, o cărticică de rugăciuni, o gustare dulce etc.

Le spuneți participanților să joace cinstit şi, atunci când nu fac gestul care a ieşit, singuri să iasă din joc, adică

să se aşeze. Dacă ei sunt foarte mulți, iar coordonatorul singur, puteți să îi chemați să se aşeze în fața dumneavoastră (în partea stângă – capul, iar în partea dreaptă – pajura). Astfel, puteți să vedeți foarte uşor fiecare ce semn a ales.

! Cunoaşterea lui Dumnezeu ne ajută mult să putem lua decizii bune în viață care să ne conducă spre fericire. Haideți să Îl cunoaştem mai bine pe Dumnezeul nostru!

2. ALEGERI (Joc pentru grup mediu sau mare)

Le cereți participanților să se aşeze în şir indian. Nu e important ca şirurile să fie egale; în funcție de spațiul de care dispuneți, pot fi şi mai multe şiruri, dar e esențial să rămână spațiu în stânga şi în dreapta lor, pentru că va fi nevoie ca aceştia să se mişte.

ETAPA SIMPLĂ: Coordonatorul stă în fața lor, în capul şirului, şi le spune să aleagă: dacă le place înghețata de ciocolată să se mute în partea dreaptă a liniei, iar dacă le place înghețata de vanilie să se mute în partea stângă. Toți participanții sunt obligați să ia o decizie: fie de ciocolată, fie de vanilie. Nu există posibilitatea de a nu alege, de a rămâne pe loc. Apoi, le spuneți să revină pe linia din mijloc.

Coordonatorul le spune să aleagă între **o vacanță la mare (în partea dreaptă)** şi **o vacanță la munte (în partea stângă)**.

! Este bine şi util pentru coordonator să le arate partea lor dreaptă şi stângă cu mâinile lui întinse. E important să înțeleagă participanții că e vorba de dreapta şi stânga lor, iar coordonatorul trebuie să rămână la dreapta şi stânga lor.

Cea de a treia şi ultima decizie din etapa cea mai simplă este să aleagă dacă de ziua lor ar prefera**: un cățel (şi se mută în partea dreaptă)** sau **o pisică (şi se mută în partea stângă)**.

! De-a lungul exercițiului, le mai spuneți că nu contează ce au decis ceilalți, ci e important ca fiecare să ia decizia pentru sine, indiferent de decizia altora.

ETAPA PUȚIN MAI DIFICILĂ: În etapa a doua, alegerile devin mai serioase şi mai grele. Fiind reaşezați pe linia din mijloc, le spuneți că acum trebuie să aleagă între: **prieteni mulți (în partea dreaptă)** şi **unul sau maximum doi prieteni foarte buni (în partea stângă)**. Apoi, le spuneți să revină pe linia din mijloc.

Apoi, le spuneți că acum trebuie să aleagă între: **sănătate multă şi bani puțini (în partea dreaptă) şi sănătate puțină şi bani mulți (în partea stângă).**

Cea de a treia şi ultima decizie din etapa mai grea este să aleagă între: înțelepciune **(în partea dreaptă) şi succes (în partea stângă).**

ETAPA CEA MAI DIFICILĂ**:** Începem acum şi ultima etapă. Revenind pe linia din mijloc le spuneți că mai departe trebuie să aleagă între: **participare la Liturghie duminica, de la ora 10:00 în partea dreaptă** şi **ieşire cu prietenii şi colegii de şcoală în parc duminica, la ora 10:00 în partea stângă**.

Le spuneți să revină pe linia din mijloc. În cele ce urmează, le adresați următoarea întrebare: „Dacă Dumnezeu v-ar întreba, la sfârşitul vieții, unde vreți să mergeți, ce I-ați răspunde: **în Rai, cu Dumnezeu şi se aşază în partea dreaptă, sau în iad, cu cel rău şi se aşază în partea stângă**?"

! Câteodată, câte unul mai năzbâtios, care vrea să iasă în evidență, va spune, râzând, că el vrea în iad, cu cel rău, numai ca să arate cât de grozav e el. Noi îi vom spune să aibă grijă ce îşi doreşte, că s-ar putea să se îndeplinească! Atât şi nimic mai mult, căci îi respectăm decizia.

Celor care s-au pus în partea dreaptă, le spunem că, dacă ei vor să meargă în Rai, cu Dumnezeu, se poate, doar că pentru aceasta Iisus Hristos Fiul lui Dumnezeu ne aşteaptă în fiecare duminică şi sărbătoare să fim prezenți la Liturghie, unde se prepară Medicamentul Nemuririi (după expresia Sfântului Iganatie Teoforul) celor care se pregătesc să ia acest medicament, căci Raiul este un loc pregătit pentru.... "cei buni" vor zice ei, dar "cine a fost prima persoană care a intrat în Rai?Un om bun sau rău?" Adevărul e că Raiul este un loc pregătit pentru cei care se pregătesc pentru Rai, indiferent cât de buni sau răi suntem. Haideți să ne pregătim şi noi pentru Rai şi să vorbim despre minunatul nostru Dumnezeu şi lumea Sa!

III. Jocuri de exterior

N.B! Atunci când trebuie să explicați regulile unui joc unui grup mare de copii şi vă aflați în aer liber, este bine să vă învățați să vorbiți nu doar tare şi clar, ci e foarte bine să vorbiți şi prelungit, adică să lungiți cuvintele astfel încât ele să se audă rar şi bine de tot.

O altă regulă spune să îi aşezați pe copii în fața dumneavoastră pe jos, reducând astfel tendința lor de a vorbi peste dumneavoastră. Desigur, e util şi foarte bine să vă gândiți cum puteți exemplifica, cu ajutorul

voluntarilor din echipa de organizare, principalele acțiuni ale jocului care urmează să fie jucat.

Descriem mai jos câteva exemple de jocuri de exterior care au făcut carieră în taberele şi Zilele noastre de Poveste, fără prea multe materiale necesare, pe care le-am jucat adeseori.

1. CÂTE 2, CÂTE 3, CÂTE 4 (joc pentru grup mediu sau mare)

Le spuneți participanților că veți juca Câte 2, câte 3, câte 4.

Coordonatorul va anunța tare şi clar, aşa încât să se audă bine: „Câte 2!"sau „Câte 3!"/ „Câte 4!"/„Câte 5!"/„Câte 6!"/„Câte 7!" etc. (coordonatorul de joc poate arăta şi cu mâinile numărul precizat, cu degetele ridicate), iar participanții trebuie să se aşeze repede într-un cerc atâtea persoane câte au fost indicate de coordonator. Aceştia se vor ține de mână sau de încheietura mâinii.

! E obligatoriu să se țină de mână, deoarece doar astfel putem vedea cine e ultima persoană care a venit în cerc, deci cine e în plus şi trebuie să îşi caute alt cerc sau să fie eliminat din joc.

Când cercurile sunt complete ca număr de persoane, participanții nu au voie să îşi schimbe cercul sau să părăsească cercul lor.

Persoanele care nu au mai găsit loc în cercuri sau care sunt într-un cerc cu număr greşit de persoane vor ieşi din joc. Este indicat ca toate persoanele care au ieşit din joc să fie trimise unui voluntar care să aibă grijă de ei, fie jucându-se cu ei, fie doar supraveghindu-i.

Fie ultimele 3 persoane câştigă, fie ultimele 3 persoane sunt puse într-un triunghi cu laturi egale, ca să fie la distanță egală între ele, apoi se strigă: „Câte 2!". Ultimii doi vor fi câştigătorii jocului.

La sfârşit, ca de obicei: „Mai vreți o dată?", „Daaaaaaaaaa!", vor răspunde ei.

2. EŞARFA (joc pentru grup mediu)

Necesar: *o eşarfă/cravată sau orice bucată de material uşor de prins în mână.*

Le spuneți participanților că veți juca Eşarfa. Participanții sunt rugați să îşi găsească un adversar pe viteza lor, urmând a fi aşezați față în față pe două rânduri. Apoi, când toată lumea e în şir, față în față cu adversarul, fiecare pereche primeşte câte un număr, pe care trebuie să-l țină minte. Adversarii trebuie să aibă acelaşi număr (maximum 30-35). Apoi, veți cere celor două şiruri (celor două echipe) să facă aproximativ 10-15 paşi în spate, ca să îi distanțați.

Coordonatorul va găsi o metodă (de ex., numărând paşii de la echipe spre centru) pentru a se instala la mijloc, între cele două şiruri, ținând în mâna întinsă o eşarfă. E important să marcați printr-o frânghie sau prin jaloane linia de mijloc între cele 2 echipe, pentru a şti unde să vă poziționați când strigați numărul, astfel încât să dați şanse egale celor 2 echipe.

Scopul jocului este ca, fugind, adversarii să ducă oricare dintre ei eşarfa în spatele echipei sale, fără să fie atins de adversar.

Aşadar, la acest joc, pierzi în aceste situații:

- dacă adversarul ia eşarfa şi fuge cu ea în spatele echipei sale, iar tu nu reuşeşti să îl atingi;

- dacă iei eşarfa, iar adversarul te atinge înainte de a ajunge în spatele echipei tale;

Dacă adversarul lasă sau scapă eşarfa din mână, el nu mai poate fi atins, iar eşarfa poate fi luată de jos de adversar.

Coordonatorul va striga un număr la alegere, iar cei strigați trebuie să fugă după eşarfă, fie pentru a o lua, fie pentru a-şi atinge adversarul care a luat deja eşarfa. Trebuie să le spunem participanților că, atunci când coordonatorul va striga un număr, iar ei vor fugi spre eşarfă, e important să să se poată opri lângă eşarfă, fără a se izbi de adversar sau fără a-l doborî pe coordonatorul de joc. Desigur, nu e voie să îți împingi adversarul sau să îl atingi înainte ca el să ia eşarfa. Dar poți să glumeşti, să îi distragi atenția şi să îl păcăleşti. Coordonatorul se poate mişca pe intervalul de la mijloc între ei, mai ales când sunt mulți jucători într-o echipă (chiar şi în timpul în care perechea de adversari e deja în jurul acestuia).

Este important pentru coordonator să aibă un voluntar care să țină scorul după cum le indică el cine a câştigat la fiecare tură, şi alți doi voluntari ca arbitri de linie, care să vadă, fiecare pe linia lui, lângă una dintre echipe, dacă participantul a fost sau nu atins de adversar înainte să

treacă de linia echipei sale, deoarece, de la mijloc, este adesea imposibil să vezi.

Atunci când cineva fuge cu eşarfa spre echipa sa, e important să nu treacă de ultimul jucător din linia echipei sale, căci iese afară din teren, ci să treacă de linia echipei sale în fața unui jucător ca să rămână în teren.

E necesar să le spuneți tuturor că membrii echipei jucătorului care aleargă cu eşarfa sunt obligați să se dea la o parte, pentru a-i face loc coechipierului să ajungă în spatele liniei. Ține de alegerea coordonatorului ce numere strigă, dar să nu repete de prea multe ori acelaşi număr, iar altele să nu fie spuse, ca toți participanții să aibă prilejul de a concura.

La acest joc, puteți să jucați de 2 ori numărul de persoane dintr-o echipă, astfel încât fiecare jucător care pierde să aibă şansa revanşei.

3. FRAȚII (joc pentru grup mediu sau mare)

Le spuneți participanților că veți juca Frații şi le cereți să îşi găsească un partener de joc „vitezoman", pentru că urmează un joc de viteză. Perechile sunt aşezate în aşa fel încât să fie două şiruri de persoane, lipite spate în spate (fiecare să stea spate în spate cu perechea lui). E important să marcați (printr-o frânghie sau prin jaloane) linia de mijloc, de start, dintre cele două şiruri, pentru a şti jucătorii unde să revină la începutul fiecărei ture.

Plasați în fața fiecărui şir, la o distanță de aproximativ 10-15 metri, câte două puncte fixe, astfel încât participanții să aibă de parcurs aproximativ aceeaşi distanță de la linie până la punctul respectiv (de exemplu, dacă sunt 10 persoane în şir, puteți aşeza o persoană pe un scaun în dreptul celei de-a treia persoane şi o altă persoană în dreptul persoanei cu numărul 7).

Le spuneți de la început că prima jumătate a şirului va alerga în jurul primului punct fix, iar a doua jumătate, bineînțeles, în jurul celui de-al doilea, ca să ştie clar încotro trebuie să se îndrepte la semnalul coordonatorului.

Punctele fixe pot fi, de exemplu, pentru fiecare echipă, câte două persoane care stau pe scaun/două coşuri de gunoi mai mari/două jaloane/doi copaci etc.

Astfel, la semnalul coordonatorului (fie fluieră, dacă are fluier, fie strigă „Start!"), toți participanții (din ambele şiruri) trebuie să fugă cât mai repede, să înconjoare punctul fix pe care îl are în față şi să revină la partenerul lui, indiferent unde s-ar afla acesta (indiferent dacă a ajuns sau nu la linia de mijloc inițială). Fuge spre partenerul său, îl prinde de mâini şi se aşază amândoi cât mai repede la pământ.

Ultima pereche care s-a aşezat (cei mai lenți) va ieşi din joc. Câştigă perechea care nu e eliminată din joc în nicio tură. Fiind un joc de viteză, foarte solicitant, nu e recomandat să jucați mai mult de 9-12 ture de alergări, deci puteți finaliza jocul eliminând la fiecare tură şi câte 2-3 perechi, nu doar una (în acest caz, ultimele 2-3 perechi care nu sunt aşezate ies din joc).

Arbitrii (coordonatorul şi alți voluntari din echipa de organizare cu rol de arbitru) ar fi bine, dacă se va putea,

să stea la un nivel mai ridicat (pe un scaun, pe trepte, pe o bancă etc.), pentru a-i putea vedea cât mai bine pe toți jucătorii, căci nu e chiar uşor de observat care a fost ultima echipă care s-a aşezat.

4. CAP SAU PAJURĂ - ALERGĂRI (joc pentru grup mediu)

Necesar: *o monedă*.

Coordonatorul anunță că va urma jocul Cap sau Pajură-Alergări**.** Participanții sunt împărțiți în două echipe egale, care vor sta față în față, la distanță de 1 metru. Coordonatorul numeşte o echipă Cap şi pe cealaltă Pajură. El trebuie să delimiteze spațiul de fugă printr-o linie paralelă, aflată la 15 metri în spatele fiecărei echipe. Coordonatorul va sta în capătul celor două şiruri şi va da cu banul. El va striga tare, ca să se audă bine ce a ieşit: Cap sau Pajură. Echipa care iese la datul cu banul (desigur, se ia în considerare cu care parte a căzut banul în partea de sus) va trebui să fugă repede după orice membru al celeilalte echipe. Aceştia din urmă, ca să scape, vor fugi până dincolo de linia salvatoare. Orice membru care e atins va fi scos din joc pe margine, unde participanții vor fi supravegheați de voluntari (altfel, fac gălăgie).

5. CEŞCUȚE (joc pentru grup mediu sau mare).

Necesar: *fluier*.

Le spuneți participanților că urmează jocul Ceşcuțe şi le cereți să îşi găsească repede un partener cu care vor

sta braț la braț, ținând mâna liberă în şold, căci de această mână se va prinde "şoricelul" care aleargă. Perechile se vor aşeza aleatoriu pe teren, la distanță de 2 metri de altă pereche care se ține şi ea, la rândul ei, braț la braț, evitând apropierea prea mare de o altă pereche.

Veți alege o pereche cu care veți începe jocul: unul va fi "pisica", iar celălalt "şoricelul" care trebuie atins, ca la "mâță". Cei doi încep să fugă, iar "şoricelul" are obligatoriu 10 secunde să se alipească de brațul liber al unei alte perechi (nefiind suficientă doar o atingere, ci e necesar ca "şoricelul" să îşi introducă brațul în bucla formată de mâna liberă a unei persoane), urmând ca cea de a treia persoană (şi anume colegul persoanei de care s-a prins "şoricelul") să fugă, devenind el "şoricelul". Dacă şoarecele este atins de "pisică", rolurile se schimbă între cei doi: "pisica" devine "şoricelul", iar "şoricelul" devine "pisică".

Deoarece uneori copiii sunt neatenți şi încep să fugă când nu e cazul, vă recomandăm să aveți un fluier la dumneavoastră, pentru a reinstaura ordinea şi disciplina şi pentru a continua jocul ori de câte ori e nevoie. În situația în care "şoricelul" nu se prinde de cineva, începeți să numărați cu voce tare de la 7 la 10 (pentru a-i da doar 4 secunde, şi nu încă 10, ca să se lipească de cineva, fiindcă deja el a întârziat să se lipească), împreună cu toate perechile care stau lipite braț la braț (pentru a se auzi suficient de tare), iar dacă "şoricelul" se încăpățânează şi refuză alipirea de vreo pereche după ce este numărat până la 10, va fi pedepsit astfel de coordonator care va fluiera oprind jocul, şi îi va spune "şoricelului" că de acum el este "pisică", iar "pisica" devine "şoricel" şi i se dă prilej să fugă, la

aproximativ trei metri distanță de pisică. Jocul se termină când toate sau majoritatea persoanelor au avut prilejul să fie alergate. Când participanții încep să-i strige "şoricelului" tare şi deranjant: "Aici, aici", spuneți-le să înceteze, pentru că e foarte obositor să stai într-un mediu plin de strigăte.

6. AZETA (joc pentru grup mediu sau mare)

Le spuneți participanților că urmează jocul Azeta. Le veți cere să îşi găsească un adversar de aceeaşi viteză cu ei. Pot fi până la 10-12-14 persoane într-o echipă, dar nu mai puțin de 9. Echipele stau în şir indian, unul în spatele celuilalt, în aşa fel încât fiecare să îl aibă paralel cu el, în celălalt şir, pe adversarul pe care şi l-a ales la început.

Fiecare membru din echipă primeşte câte un număr pe care trebuie să-l țină minte. Cele două şiruri trebuie să fie paralele şi egale. Membrii fiecărei echipe se pot organiza să stea cât mai adunați unul în spatele celuilalt sau cât mai la distanță, dar primii şi ultimii de la ambele echipe trebuie să fie în aceeaşi linie. Desigur, la nevoie, puteți

avea mai mult de două şiruri în joc. Indiferent de numărul de echipe/şiruri se va face aceeaşi numărătoare consecutivă în cadrul fiecărei echipe (de exemplu, dacă vor fi 6 şiruri/echipe, atunci vor fi 6 persoane care vor alerga simultan atunci când coordonatorul strigă un număr).

Coordonatorul va striga tare şi clar una dintre cele două variante posibile (A sau Z) şi un număr la alegere:

- „**A - 10”**: participanții cu nr. 10 (din toate echipele) trebuie să alerge până la ultimul din şirul lor, îl atinge şi merge cât mai repede în față, la primul din şirul lor, trecând, cu picioarele depărtate, peste coechipierii săi, care sunt aşezați fie în genunchi, fie pe vine, cu capul cât mai jos, ținându-şi mâinile peste urechi, ca să nu fie loviți din greşeală. E important să nu țină mâinile pe pământ, ca să nu fie călcați de jucătorul care trece pe deasupra lor! Primul dintre adversarii cu nr. 10 care ajunge să atingă mâna întinsă lateral a coordonatorului (care stă la 3-5 metri, la o distanță egală de toate şirurile) sau câştigă primul care trece peste o linie aflată la 3-5 m în fața şirurilor. Câştigă, astfel, echipa a cărui membru a atins primul mâna coordonatorului sau a trecut peste linia de sfârşit.

- „**Z - 10”**: participanții cu nr. 10 trebuie să alerge până la ultimul jucător din şir, îl atinge şi fuge la primul din şirul lor, strecurându-se printre toți coechipierii (merge în zig-zag, printre ei ca printre nişte jaloane). Primul dintre adversarii cu nr. 10 care ajunge să atingă mâna întinsă lateral a coordonatorului (care stă la 3-4 metri în fața şirurilor, la o distanță egală de toate şirurile) câştigă sau puteți avea o linie de sfârşit care trebuie depăşită. Câştigă, astfel, echipa a cărui membru a atins

primul mâna coordonatorului sau a trecut linia de sfârşit.

Ține de alegerea coordonatorului ce numere strigă, dar să nu repete acelaşi număr, iar altele să nu fie spuse, ca toți participanții să aibă prilejul de a concura.

Notă! În cazul în care jocul are loc pe un teren sintetic, varianta inițială a jocului prevedea ca, atunci când coordonatorul strigă **Z - 11**, participanții cu nr. 11 trebuie să alerge până la ultimul din şirul lor şi să ajungă în față la primul din şirul lor trecând printre picioarele fiecărui membru din echipă. Dacă afară e pietriş, varianta aceasta e mult prea dură, iar dacă jucăm pe iarbă şi nu avem haine „bune de murdărit", din nou nu e potrivit. (Joc învățat de la Lucian Troinea)

7. MAŞINILE LA PLIMBARE (joc pentru orice număr de participanții)

Îi anunțați că urmează jocul Maşinile la plimbare, care se joacă în perechi: o persoană, care va fi maşina, stă cu mâinile încrucişate şi ochii închişi (poate fi legat la ochi), iar şoferul maşinii stă în spatele lui, conducându-l cu mâinile puse pe spatele celui din față. Trebuie precizate foarte clar metodele de conducere: ex., dacă cel din spate bate o dată – maşina porneşte, iar dacă el trage în spate de ambii umeri – maşina trebuie să oprească, dacă bați doar cu o mână – maşina o ia în partea respectivă, cu care ai bătut; e evident că trebuie făcută o încercare cu voluntarii, pentru a preveni situațiile care pot duce la „accidente rutiere". În tura a doua, cei doi vor schimba rolurile. Scopul jocului e să avem un trafic rutier normal, fără accidente.

8. PATRU MIŞCĂRI (joc pentru grup mediu sau mare)

Îi anunțați pe participanți că va urma jocul Patru mişcări şi îi rugați să facă un cerc ținându-se de mână, cu mâinile întinse spre jucătorii din stânga şi dreapta lor, ca să aibă suficient spațiu între ei. Coordonatorul va sta în mijlocul cercului şi va preciza, sărind şi el: în față, în spate, la stânga sau la dreapta.

Nivelul 1: Astfel, coordonatorul va striga tare, să audă toți, „În stânga!" şi va sări în stânga. Ei vor trebui să repete, zicând „În stânga!" şi să sară în partea lor stângă. Pentru că cei din față vă văd sărind în partea lor dreaptă, vor sări şi ei în partea lor dreaptă, deşi au spus că vor sări în stânga. Acest joc e unul de amuzament.

După 4 astfel de sărituri amuzante şi adesea greşite, urmează **nivelul 2**, în care ei trebuie să spună ca dumneavoastră, dar să facă contrariul. Dacă dumneavoastră strigați „În spate!" şi săriți în spate, ei vor striga „În spate!", dar vor sări în față.

După 4 astfel de sărituri amuzante şi adesea greşite, urmează **nivelul 3,** în care ei trebuie să spună contrariul a ceea ce ați spus dumneavoastră, dar să facă ce ați făcut dumneavoastră. De exemplu, dacă dumneavoastră strigați „În față!" şi săriți în față, ei vor striga „În spate!", dar vor sări în față.

După 4 astfel de sărituri amuzante şi adesea greşite, încheiați jocul şi le spuneți că la fel de amuzanți suntem şi atunci când una spunem, şi alta facem.

9. PE SUS, PE JOS (joc pentru grup mediu sau mare)

! Dacă avem o sală mai mare, acest joc se poate juca şi în interior.

Îi anunțăm că urmează jocul Pe sus, pe jos şi îi împărțim în două echipe sau mai multe (dacă sunt mai mulți), trecând repede printre ei şi zicând „unu" pentru o persoană, „doi" pentru altă persoană, până când fiecare e repartizat în prima sau în a doua echipă. E foarte important ca imediat ce îşi aud numărul să meargă spre voluntarul responsabil cu echipa 1 sau cu echipa 2 (altfel, riscați să nu rețină numărul, iar la final să nu mai ştie încotro trebuie să meargă).

Odată formate cele două echipe, îi aşezăm în şir indian, adică unul în spatele celuilalt. Pentru a echilibra şirurile, primii şi ultimii din şir trebuie să fie în aceeaşi linie. Şirurile pot fi făcute din 10-20 de persoane, după cum doriți. Coordonatorul, care stă în fața şirurilor, îi va da câte o minge (sau un balon sau orice alt obiect) primei persoane din fiecare şir. La semnalul coordonatorului, obiectele sunt date până la ultimul din şir fie pe sus, cu mâinile ridicate, fie pe jos, printre picioare. Dacă obiectul e o minge, ea nu are voie să fie rostogolită pe jos, printre picioarele participanților, ci trebuie să

treacă din mână în mână, până la ultimul din spate şi înapoi, până la primul din față. Când obiectul revine la primii din şir, aceştia vor fugi cu el aproximativ 3-5 metri, spre coordonator, şi vor pune obiectele în locurile de dinainte stabilite de coordonator în fața lui (şi nu un singur loc în care trebuie puse obiectele căci, fugind cu ele jucătorii, există riscul ca cei doi să se lovească), pentru a putea lua o decizie corectă privind ordinea sosirii.

E bine să aveți câte un voluntar la fiecare şir, care să supravegheze traseul obiectului, pentru a evita plângerile unora. Dacă aveți câte un voluntar la fiecare şir, atunci puteți face şi varianta mai complicată: şi pe sus, şi pe jos, unul dând pe sus mingea, iar următorul pe jos şi tot aşa. Voluntarii se vor asigura că obiectul parcurge cu exactitate traseul şi pe sus, şi pe jos, întrucât, mai ales copiii, au tendința de a se încurca.

N.B.: Când aveți un joc care se joacă pe perechi, ca următorul, atunci puteți să folosiți o metodă mai interactivă pentru a-i distribui în perechi: scrieți sau printați citate biblice sau cuvinte de ale Mântuitorului (vezi Anexa 4), pe care le veți tăia în două, le veți amesteca şi distribui, la întâmplare, participanților. Fiecare participant va trebui să îşi găsească perechea, astfel încât citatul să fie complet.

10. X şi 0 pe echipe (joc pentru grup mic)

Le spuneți participanților că veți juca X şi O pe echipe. Împărțiți participanții în echipe mici, de minimum 3 participanți, care vor sta la o distanță medie de acele 9

pătrate, unde vor trebui amplasate 3 obiecte de acelaşi fel şi de aceaşi culoare. Cele 9 pătrate vor fi bine delimitate. La semnalul coordonatorului, primul jucător din fiecare şir va lua obiectul lui în mână şi va fugi repede, ca să îl aşeze într-unul din cele 9 pătrate. Desigur, regula spune că e interzisă poziționarea a două obiecte în acelaşi pătrat. De asemenea, e interzisă mutarea obiectelor puse de coechipieri. Fuga jucătorilor se face ca la ştafete, adică jucătorul din față trebuie să atingă mâna următorului, ca să poți fugi spre „tabla de joc" unde se pun obiectele. Fiecare echipă încearcă atât să pună cele trei obiecte de ale lor în linie, ca să câştige, cât şi să împiedice formarea liniei de către adversari. Câştigă prima echipă care obține o linie formată din cele trei obiecte.

11. CĂPITANUL PE MARE (joc pentru minimum 5 participanți)

Le spuneți participanților că urmează jocul Căpitanul pe mare**.** Regula jocului spune că, ori de câte ori se rosteşte o indicație, ea trebuie executată imediat. La început, coordonatorul va prezenta indicațiile şi mişcările ce trebuie executate, exemplificând o tură sau două de joc cu jucătorii, pentru a învăța indicațiile şi mişcările aferente.

Coordonatorul va da mai multe indicații, iar participanții trebuie să îndeplinească corect indicația. Indicațiile coordonatorului sunt următoarele:

- Vine căpitanul! - când coordonatorul rosteşte această indicație, participanții vor ridica mâna dreaptă întinsă la cap, în semn de salut militar. Întotdeauna această indica-

ție va fi urmată de o alta**: Liberi**. Până la primirea acesteia din urmă, participanții nu au voie să se mişte, să clipească sau să facă altă indicație;

- **Marinari!** - participanții vor alerga în partea dreaptă;
- **Mare! -** participanții vor alerga în partea stângă;
- **Proră!** - participanții vor veni repede în fața coordonatorului şi vor sta drept în fața acestuia;
- **Punte!** - participanții vor veni repede în fața coordonatorului şi vor sta ghemuiți;
- **Peşti!** - participanții vor fugi în spatele terenului de joacă, care va trebui precizat în prealabil;
- **Păstrăvi!** - participanții vor fugi în spatele coordonatorului;
- **Ancoră jos!** - participanții se pun în şezut, lăsați pe spate, cu mâinile şi picioarele ridicate;
- **Ancoră sus!** - participanții se ridică pe vârfuri, cu mâinile îndreptate în sus, spre cer;
- **Vâsle 2/Vâsle 3/Vâsle 4** - participanții trebuie să se grupeze în funcție de numărul indicat, stând lipiți unii de alții şi imitând vâslirea.

Se consideră a fi greşeală atunci când participantul nu execută rapid mişcarea indicată sau atunci când începe să execute o mişcare diferită de cea care trebuia.

Recomand coordonatorului să aibă un bilețel la el cu indicațiile şi mişcările aferente, pentru a nu le uita, şi să apeleze la acest bilețel ori de câte ori are nevoie. Desigur, nimic nu vă opreşte să inventați noi indicații şi mişcări aferente. Scopul jocului nu este acela de a avea un câştigător, ci de a ne distra făcând mişcare. (Joc învățat de la Dana Bodea şi Anastasia Cosma).

IV. Jocuri de interior

1. DOUĂ ADEVĂRURI ŞI O MINCIUNĂ (joc pe perechi)

Le spuneți participanților că veți juca *Două Adevăruri şi o Minciună*. Împărțiți participanții pe perechi, dacă vreți puteți folosi metoda citatelor tăiate în două. Fiecare pereche va trebui să caute câte două lucruri pe care cei doi le au în comun (ex. : au peste 40 de kg, le place spanacul etc.). Acestea sunt cele două adevăruri. Apoi, perechea va trebui să identifice un lucru care îi diferențiază, adică o trăsătură care îl caracterizează doar pe unul dintre cei doi, dar nu şi pe al doilea, dar pe care o vor prezenta celorlalți tot ca pe un lucru care îi caracterizează pe amândoi. Publicul va trebui să ghicească, dintre cele 3 afirmații, care este minciuna, lucru dificil de făcut. Cine identifică cele mai multe minciuni va câştiga jocul şi se poate gândi la Şcoala de Poliție şi Detectivi ☺.

2. TIC TAC BOOM (joc pentru grup mic sau mediu)

Necesar: *o minge de mână/un ghemotoc de hârtie.*

Le spuneți participanților că veți juca Tic tac boom, pentru a vă cunoaşte mai bine. Astfel, participanții vor fi aşezați în cerc, în picioare. De îndată ce coordonatorul, cu ochii închişi, va începe să spună „TIC TAC, TIC TAC, TIC TAC...", ei vor da mingea persoanei de lângă ei, de la unul la altul, pornind într-o anumită direcție (de la stânga la dreapta sau de la dreapta la stânga, cum doriți), După câteva repetări de „TIC TAC", coordonatorul adaugă

„BOOM" şi deschide ochii. Persoana care a fost văzută de coordonator (voi decideți pe cine ați văzut, şi nu ei! Iar cu arbitrul, ca şi cu teroriştii, nu se negociază!) cu mingea în mână trebuie să îşi spună numele şi ce îi place să facă, o calitate pe care o are etc.

Participanții pot schimba oricând ordinea în care se deplasează mingea, aşadar fiecare persoană poate alege dacă o dă în continuare sau o dă înapoi celui de la care a primit-o, însă mingea nu poate să sară peste cel din dreapta sau din stânga (în felul acesta nimeni nu e trecut cu vederea!). Apoi, coordonatorul va continua cu „TIC TAC, TIC-TAC, TIC-TAC... BOOM!", cel prins fiind nevoit să îşi spună numele şi să vorbească despre sine sau să precizeze o calitate pe care o are.

Dacă cineva este prins a două oară, el poate să vorbească despre motivul care a stat la alegerea prenumelui său de către părinți. Doar dacă se întâmplă, va trebui să le spuneți că nu e frumos şi nici un e voie ca participanții să refuze preluarea mingii. Coordonatorul poate să facă ambianță frumoasă dacă diversifică modul în care repetă „TIC-TAC, TIC TAC, TIC TAC…": o dată repede-repede, altă dată mai rar, uneori alternează când mai repede, când mai rar, când mai tare, când mai încet, poate spune doar „TIC-TIC TIC TIC BOOOOOM". Dacă aveți peste 20 de participanți, puteți spune BOOM mai des, iar, dacă sunt mai puțini, puteți să îi țineți mai mult în suspans.

Variantă: există şi varianta în care jucătorii care sunt „explodați" prin BOOM sunt eliminați din joc, şi anume îi puneți să stea jos (pe vine sau în genunchi). La următoarea tură, cei care au ieşit vor fi ocoliți de cei care continuă jocul prin spatele lor.

Jocul se încheie când toți jucătorii au fost prinşi. La sfârşit, ca de obicei: „Mai vreți o dată?", „Daaaaaaaaaa!", vor răspunde ei.

3. NUMĂRĂTOAREA OARBĂ (joc pentru grup mic)

Coordonatorul anunță că se va juca Numărătoarea oarbă, un joc de relaxare şi amuzament, care arată, în final, cât de importantă e planificarea oricărei activități.

Scopul jocului este ca participanții să spună numerele în ordine crescătoare până la un anumit număr (şi anume numărul total al participanților la joc, fără coordonator), fără să se suprapună (fără să rostească simultan două persoane acelaşi număr). O persoană are voie să spună doar un singur număr.

Astfel, coordonatorul spune „Start!", iar cineva spune „1", altcineva „2", o altă persoană „3" şi tot aşa, până vor spune toți câte un număr, în ordine crescătoare.

Când două persoane spun acelaşi număr sau o persoană spune un număr care nu ține cont de ordinea consecutivă crescătoare (de exemplu, după start, cineva începe direct cu 3 sau, după 7, cineva spune 9, sărind peste 8), coordonatorul spune că s-a greşit şi dă din nou startul, participanții reluând numărătoarea de la 1.

Jocul se termină fie când grupul reuşeşte să numere până la sfârşit fără să greşească (situații mai rare!), fie când grupul începe să dea semne de oboseală, deoarece nu reuşesc nicicum să numere prea mult. Deoarece se vor suprapune des, coordonatorul dă tonul la amuzament şi veselie, felicitându-i pentru orice reuşită, şi nicidecum nu începe să le dea sfaturi („De ce vă grăbiți?!"), transformând jocul în morală pentru eşecuri.

După vreo 10 ture, le puteți spune că mersul jocului poate fi îmbunătățit prin puțină răbdare sau le puteți cere lor soluții, pentru a ajunge la un număr cât mai mare. Până la urmă, nu uitați că e un joc de şansă. Spre sfârşitul jocului, puteți fi mai îngăduitori şi să mai treceți cu vederea (şi cu auzul) anumite greşeli.

Concluzia coordonatorului când pune punct jocului: „Pentru orice activitate e nevoie de planificare, iar, când aceasta lipseşte, nu ne rămâne decât să avem răbdare."

Dacă ați reuşit să duceți jocul la bun sfârşit, puteți încerca varianta cu prenumele participanților. Astfel, în loc de un număr, fiecare participant îşi va spune prenumele (Maria, Ioan etc.), iar jocul se desfăşoară în acelaşi mod.

La sfârşitul activității, puteți repeta acest joc, dacă, bineînțeles, şi ei doresc acest lucru.

4. MIE ÎMI PLAC CEI CARE... (joc pentru grup mic sau mediu)

Necesar: *scaune în cerc (dacă nu aveți scaune, puteți să le înlocuiți cu hârtii A4), cu unul mai puțin decât numărul participanților.*

Coordonatorul anunță că va urma jocul Mie îmi plac cei care... un joc de relaxare, mişcare, dar şi de cunoaştere, pentru a vedea că avem multe lucruri în comun. Participanții trebuie să stea în cerc, fiecare pe scaunul său, mai puțin coordonatorul, care va sta în picioare, în mijlocul cercului (el nu trebuie să aibă scaun în cerc).

Persoana aflată în mijlocul cercului (la început coordonatorul) va spune o afirmație care să îi reprezinte pe

cât mai mulți dintre participanți şi care începe cu propoziția Mie îmi plac cei care (/cei cărora)…

Ex.: „Mie îmi plac cei cărora... le place înghețata."

„Mie îmi plac cei care... au fost cel puțin o dată în viața lor la mare."

„Mie îmi plac cei care... s-au spălat pe dinți în dimineața aceasta."

„Mie îmi plac cei care… au fost într-un pelerinaj sau într-o tabără creştină."

Toți cei care se regăsesc în această afirmație, trebuie să îşi schimbe grabnic locul de pe scaun. Ei nu au voie să se mute pe scaunul din dreapta sau din stânga lor, ci doar pe un scaun aflat mai departe. În acest timp, persoana din mijlocul cercului îşi va găsi şi ea repede un scaun (inclusiv coordonatorul). Persoana rămasă fără scaun va continua jocul, fiind cea care zice acum „Mie îmi plac cei care…".

Persoanele care ajung să stea în mijloc nu au voie să repete afirmațiile precedente. Ei trebuie să fie creativi!

Jocul se încheie când majoritatea dintre ei au spus câte o afirmație.

5. PRINȚ, REGE, CĂLĂREȚ (joc pentru grup mediu sau mare)

Spuneți participanților că o să jucați Prinț, Rege, Călăreț şi trebuie să îşi aleagă o pereche (e recomandat să joace un băiat cu o fată). La acest joc, sunt 3 mişcări: Prinț, Rege şi Călăreț.

Coordonatorul va spune câte o mişcare: Rege sau Prinț sau Călăreț, iar fiecare pereche trebuie să se aşeze cât mai repede în poziția menționată de coordonator. Ultima pereche care se pune în poziția anunțată de coordonator

sau perechea aşezată într-o altă poziție decât cea corectă va ieşi din joc.

Pozițiile sunt:

***Rege*:** o persoană trebuie să se pună într-un genunchi (ca şi cum ar cere un băiat în căsătorie o fată), iar cealaltă persoană trebuie să îşi pună talpa/genunchiul pe genunchiul ridicat al primei persoane.

Prinț: trebuie să se ia în spate unul pe celălalt.

Călăreț: o persoană trebuie să se pună în coate şi genunchi, iar al doilea să stea pe spatele primului, ca pe cal.

Mişcările anunțate de coordonator nu trebuie să fie în ordine, ci aleatorii. Ultima pereche rămasă în joc câştigă. Desigur, cu cât mai repede va spune pozițiile coordonatorul, cu atât mai greu şi mai distractiv va fi. Iar, la sfârşit, ca de obicei: „Mai vreți o dată?", „Daaaaaaaaaa!", vor răspunde ei. (Joc învățat de la Andrei Toşa)

6. RADU SPUNE (joc pentru grup mediu sau mare)

Le spuneți participanților că o să jucați Radu spune... sau (prenumele coordonatorului de joc) Maria spune. Regula jocului este următoarea: orice solicitare care începe cu „Radu spune..." trebuie executată imediat. Dacă solicitarea nu începe cu „Radu spune...", ea trebuie ignorată. În general, se greşeşte la solicitările prin care se revine la starea inițială: de exemplu, „Radu spune mâinile sus!" şi apoi repede „Mâinile jos!". Toți cei care au lăsat mâinile jos vor ieşi din joc.

Coordonatorul trebuie să fie cât mai creativ în alegerea solicitărilor. Pentru a-i face să greşească, solicitările trebuie să fie făcute cât mai rapid. Jocul este numai bun

pentru a începe o cateheză despre ascultarea pe care se cuvine să o dăm lui Dumnezeu, părinților, autorităților (profesori, învățători, poliție etc.) şi celor mai mari.

La sfârşit, ca de obicei: „Mai vreți o dată?", „Daaaaaaaaaa!", vor răspunde ei.

7. AZETA DE INTERIOR (joc pentru grup mediu)

Necesar: *Să citiți regulile Azetei de exterior (vezi mai sus)!*

Azeta de interior poate fi folosită mai ales când afară terenul e cu pietriş sau chiar cu iarbă, din cauza căreia ne putem murdări hainele. Participanții sunt rugați să îşi găsească un adversar de aceeaşi viteză ca ei, urmând a fi aşezați câte unul pe două rânduri, aşa încât fiecare să stea paralel cu adversarul lui.

Pot fi până la 10-12-14 persoane într-o echipă, dar nu mai puțin de 8. Fiecare echipă stă în şir indian, unul în spatele celuilalt. Fiecare membru din echipă primeşte câte un număr (pe care trebuie să-l țină minte).

Cele două şiruri trebuie să fie paralele şi egale (acelaşi număr de persoane). E important ca prima şi ultima persoane din cele două şiruri/echipe să fie în aceeaşi linie. Desigur, la nevoie, puteți avea mai mult de două şiruri/echipe în joc.

Spre deosebire de jocul de exterior, de data aceasta, la „Z", regula se schimbă, şi toți participanții stau cu picioarele depărtate, iar persoana a cărui număr a fost strigat fuge repede la capătul şirului său şi intră pe sub picioarele coechipierilor săi şi vine până la prima persoană din față, pe unde iese afară şi atinge mâna coordonato-

rului. Această variantă este mult mai amuzantă decât cealaltă.

N.B.! Pentru că în cadrul atelierelor sau la grupurile de discuții avem 10-12 copii, pe lângă jocurile "Numărătoarea oarbă", "Mie îmi plac cei care..." şi "Tic-tac-boom", vă mai prezentăm şi alte jocuri pentru grupurile mici de participanți:

8. CHELNERUL (joc pentru grup mic)

Le spunem participanților că ne vom juca de-a chelnerul. Aşezați-i într-un cerc şi solicitați un voluntar, dintre ei, care vrea să facă pe chelnerul. Acesta va merge pe la fiecare persoană din cerc şi o va întreba ce doreşte să comande la felul 1. Chelnerul va trebui să rețină (doar în minte, nu şi în scris) numele persoanei şi comanda făcută de fiecare.

Apoi, el iese până afară şi, când se întoarce, trebuie să spună numele participanților şi ce a comandat fiecare. Dacă vreți să adăugați un nivel de dificultate pentru chelner, până ce acesta este ieşit din încăpere, rugați participanții (care se află în cerc) să îşi schimbe locul. Dacă doriți să adaugați nivele de dificultate jocului, adaugați felul 2 la comandă, lichide sau deserturi. Jocul se termină când majoritatea participanților şi-au exersat memoria.

9. JOCUL SAMURAILOR (joc pentru grup mic)

Le spuneți participanților că urmează Jocul samurailor. Aşezați participanții în cerc (până în 10-12 persoane, nu mai mult; dacă aveți mai mulți participanți, puteți face mai multe cercuri, fiecare cu un voluntar jucător şi supraveghetor).

Jocul are trei semne gestuale şi verbale. Fiecare jucător va spune şi va arăta un singur semn, oferind, prin mâna stângă sau dreaptă ori prin ambele mâini, direcția de continuare a jocului. Se repetă încontinuu aceeaşi succesiune de semne („AH, SO, GHI, AH, SO, GHI, AH, SO, GHI, AH), până când unul dintre jucători spune sau arată greşit semnul sau până când cineva intervine atunci când nu e rândul lui.

Când jucătorul spune „AH", simultan va ridica mâna dreaptă sau stângă (cum doreşte jucătorul) la frunte, cu palma întinsă, orientată în jos (ca şi când te uiți în direcția soarelui) şi care arată cine trebuie să fie următoarea persoană: cea din stânga sau cea din dreapta. De exemplu, dacă pun mâna dreaptă la frunte, practic deschizătura palmei mele arată spre persoana din stânga, deci ea va fi cea care trebuie să spună „SO" şi să arate următoarea direcție a jocului.

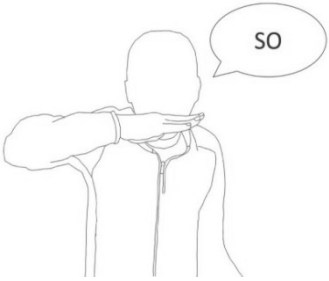

Când jucătorul spune „SO", atunci va ridica mâna stângă sau dreaptă la bărbie, întinsă şi orientată cu palma în jos, arătând, în acest fel care este următoarea persoană care trebuie să continue. De exemplu, dacă pun mâna dreaptă la bărbie, practic deschizătura palmei mele arată spre persoana din stânga, deci ea va fi cea care trebuie să spună „GHI" şi să arate următoarea direcție a jocului.

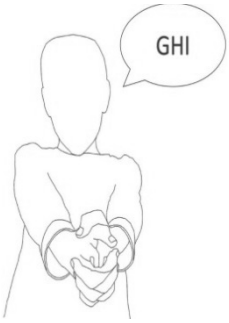

Când jucătorul spune „GHI", atunci, cu mâinile întinse împreunate (ca la rugăciune, dar cu degetele arătătoare întinse) va arăta spre cineva şi îl va ținti cu privirea, dar nu e voie să arate spre prima persoana din stânga sau dreapta lui (spre vecini). Această regulă dispare la ultimii 4 jucători rămaşi în joc.

Acest joc se joacă la o viteză foarte mare. Jucătorii trebuie să spună imediat ce le vine rândul „AH", „SO" sau „GHI", în funcție de ce a fost înaintea lor. Desigur, din cauza vitezei, se şi greşeşte: fie jucătorul duce mâna la bărbie în loc de frunte, fie duce mâna la frunte în loc să le împreuneze întinse spre cineva din fața lor, fie, în loc să ducă mâna la bărbie, jucătorul împreunează mâinile. Tot greşeală este şi să nu spui şi să nu arăți imediat ce îți vine rândul (adică să fie o pauză prea lungă față de antevorbitor).

De exemplu, dacă am fost numit eu să încep, voi spune „AH" şi voi face semnul corespunzător cu mâna dreaptă la frunte, arătând spre persoana din stânga mea, el urmează, spunând „SO", şi ridică mâna stângă la bărbie, întorcând sensul spre mine. Eu voi spune, mai departe, „GHI", întânzând mâinile împreunate spre a patra persoană din stânga mea, el va spune „AH" şi va arăta, cu mâna stângă la frunte, spre cel din dreapta lui, care urmează şi care va spune „SO". Acesta arată cu mâna dreaptă la bărbie spre cel din stânga lui, care urmează, şi care va spune „GHI", arătând spre mine. Eu voi spune „AH", arătând cu mâna stângă la frunte spre cel din dreapta mea, care va urma

cu „SO" şi cu mâna dreaptă la bărbie, arătând spre mine. Eu voi spune „GHI" şi voi întinde mâinile spre a treia persoană din dreapta mea, care, în loc să ducă mâna la frunte, o duce la bărbie, greşind şi ieşind din joc.

Câştigă ultimele 3 persoane care rămân în joc.

10. CUVINTELE INTEGRALE (joc pentru grup mic)

Le spuneți participanților că urmează să jucați Cuvintele integrale. Îi aşezăm pe participanți într-un cerc. Stabilim de la cine începe jocul şi cine urmează. Fiecare jucător va spune câte o literă a unui cuvânt. Primul jucător spune, de exemplu, litera A. Al doilea jucător spune litera B, pentru că s-a gândit la cuvântul ABECEDAR. Al treilea spune litera O, pentru că s-a gândit la cuvântul ABORIGEN. Al patrulea jucător spune litera L, căci s-a gândit la cuvântul ABOLIȚIONISM. Deoarece următorul jucător nu mai ştie ce literă să spună în continuare, neştiind cuvinte care încep cu literele ABOL, poate spune cuvântul "Provocare", ceea ce înseamnă că ultimul jucător trebuie să spună un cuvânt cu literele adunate până la el, inclusiv cu litera adăugată de el însuşi. Dacă ultimul jucător nu ştie, fiindcă a pus o literă doar aşa, la nimereală, el pierde şi primeşte un punct de penalizare. Când va ajunge să aibă 5 astfel de puncte, acel jucător va ieşi din joc sau fie va face o pedeapsă, de exemplu va face 15 genoflexiuni că mişscarea e sănătoasă. În schimb, dacă ultimul jucător ştie să spună un cuvânt, atunci cel care a spus cuvântul „Provocare" va primi un punct de penalizare. Tura continuă până la formarea unui cuvânt existent în dicționar, poate fi la plural, articulat, însă persoana care este nevoită să spună cuvântul integral primeşte un

punct de penalizare. Câştigă persoana cu cele mai puține penalizări. Exemplu de joc:

Ana spune: C
Ioana zice: R
Ionuț zice: E
Vali spune: B

Adi nu ştie niciun cuvânt care începe cu literele: creb şi spune: ”Provocare”.

Atunci ultima persoană care a spus o literă trebuie să spună un cuvânt cu literele spuse până la el, dar Vali a spus prosteşte litera B, la nimereală, şi nu ştie niciun cuvânt care începe cu literele creb. Acum el primeşte un punct de penalizare.

Începem acum altă tură:

Vali spune: T
Ana spune: R
Ioana zice: A
Ionuț zice: N
Adi spune: S
Maria zice: P
Alex zice: O
Radu zice: R
Vali spune: T
Ana spune: U
Ioana zice: R
Ionuț zice: I
Adi spune: L
Maria zice: E

Alex nu mai poate continua cuvântul ”transporturile” şi este nevoit să spună cuvântul integral, primind un punct de penalizare.

11. CINE SUNT ŞI CE ÎMI PLACE? (joc pentru grup mic)

Le spuneți participanților că urmează să jucați un joc de cunoaştere Cine sunt şi ce îmi place?, pentru a vă cunoaşte mai bine. Astfel, fiecare îşi va spune prenumele şi un lucru care îi place, dar care începe cu inițiala prenumelui său.

De exemplu, „Eu sunt Cosmin şi mie îmi place ciocolata". Următoarea persoană, din dreapta sau stânga lui, trebuie să îi spună pe toți care s-au prezentat înaintea lui şi lucrurile care le plac. Şi tot aşa, până la ultima persoană, care, la rândul ei, va fi repetată de prima persoană care s-a prezentat.

12. PĂLMICI (joc pentru grup mic)

Le spuneți participanților că veți juca Pălmici, un joc de atenție şi cooordonare a mâinilor. Ne aşezăm în cerc. Ideal ar fi să ne jucăm pe o masă, dar, în lipsă, ne putem juca şi pe sol, dacă ne punem în genunchi, astfel încât să ajungem cu palmele întinse pe sol.

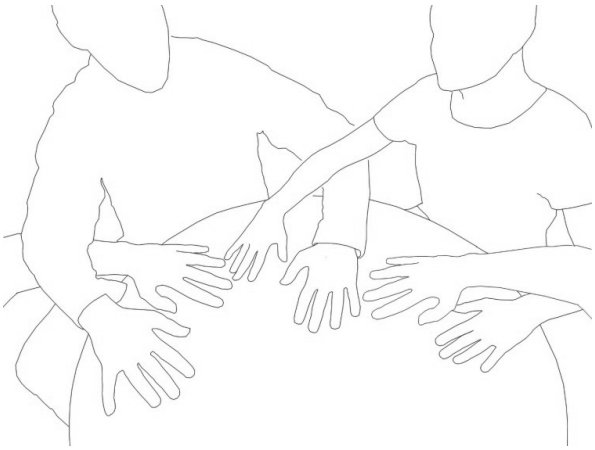

Apoi, ne vom aşeza mâna dreaptă dincolo de mâna stângă a vecinului, adică o vom aşeza lângă ea aşa încât să fie după mâna stângă a vecinului. Rezultatul

va fi că toți participanții vor avea ambele mâini intersectate cu ale celor din stânga şi dreapta lor.

La începutul fiecărei partide, coordonatorul va trebui să precizeze de la care mână va începe jocul şi în care direcție merge sensul de joc. Astfel, de fiecare dată când participantul ridică vârful palmei o dată (podul palmei rămânând pe masă) şi îl pune la loc pe masă (mişcare ce trebuie făcută cât mai repede), sensul de joc continuă, astfel încât următoarea palmă din cerc va trebui să ridice palma. Dacă însă participantul ridică de două ori vârful palmei (cât mai repede, aşa încât să fie clară mişcarea dublă), sensul de joc se schimbă, şi anume se inversează (adică dacă era spre dreapta, se întoarce spre stânga), deci va trebui să continue tocmai persoana care a fost înaintea lui.

Aşadar, mâna care nu se ridică atunci când trebuie sau se ridică atunci când nu trebuie să facă acest lucru (pentru că sensul de joc nu a ajuns încă la el) iese din joc. Aşadar, persoana continuă să joace doar cu cealaltă mână.

De exemplu, coordonatorul a stabilit că jocul va începe de la palma mea dreaptă, iar sensul de joc este cel al acelor de ceasornic. Voi ridica vârful palmei drepte o dată. Următoarea palmă care trebuie să se ridice este cea de la mâna stânga a colegului din dreapta. Următoarea palmă va fi cea a mâinii drepte a colegului din stânga mea. El vrea să schimbe sensul de mers şi face o mişcare dublă a palmei. În această situație, urmează din nou mâna stânga a colegului din dreapta mea. Dacă el nu reacționează la timp, îşi va scoate din joc acea mână.

După nenumărate ture de joc, pentru un plus de greutate, se poate adăuga un semn nou, care constă în lovirea mesei cu pumnul strâns, ceea ce înseamnă că persoana

de lângă mine (care ar fi trebuit să urmeze, în mod normal, dacă aş fi ridicat o singură dată vârful palmei) va trebui să rămână pasivă, căci sensul de joc sare peste ea şi urmează ca a doua mână să facă un semn. Desigur, puteți să introduceți şi dumneavoastră alte semne noi.

13. **CINE DĂ 6? (joc dinamic şi distractiv pentru grup mic**).

Necesar: *un zar, o masă, hârtii sau bilețele şi pixuri pentru fiecare participant*.

Le spuneți participanților ca o să jucați Cine dă 6?. Stabiliți persoana care va începe jocul, care va da cu zarul. Toți participanții dau cu zarul pe rând, în sensul acelor de ceasornic. De fiecare dată când un jucător dă numărul 6, el va începe să scrie pe hârtia sa, în ordine consecutivă, numerele de la 1 la 100 şi se va opri din scris de îndată ce alt jucător dă 6. Va continua să scrie de unde a rămas când, la rândul său, va da iar 6. Este indicat ca zarul să fie dat în direcția persoanei care urmează să dea cu zarul, pentru a nu pierde timpul în favoarea celui care scrie. Câştigă prima persoană care a scris toate numerele de la 1 la 100. Deşi persoana scrie numerele foarte repede şi urât, e totuşi important ca la verificarea hârtiei să se poată înțelege că sunt scrise toate numerele, unele după altele.

De exemplu, eu am fost numit să încep jocul. Voi da cu zarul, am dat 4, următorul coleg din partea stângă urmează şi dă 5, urmează al doilea coleg din partea stângă, iar el dă 6, începe să scrie repede numerele de la 1 la 100. Ceilalți continuă, pe rând, să dea cu zarul, până când

cineva va da 6. Atunci, colegul care scria se opreşte, iar cel care a dat 6, va începe să scrie pe propria hârtie. Primul a scris până la 14. Când va da iar 6, el va continua să scrie, până când dă altcineva 6. Jocul continuă tot aşa, până când unul dintre participanți ajunge la 100. Desigur, dacă aveți mult timp de acoperit, nimic nu vă poate opri să scrieți de la 1 la 1000 (o mie).

Apoi, îi intrebam, dacă mai vor o tură? „Daaaaaaa", vor răspunde ei.

14. LIDERUL (joc pentru grup mic sau mediu)

Le spuneți participanților că va urma jocul Liderul. Participanții trebuie aşezați într-un cerc, astfel încât ei să se poată vedea între ei, fie stând pe scaune, fie stând în picioare. Unul dintre participanți, care se oferă voluntar, va trebui să iasă afară din încăpere.

Cei rămaşi îşi vor alege un lider, care va trebui să facă diferite gesturi încontinuu (exemple: pocnit din degete, spălat pe dinți, moara, valuri, cântat la diverse instrumente, aplauze etc.), iar ceilalți participanți îl vor imita.

Voluntarul care a ieşit din încăpere va veni şi se va aşeza în mijlocul cercului (obligatoriu, pentru că ar fi prea simplu altfel)şi, timp de 3 minute şi din una sau două încercări, trebuie să îşi dea seama cine este liderul celorlalți, cine este cel care îi conduce. Apoi, liderul va fi cel care iese din încăpere, iar coordonatorul va alege următorul lider.

15. PERSOANA INVIZIBILĂ (joc pentru grup mic sau mediu)

Le spuneți copiilor că vă veți juca Persoana invizibilă. O persoană, care se oferă voluntar, trebuie să iasă din

încăpere. O altă persoană este ascunsă, trimisă într-o altă încăpere sau acoperită bine cu haine, cu un cearceaf sau o pătură.

Bineînțeles, persoana care a ieşit va trebui, la întoarcere, să îşi dea seama din prima încercare cine lipseşte. Dacă reuşeşte, câştigă, dacă nu, pierde. Dacă doriți să creşteți nivelul de dificultate pentru voluntarul ieşit, atunci veți cere jucătorilor să îşi schimbe locul.

16. SCHIMBĂRI (joc pentru grup mic sau mediu)

Le spuneți copiilor că vă veți juca Schimbări. Un copil, care se oferă voluntar, va ieşi afară din încăpere şi va schimba un lucru la vestimentația sau la înfățişarea sa. El va numi pe rând persoane din public, care vor avea dreptul şi şansa de a încerca să identifice schimbarea făcută.

Persoana care ghiceşte câştigă dreptul de a ieşi din încăpere şi de a schimba, la rândul ei, un lucru la vestimentația/înfățişarea sa.

De exemplu, o fată îşi poate schimba locul agrafei din păr, îşi poate pune inelul pe alt deget, îşi poate desface funda/nodul de la papuci, îşi poate pune bluza în pantaloni, îşi poate scoate şoseta din picior, îşi poate muta locul brățării, îşi ridică pantalonii de la gleznă de la gleznă în sus, îşi poate ridica mânecile bluzei etc.

! Voluntarul joacă cinstit şi recunoaşte întotdeauna dacă cineva i-a ghicit schimbarea făcută.

17. PRINDE-L (joc pentru minimum 4 persoane)

Le spuneți participanților că veți juca Prinde-l, un joc de îndemânare, care se poate juca, fiind distractiv, fie la

începutul, fie la sfârşitul unei activități, cu minimum 4 persoane şi fără limită maximă.

Aşezați persoanele într-un cerc (sau chiar într-un dreptunghi, dacă aşa doriți).

La acest joc, fiecare participant va ridica mâna dreaptă întinsă în lateral, cu palma în sus, la nivelul umărului, spre colegul din dreapta lui, iar mâna stângă, cu degetul arătător întins, o va întinde lateral, în palma celui din stânga, astfel încât vârful degetului său arătător (întins şi vertical, orientat în jos) să atingă palma acestuia.

Astfel, la semnalul coordonatorului (care nu joacă şi care va spune „Start"), fiecare persoană se va strădui să prindă degetul arătător al celui din dreapta lui şi, în acelaşi timp, să îşi tragă şi el repede degetul din mâna colegului din stânga, pentru a nu fi prins.

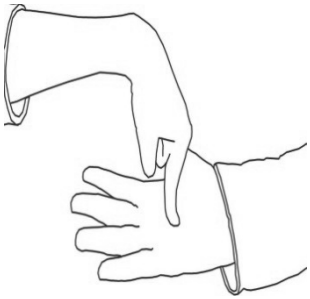

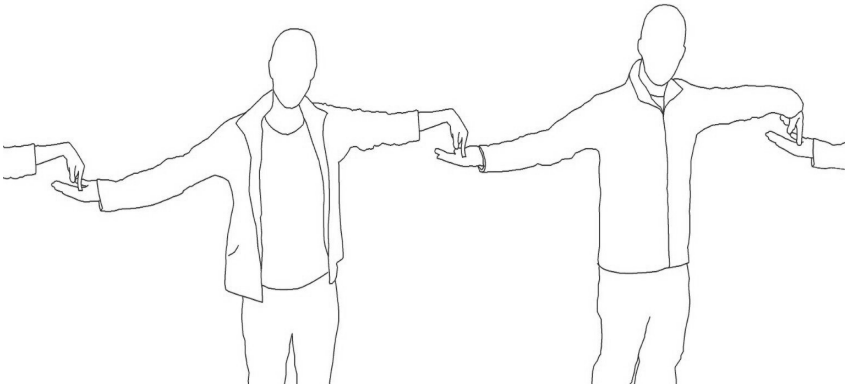

18. GHICEŞTE LITERA (joc pentru orice număr de participanți)

Le spuneți participanților că veți juca *Ghiceşte litera*, iar voluntarii dumneavoastră au fost aleşi să vină la acest program pentru că au abilități speciale. Veți aşeza în fața publicului 5 hârtii A4 pe care sunt scrise literele A B, C, D şi E, pe fiecare foaie câte o literă. Veți scoate un voluntar afară şi veți ruga un participant să aleagă una dintre litere atingându-o, ca să fie clar pentru toți care e litera aleasă.

La şedința cu voluntarii le veți spune voluntarilor despre modul în care se joacă acest joc. Ei vor trebui să ghicească litera aleasă de participanți după felul în care vor fi chemați de către coordonator în sala în care se află publicul, şi anume ascultând cu atenție şi numărând câte cuvinte a folosit coordonatorul în fraza cu care i-a chemat la ghicit. Se pot folosi orice cuvinte, important e să le numeri înainte de a vorbi. E important pentru coordonator să evite cuvintele cu cratimă deoarece va fi greu pentru voluntar să numere cuvintele. Astfel, dacă coordonatorul îl va chema aşa pe voluntar:

„Maria" sau "Haide", în ambele cazuri este evident că a fost aleasă de copii litera A;

„ Vino Maria", este evident că a fost aleasă litera B;

„Hai intră Maria", este evident că a fost aleasă litera C;

„ Vino Maria şi ghiceşte", este evident că a fost aleasă litera D;

„ Vino Maria şi ghiceşte acum", este evident că a fost aleasă litera E.

Jocul se termină fie când, vreun participant ghiceşte regula, ceea ce se întâmplă rar de tot dacă coordonatorul

schimbă cuvintele folosite pentru a-l chema pe voluntar, dar ține cu atenție socoteala cuvintelor, fie când coordonatorul consideră că a fost suficient şi vor continua de altă dată.

19. PATRU COLȚURI (joc pentru grup mediu şi mare)

Le spuneți participanților că veți juca Patru colțuri**.** Poziționați 4 scaune sau hârtii colorate sau voluntari sau 4 obiecte în cele 4 colțuri ale încăperii şi numerotați-le. Coordonatorul de joc se va poziționa în mijlocul celor 4 puncte fixe şi va decide la întâmplare care dintre cele 4 colțuri va fi scos din joc, adică toți participanții ascunşi în acel colț vor fi scoşi din joc. Acesta va juca cu ochii închişi sau legat la ochi, pentru a fi neutru în alegerile lui. Coordonatorul de joc va număra cu voce tare de la 1 la 7, timp în care jucătorii trebuie să fugă spre oricare dintre cele 4 colțuri şi să aleagă definitiv în care colț doresc să rămână, iar de la 7 la 10 coordonatorul va număra rar, ca să le dea prilej indecişilor să îşi aleagă colțul. De la numărul 9 nimeni un mai are voie să se mişte sau să facă gălăgie. Acum coordonatorul legat la ochi, va alege la întâmplare unul dintre cele 4 colțuri numerotate în prealabil, şi toți cei care se află în acel colț indicat vor ieşi din joc. Deoarece copiii au tendința să aleagă în tura următoare colțul care a fost ales tura trecută, şi voi veți alege de două ori consecutiv acelați colț. Ultimii 4 jucători care au rămas în joc trebuie să îşi aleagă fiecare câte un colț. Ultimii 3 jucători îşi aleg colțuri diferite. De obicei, câştigătorilor le place mult să joace ei rolul coordonatorului ca să aleagă colțurile care ies afară din joc. Dați-le acest prilej!

20. *UNUL DIN TREI* (joc pentru grup mediu şi mare)

Le spuneți participanților că veți juca Unul din trei. Împărțiți participanții în câte echipe doriți (2, 3, 4, 5) şi cereți-le să stea în şir indian, fiecare jucător având mâinile întinse pe umerii celui din fața sa.

Trebuie să aveți trei categorii de obiecte şi din fiecare obiect un anumit număr (numărul de obiecte se va calcula în felul următor: câte echipe aveți + 1). Obiectul care e plus va rămâne coordonatorului, iar celelalte obiecte se vor amplasa în fața echipelor, în mod egal. Adică, dacă, să zicem, aveți 3 echipe, atunci va trebui să aveți 4 carioci, 4 creioane şi 4 bețigaşe, desigur, toate la fel. Coordonatorul va avea în mână câte un obiect din cele 3 tipuri alese, iar fiecare echipă va avea poziționat, în fața sa (de exemplu, pe un scaun aflat la oarecare depărtare), câte unul dintre cele 3 obiecte disponibile, care se află puse în aceeaşi ordine: întâi creionul, în partea stângă, apoi bețigaşul, care se va afla la mijloc, iar în partea dreaptă se va afla carioca. Coordonatorul anunță că ultimul jucător din şir va juca cu ochii deschişi, iar ceilalți vor sta, la început, cu ochii închişi.

Coordonatorul va arăta ultimului jucător din fiecare şir care dintre cele 3 obiecte va trebui adus cât mai repede în spatele şirului la ultimul jucător, care va fugi cu obiectul la coordonator. Atunci, ultimul jucător va da semnalul coechipierului din fața lui şi tot aşa, până în față, la primul din şir, care va trebui să fugă repede după obiectul care i-a fost indicat. Cele trei semnale pe care jucătorii le vor primi şi care trebuie date mai departe sunt:

- pentru creionul din partea stângă, ultimul din şir va strânge sau lovi uşurel cu mâna lui stângă umărul stâng al celui din față şi tot aşa, până în față, la primul din şir;

- pentru carioca din partea dreaptă, ultimul din şir va strânge cu mâna lui dreaptă umărul drept al celui din față şi tot aşa, până în față, la primul din şir;

- pentru beţigaşul din mijloc, ultimul din şir îl va lovi uşurel pe cel din față în mijlocul spatelui. Primul din față, primind semnalul în mijlocul spatelui, va fugi după beţigaşul din mijloc şi îl va da celui din spatele său. Beţigaşul trebuie să treacă din mână în mână, până la ultimul din şir, care-l va preda coordonatorului. E ideal dacă aveți câte un voluntar pentru fiecare echipă, care să verifice transmiterea prin fiecare mână a obiectului. Câştigă echipa care predă coordonatorului cel mai repede obiectul corect. (Joc învățat de la Ioana Enea)

Pentru o mai uşoară înțelegere, jocurile mai complexe sunt exemplificate video pe Youtube, www. youtube. com/user/copilradu , şi pe site-ul www. atcorcluj.ro .

V. Joc introductiv la sesiunea de întrebări şi răspunsuri

ACTORUL SILENȚIOS (joc pentru orice număr de participanți)

Le spuneți participanților că veți juca Actorul silențios şi că aveți nevoie de trei voluntari cărora le place actoria sau cărora le-ar plăcea să fie actori, pentru că aveți pentru ei un joc de mimat, şi de un voluntar în plus care să ghicească ce se mimează.

Cei patru copii voluntari, aleşi dintre cei mai mari, vor fi scoşi afară, însoțiți de un voluntar din echipa de organizare. Apoi, îi întrebați pe cei rămaşi în sală: „*Voi*

ştiți să păstrați un secret?"; „Daaaaaaaaaaaaaa!", vor răspunde ei. „*Acum vă spun un lucru, care trebuie să rămână secret pentru cei 4 voluntari de afară*". Apoi le spuneți, pe o voce joasă, ca să nu se audă până afară: „*Eu voi mima spălarea unui elefant*".

După aceea, chemați de afară un copil voluntar (dintre cei 4), căruia, atunci când intră, îi oferiți un scaun mai departe de public, pentru a evita eventualele „suflări" din partea prietenilor voluntarului. Îi spuneți: „*Te rog frumos să te aşezi. Tot ce trebuie să faci e să te uiți la mine cu mare, mare* (pauză)... *atenție*" (nu ştiu de ce, dar e distractiv pentru public ori de câte ori voluntarul ghiceşte cuvântul „atenție"). Acum, urmează să mimați, pentru voluntar, următoarele gesturi:

- vă faceți că luați o funie de jos şi începeți să trageți cu greu de funie, aşa încât să trageți elefantul în scenă;

- apoi, foarte mulțumit de muşchii dumneavoastră, veți lua de jos un burete şi o găleată cu apă şi veți începe să spălați elefantul pe partea laterală;

- după aceea, veți face doi paşi la dreapta şi veți spăla trompa elefantului;

- apoi, veți face 3-4 paşi înapoi, ca să spălați fundul şi coada elefantului, pe care o veți ridica deranjat de mirosul puternic al fundului (participanții înțeleg gestul dumneavoastră şi râd);

- acum trebuie să spălați şi spatele elefantului, aşa că veți lua o scară şi vă urcați pe scară pentru a continua spălatul sus pe spatele elefantului. După un minuțel de spălare, vă dați jos, puneți scara la loc;

- ultimul gest e că veți lua găleata cu apă şi o veți arunca pe elefant, pentru a-l limpezi;

- vă uitați încântat la munca dumneavoastră, acum că elefantul arată bine şi e curat.

Chemați cel de-al doilea voluntar înăuntru. Îi spuneți să se aşeze şi: „*Tot ce trebuie să faci e să te uiți la primul voluntar cu mare, mare* (pauză)... *atenție*". Îi cereți primului voluntar să repete ce a văzut la dumneavoastră pentru cel de-al doilea voluntar. Cel de-al doilea voluntar va mima şi el ce a văzut la primul voluntar pentru cel de-al treilea voluntar. Cel de-al treilea voluntar va mima pentru ultimul voluntar, care va fi rugat să spună publicului ce s-a mimat pentru el. Desigur, ce va spune el va fi departe de realitate şi distractiv pentru public. Îi mulțumim, apoi, pe rând, urmează voluntarul al treilea să spună ce crede el că a mimat, apoi voluntarul al doilea, apoi primul, care ar putea fi cel mai aproape de adevăr, dar nu întru totul. Răspunsurile lor sunt adesea amuzante pentru public.

La sfârşit, coordonatorul va trage următoarea concluzie: „Dragilor, să ştiți că exact la fel se întâmplă şi în viața religioasă. În Biserica noastră sunt mai multe gesturi şi e bine când le facem, dar e şi mai bine când ştim de ce le facem. De exemplu, copilul îi vede pe părinți că îşi fac Cruce şi îşi face şi el (faceți semnul Crucii aproape corect), apoi copilul copilului îşi vede părintele făcând Semnul Crucii (faceți Semnul Crucii greşit). Ei, nepotul copilului îşi vede părinții făcând Semnul Crucii (faceți Semnul Crucii greşit, fluturând mâna, de parcă ați cânta la chitară), iar strănepotul copilului îşi vede părinții făcând Semnul Crucii (total anapoda). Oare ce va înțelege el din Semnul Crucii? De aceea, e foarte important să ştim şi ce facem, nu doar să facem. De aceea, e important să punem întrebări ori de câte ori avem ocazia de a avea lângă noi un

preot. Cine vrea să se mântuiască cu întrebarea să călătorească."

Desigur, atunci când se va face jocul pentru a doua oară, veți alege o altă acțiune de mimat.

VI. Joc de final

Intersecția mâinilor (joc pentru grup mediu şi mare)

Coordonatorul anunță că va urma un joc de atenție numit Intersecția mâinilor. Participanții vor ține mâinile puțin ridicate, cu palmele pregătite să aplaude. Coordonatorul întinde mâinile în față (una ridicată puțin mai sus de nivelul umerilor, iar cealaltă mână spre picior). Apoi, simultan, mişcați mâinile: mâna de sus în jos, iar cea de jos în sus. În momentul în care mâinile dumneavoastră se intersectează, participanții trebuie să bată o dată din palme. Toți deodată şi cât mai rapid, simultan cu intersectarea palmelor dumneavoastră! Este foarte important să se audă o singură bătaie puternică de la toți. După ce ați exersat această sincronizare a bătăii din palme de vreo trei ori, îi avertizați că de acum înainte veți încerca să îi păcăliți.

Aşadar, începeți să intersectați mâinile, iar apoi opriți-vă brusc cu puțin înainte de a ajunge mâinile una în dreptul celeilalte (înainte de a se intersecta). Garantat, ei vor aplauda, deşi nu trebuia! Jucați-vă cu ei de câteva ori în acest fel.

La final, le spuneți că e ultima tură şi e important să fie atenți, pentru că urmează să îi păcăliți rău de tot. Începeți să intersectați de multe ori mâinile, încet, şi apoi tot mai repede, ajungând spre final să mişcați repede doar

palmele. În acest moment, aveți obține de la ei un ropot de aplauze, pe care le veți lua ca atare: vă veți apleca ceremonios în fața lor, mulțumindu-le frumos pentru participarea la programul dumneavoastră.

ANEXA 6

Scenarii şi sugestii de texte pentru scenete

Deoarece, copiilor le plac mult scenetele, am să vă dau câteva idei de texte după care se pot face scenete frumoase şi educative la atelierul de teatru. În plus, vă puteți folosi de Viețile Sfinților, Viața Sfintei Filofteea, Copilăria Sfântului Nectarie de Eghina sau de întâmplări din Patericul Copiilor, de Savatie Baştovoi sau de alți autori, şi de multe minuni:

1. Sceneta Avva Agaton și îngerul

Prelucrată de RADU COPIL

Necesar : un actor băiat mai mare şi puternic în rolul lui Avva Agaton, un băiat mai slăbuț în rolul leprosului, un vânzător de plăcinte, o fată în rolul vânzătoarei de mere, ciocolată şi suc de mere, două cearceafuri ptr avvă şi lepros, o plasă cu diverse vase, două plăcinte, struguri,

mere, suc, ciocolată, bomboane, 42 de monede ca şi galbeni.

Avva Agaton vine din pustie spre cetate să-şi vândă puținele sale vase şi se întâlneşte pe drum cu un lepros.

Leprosul: – Unde te duci?

Avva Agaton: – În cetate, să vând nişte vase.

Leprosul: – Fă milostenie de mă ia acolo!

Avva Agaton (*merge şi întreabă publicul***):** – Ce să fac? Să îl iau sau să îl las în drum? Tu ce ai face în locul meu?

(după ce primeşte *răspunsul publicului*):

Avva Agaton: – Bine, îl iau, chiar dacă lepra e contagioasă!

Avva Agaton (*către lepros*): – Hai sus, prietene!

Luându-l pe spatele său, l-a dus în cetate.

Avva Agaton: – Unde vrei să te las?

Leprosul: – Unde vei vinde vasele tale, acolo să mă pui!

Avva Agaton: – Bine. Fie voia ta.

Şi, după ce Avva Agaton a vândut primul vas.

Leprosul: – Cu cât l-ai vândut?

Avva Agaton: – Cu 4 galbeni.

Leprosul: – Ce bine! Cumpără-mi nişte struguri dulci!

Avva Agaton (*merge şi întreabă publicul***):** – Ce să fac? Să îi cumpăr sau nu? Tu ce ai face în locul meu?

(după ce primeşte *răspunsul publicului*):

Avva Agaton: – Bine, îi cumpăr, că şi mie îmi plac strugurii.

Avva Agaton merge să cumpere sruguri pentru lepros. Apoi mai vinde un vas.

Leprosul: – Da' pe ăsta cu cât l-ai vândut?

Avva Agaton: – Cu 7 galbeni.

Leprosul: – Ooo, super ! Cumpără-mi o plăcintă!

Avva Agaton merge să cumpere o plăcintă pentru lepros. Apoi mai vinde un vas.

Leprosul: – Cu cât l-ai dat?

Avva Agaton: – Tot cu 7 galbeni.

Leprosul: – Super! Mai cumpără-mi o plăcintă, că aşa bună o fost!

Avva Agaton (*merge şi întreabă publicul***):** – Ce să fac? Să îi mai cumpăr una? Tu câte plăcinte poți mânca? Tu ce ai face în locul meu?

(după ce primeşte *răspunsul publicului*):

Avva Agaton: – Bine, îi cumpăr, că cine ştie când o mâncat ultima dată plăcinte!

Avva Agaton merge să cumpere a doua plăcintă pentru lepros. Apoi mai vinde un vas.

Intră în scenă vânzătoarea, strigând :

Vânzătoarea: – Hai la mere gustoase, bomboane pufoase şi ciocolată de casă delicioasă la numai 5 galbeni!

Leprosul: – Dar ultimul vas cu cât l-ai vândut?

Avva Agaton: – Cu 5 galbeni.

Leprosul: – Ooo, perfect ! Cumpără-mi o ciocolată!

Avva Agaton cumpără o ciocolată pentru lepros. Apoi mai vinde un vas.

Leprosul: – Dar pe ăsta cu cât l-ai vândut?

Avva Agaton: – Tot cu 5 galbeni.

Leprosul: – Fain! Atunci cumpără-mi nişte mere!

Avva Agaton (*merge şi întreabă publicul***):** – Ce să fac? Să-i cumpăr şi mere? Tu ce ai face în locul meu?

(după ce primeşte *răspunsul publicului*):

Avva Agaton: – Bine, îi cumpăr, că e tare bine să ne curățăm dinții cu nişte mere bune la sfârşitul mesei, că altfel se strică dinții!

Avva Agaton merge să cumpere mere pentru lepros. Apoi mai vinde un vas.

Leprosul: – Cu cât l-ai dat?

Avva Agaton: – Cu 6 galbeni.

Leprosul: – Grozav! Hai, cumpără-mi nişte bomboane din alea pufoase!

Avva Agaton merge să cumpere bomboane pentru lepros. Apoi mai vinde un vas.

Leprosul: – Dar pe ăsta cu cât l-ai vândut?

Avva Agaton: – Cu 8 galbeni.

Leprosul: – Ura ! Pentru ultima dată, cumpără-mi un suc de mere, că tare bine am mâncat!

Avva Agaton (*merge şi întreabă publicul***):** – Ce să fac ? Acuma şi suc de mere să-i iau? E ultimul meu vas. Tu ce zici să fac?

(după ce primeşte *răspunsul publicului*):

Avva Agaton: – Bine, îi cumpăr suc de mere şi gata, am terminat vasele, gata şi banii!

Avva Agaton merge să cumpere suc de mere pentru lepros. Apoi se pregăteşte să se întoarcă în pustie.

Leprosul: – Te duci?

Avva Agaton: – Da.

Leprosul: – Fă iarăşi milostenie de mă du unde m-ai găsit!

Avva Agaton: – Bine. Hai sus, prietene!

Avva Agaton l-a dus pe lepros la locul unde l-a găsit dimineață şi, lăsându-l jos, s-a întors şi s-a pornit spre chilia lui.

Atunci a auzit glasul leprosului:

Leprosul: – Binecuvântat eşti, Agatoane, de Domnul în cer şi pe pământ!

Şi ridicând ochii săi şi întorcându-se Avva Agaton spre lepros, n-a văzut pe nimeni, că a fost îngerul Domnului, care a venit să-l încerce.

2. Sceneta făcută pe loc şi cu persoane din public

prelucrată de RADU COPIL

Scenetă educativă liberă, pentru a demonstra că un copil face o mare greşeală, urcându-se într-o maşină cu străini, vrând să ajute nişte persoane rătăcite!

Aşezați în fața publicului cinci scaune în formatul scaunelor de maşină: două în față şi trei scaune în spate. Dumneavoastră stați pe scaunul din față, conducând maşina. Pe scaunele din spate veți aşeza 2,3 băieți puternici, cărora le spuneți că, atunci când dumneavoastră ziceți cuvântul „Pieton!", ei vor trebui să vină brusc spre fata care s-a urcat în maşină şi să o imobilizeze. Fie parcați lângă nişte fete din public şi vă adresați lor, ca să vă ajute, fie le spuneți unor fete să vină pe scenă, lângă maşina dumneavoastră, şi să se prefacă că se joacă în parc. Dumneavoastră mimați că sunteți la volan şi conduceți maşina, până ajungeți lângă fete. Susțineți că sunteți din alt oraş, din Bucureşti, şi că v-ați rătăcit. Aveți mare nevoie de ajutor să ajungeți la Catedrală Ortodoxă, pentru că în zona aceea, la o pensiune, aveți rezervare pentru cazarea peste noapte. Le spuneți că veți oferi o recompensă mare celei care e dispusă să vă ajute cu

indicațiile rutiere. După ce una dintre fete se oferă să vă ajute şi urcă în maşină, conduceți după indicațiile ei, vorbiți politicos şi vă arătați recunoscător că a lăsat joaca pentru a vă ajuta, iar apoi vorbiți la telefon, bucuros că aduceți marfă bună şi proaspătă. Ziceți "Pieton!", iar băieții capturează fata. După ce o vindeți, sceneta e gata! Discutați cu toții:

1. Întrebare: Care a fost greşeala fetei?
Răspuns: s-a urcat într-o maşină cu străini!

2. Întrebare: Ce soluție putea să găsească fata, în locul să urce într-o maşină străină?

Răspuns: Soluția cea mai bună era să caute un adult. Sarcina de a ajuta un adult, chiar şi rătăcit, îi revine unui alt adult, iar nu unui copil!

3. Sfânta Isidora, nebuna întru Hristos

Era o fecioară pe nume Isidora, care, pentru Hristos, se prefăcea că este nebună, smerindu-se şi defăimându-se. Pentru aceasta într-atât se îngrețoşau toate surorile de ea, încât nici măcar nu mâncau cu dânsa. Şi acest lucru cu bucurie l-a primit fecioara. Şi era fapta cea bună a ei în mănăstire foarte folositoare, căci toată slujba o făcea, tuturor ca o roabă supunându-se, cu toată blândețea.

Aşadar, era fecioara precum Dumnezeu a zis: cel ce voieşte să fie mare, să fie tuturor slugă (Matei 20, 27). Şi oricine crede despre sine că este înțelept, nebun să se facă (I Corinteni 3, 18). Chipul călugăresc al celorlalte era

tunderea, fiindcă aveau culionul pe cap. Iar aceasta, cu o cârpă legându-şi capul, îşi făcea slujba. Şi niciuna dintre cele 400 de călugărițe nu a văzut-o mâncând vreodată, nici bucățică de pâine luând, ci fărâmiturile meselor cu buretele adunându-le şi oalele spălându-le, cu acestea se îndestula, niciodată încălțându-se.

N-a ocărât niciodată pe nimeni, n-a cârtit, măcar că era ocărâtă, lovită şi împinsă şi blesteme primea şi multora le era urâtă. Pentru această preacuvioasă a venit un înger la Sfântul Pitirun, bărbat preaiscusit şi pustnic îmbunătățit, şi i-a zis: „De ce cugeți înalt pentru isprăvile tale, ca un cucernic şi care şezi într-acest loc? Vrei să vezi femeie mai cucernică decât tine? Du-te la mănăstirea de maici a tavenisioților şi vei afla acolo fecioară care are diademă pe cap! Aceea este mai bună decât tine. Căci cu atâta gloată luptându-se şi în felurite chinuri tuturor robind, niciodată nu şi-a lăsat mintea să se depărteze de Dumnezeu, măcar că toate se îngrețoşează de dânsa. Iar tu, şezând aici, cetățile cu mintea ta le cercetezi, cel ce niciodată n-ai văzut lume!".

Deci, sculându-se marele Pitirun, a venit la Tavene şi se ruga părinților să treacă pe la mănăstirea maicilor. Deci, ca pe unul ce era părinte cinstit şi în nevoință îmbătrânit, cu îndrăzneală l-au băgat înăuntru. Şi după ce s-au rugat ei lui Dumnezeu, a cerut marele Pitirun să vadă la față toate fecioarele. Toate venind la mijloc, aceea nu se arăta. Le-a zis lor Pitirun: „Aduceți-mi-le pe toate!". Iar ele, zicând că au venit toate, le-a zis lor: „Lipseşte una, pe care mi-a arătat-o îngerul!". I-au zis lui: „Una avem la bucătărie şi este nebună". Zis-a marele Pitirun: „Aduceți-o şi pe aceea şi lăsați-o să o

văd!" Iar ea nu s-a supus, ştiind că urmează să fie lăudată de Avva. Deci o târau cu de-a sila, ducând-o şi zicând: „Sfântul Pitirun voieşte să te vadă" (că era renumit acesta). După ce au adus-o, a văzut marele Pitirun faţa ei şi cârpa care era pe cap şi pe frunte. Şi, căzând la picioarele ei, i-a zis: „Blagosloveşte-mă, maică!". Căzând şi ea la picioarele lui, zicea: „Blagosloveşte-mă, tu, bunul meu părinte!" Şi văzând aceasta, toate s-au spăimântat, zicând lui: „Avvo, nu te face de ocară, că este nebună!" Le-a zis lor tuturor sfântul: „Voi sunteţi nebune; iar aceasta este mai bună şi decât mine. Este Amma, adică maică duhovnicească. Şi mă rog lui Dumnezeu să mă aflu vrednic cu dânsa în Ziua Judecăţii".

Acestea auzind, au căzut la dânsul toate plângând şi mărturisind cu ce feluri de chinuri o mâhneau pe sfânta aceasta. Şi una zicea: „Eu de-a pururea o ocăram!". Alta: „Eu de chipul ei cel smerit râdeam!". Şi alta: „Eu lăturile strâchinilor de multe ori deasupra ei le vărsam!". Alta iarăşi: „Eu am bătut-o!". Şi alta: „Eu pumni i-am dat!". Alta: „Eu muştar de multe ori în nas i-am pus!". În scurt, toate felurile de ocări le-au vestit că au făcut asupra ei.

Deci, primind mărturisirea lor sfântul Pitirun şi rugându-se pentru dânsele împreună cu ea şi mult rugând pe cinstita lui Hristos roabă să se roage pentru dânsul, aşa a ieşit. Iar acea cinstită de Dumnezeu şi cuvioasă, de toate fiind foarte respectată şi slăvită, nesuferind slava şi cinstea cea de la toată frăţimea, peste puţine zile a ieşit din mănăstire. Dar unde s-a dus sau unde s-a ascuns sau unde s-a săvârşit, nimeni nu a cunoscut.

4. Sceneta „Familia fericită" sau „Ciocolata"

Autor: RADU COPIL

Iată un exemplu de scenetă care poate fi interpretată de voluntari pentru copii, lucru care le face multă plăcere copiilor. Poate fi adaptată uşor în cadrul atelierului de teatru, astfel încât ciocolata să fie dată de la un copil la altul (unul i-o dăruieşte unui coleg care l-a ajutat, acela o duce unui coleg bolnav, acela i-o dăruieşte unui coleg care îl vizitează, acela, la rândul lui, i-o dăruieşte unei fete şi aceea i-o dă unei prietene şi tot aşa).

Alexandru (*intră în scenă grăbit*): – Roxana! Ce bine că te-am mai prins la birou!

Roxana (*care tocmai îşi lua haina pe ea*): – La fix. Tocmai plecam. Cu ce te pot ajuta?

Alexandru: – Uite, pentru că m-ai ajutat ieri cu raportul acela pentru şeful nostru si m-ai scos dintr-o mare încurcătură, pentru că singur nu reuşeam să-l termin, aş vrea să-ți dăruiesc această ciocolată în semn de mulțumire. Să ştii că fără ajutorul tău nu aş fi reuşit să mă descurc aşa de bine azi, la şedință.

Roxana: – O, a fost o nimica toată. Mă bucur că am putut să te ajut şi chiar te-ai descurcat bine azi la şedință. Mulțumesc pentru ciocolată, dar poate ar trebui să o împărțim, pentru că şi tu ai muncit la raport.

Alexandru: – O, nu. Este doar pentru tine ciocolata, Roxana. Şi eu plec, fug, altfel întârzii acasă. Ne vedem mâine! O după-masă frumoasă! ieşind afară din scenă)

Roxana: – O, bine. O după-masă frumoasă şi succes. (*în timp ce pleacă Alex*)

STOP CADRU – DIALOG CU 2-4 PERSOANE DIN PUBLIC: Aş vrea să vă gândiți la următoarea întrebare: Care e primul tău gând când primeşti ceva dulce, o ciocolată?

Mama (Roxana): – Am primit o ciocolată, super! Abia aştept să o mănânc… (*stă şi se gândeşte*). Dar nu acum, nu înainte masă, că îmi piere pofta de mâncare. O mănânc eu după cină.

(*Mama ajunge acasă*)

Mama: – Ce bine că locuiesc aproape de serviciu!

Fiul (*stă la masă şi învață*): – Sărut mâna, mamă!

Mama : – Servus, Bogdănel! Ce faci?

Fiul : – Învăț! Şi sunt îngrijorat, că am mâine examen la şcoală si mai am de învățat foarte mult!

Mama: – Ce băiat silitor, pupa-l-ar mama! Uite, am primit o ciocolată şi vreau să ți-o dau ție, pentru că eşti aşa de cuminte. Să îți dea energie să înveți. Să iei 10, mamă!

Fiul: – Mulțumesc, mamă!

Mama: – Să creşti mare, Bogdănel! Merg în bucătărie, să îmi văd de oale. (şi iese din scenă)

(*Vine Mihaela, dă târcoale, vede ciocolata*.)

Bogdan (fiul): – Chiar aveam poftă de ceva dulce. La țanc a sosit! Mulțumesc, Doamne!

Sora: – Ciocolată! Şi e ciocolata mea preferată!!!! A cui este?

Bogdan: – A mea!

Sora: – Vai, Bobo. Aşa-i că o să o împarți cu mine? Aminteşte-ți câte fac eu pentru tine. Sunt o soră aşa bună, de câte ori te ajut. Plus că e ciocolata mea preferată, uite, ciocolată neagră!

STOP CADRU ŞI DIALOG CU PUBLICUL: Ce ai face tu în locul fratelui din scenetă? Ai împărți? De ce? Cam cât i-ai da din ciocolata ta?

Bogdan: -Bine, Miha! Dacă-i ciocolata ta preferată, ți-o dau ție pe toată. Poate primesc eu alta. Eu nu am preferințe: ciocolată să fie! Fac şi eu milostenie cu tine, că poate mă ajută Dumnezeu mâine la examen.

Sora: – Muuuuulțumesc mult, Bobo! Eşti cel mai tare frate. (*se îmbrățişează frații*)

Bogdan: – Normal, sunt singurul tău frate! Hai, ia-o si du-te.

Sora: După o zi de post, ciocolata mea preferată! Bun îi Domnul. Vezi? Şi merită să posteşti (acum ea vorbeşte către public)…

(*Bunica cu cele 2 prietene stau în poveşti.*)

Mihaela: – Sărut mâna! Ce faceți, lele Raveca, lele Ana?

Babele: – Serus, Mihaela! Numa' şedem un pic în poveşti. Am venit la voi, să vedem ce lucrați.

Mihaela: – Da' tu, bunică, ce mai faci? Te mai dor picioarele?

Bunica: – Mă dor, dragă. Aşa-i la bătrânețe. Toate te dor.

Mihaela: – Of, of! Ce-aş putea face eu pentru bunica mea cea dragă?

STOP CADRU ŞI DIALOG CU PUBLICUL: Ce-ar putea face nepoata pentru bunica ei?

Mihaela: – Uite, bunică. Îți dau ție ciocolata asta, să-ți mai aline durerea.

Bunica: – Mulțam fain, Mihaela dragă! Eşti o copilă aşe bună! (*se îmbrățisează*)

Babele: – Tare bună-i fata asta, aşa fată nu mai vezi în zilele noastre. Îi bună de preoteasă. Da! Da!

Bunica: – Da da, i-am zis eu să se mărite dup-un teolog, c-apoi are pită în casă.

Lelea Raveca: – Bine ai făcut! Domne, ajută-i! Da' io tare cred că aşa a fi. Că am visat-o preoteasă, ş'apoi, când visez, aşe îi.

Lelea Ana: – Da, Raveco. Aşe îi cum zici.

Lelea Raveca: – No tulai, Domne! Auziți numa' cum îmi țâuie urechea! Tulai, asta nu-i semn de bine.

Lelea Ana: – Da' şi mie toată săptămâna mi s-o zbătut ochiu' drept. Amu' ştiu io că ceva nu-i bine. Nu-i de bine.

Bunica: – Tulai Domne, da' oare ce-a şi baiu? Domne, fereşte! Numa' să nu să ieie curentu' amu', pă când începe Sulleyman.

(*Vine Mitică acasă*.)

Bunica: – No, oare ce se aude? Auziți? Amu m-ați speriat.

Tata: – Sărut mâna, mamă! Bună seara, lele Raveca, lele Ana.

Babele: – Serus, Mitică.

Lelea Ana: – Da' ia ce supărat îi.

Lelea Raveca: – Ți-am zis io că ceva nu-i bine. Am ştiut eu!

Bunica: – No, da' ce-i, Mitică? Ce-ai pățit?

Tata (*bombănind*)**:** – Da' ce să pățesc!? Am lovit iar maşina.

Babele (*îşi fac cruce*)**:** – Iooii. Doamne, fereşte!

Bunica: – Da. Eu tot timpul îți zic să ai grijă. Atâtea accidente se întâmplă în ziua de azi! Toată ziua mă uit la ştiri şi numai accidente văd.

Babele: – Aşe-i. Numa' accidente. Da! Da! Toată ziua arată la televizor.

Tata: – Păi, la ce trafic avem noi şi milioane de maşini… Ce să faci? Țară săracă, maşini peste tot.

Bunica: – No stai, dragul meu Mitică. Ia ciocolata asta, să-ți mai îndulcească amarul. Nu te mai necăji! Lasă, că o faci tu de nu se mai vede că o fost lovită.

Tata: – Mulțumesc, mamă! O repar eu, numai că pe banii mei… şi a soției. Parcă iar o văd cu o falcă în cer şi cu una pe pământ când îi spun… Dacă-i spun… Dacă-i spun, adio concediu. Da' nu-i spun, şi o repar eu pe ascuns.

Mama: – Dragu' meu, faci cum ştii, că tu eşti şeful!

Babele: – Noi nu ştim nimic, nu am auzit nimic. Hai să merem noi la Suleyman, că nu s-o luat curentu'!

STOP CADRU ŞI DIALOG CU PUBLICUL: Să-i spun sau să nu-i spun soției mele de pagubă?

(*Mitică merge în bucătărie*.)

Tata: – Bună seara, draga mea!

Mama: – Mitică, ai venit. Ce-i cu tine? Pari tare plouat.

Tata: – Aaa… Draga mea, vreau să-ți spun ceva… Am o veste bună si una proastă. Cu care să încep?

Mama: – Vai de mine! Cu cea proastă, normal. Hai, spune odată ce s-a întâmplat!

Tata: – Vestea proasta este că… tu meriți toată ciocolata din lume, şi eu ți-am adus doar o ciocolată.

Mama: – O, Mitică, mă flatezi! Ce draguț eşti! Si vestea bună care este?

Tata: – Vestea bună este….. că sunt în viață… întreg şi sănătos.

Mama: – Ce vrei să spui? Cum adică?

Tata: – Am lovit maşina. Dar nu a fost vina mea. Altcineva a frânat brusc şi…

Mama: – Of, nu pot să cred! Alte cheltuieli! Asta mai lipsea. Ai lovit-o tare?

Tata: – Nu foarte tare. Dar promit să o repar cât de repede. Merg la un prieten de-al meu mecanic, îi duc câțiva litri de țuică, şi o face ca nouă.

Mama: – Ți-am zis eu de atâtea ori că tu conduci ca nebunul. O să rezolvi tu problema. Hai, du-te şi schimbă-te şi hai la cină!

Tata: – Bine. Îți mulțumesc că înțelegi! (*răsuflând uşurat, către public*) Am scăpat

Mama: – Mitică, hai înapoi.

Tata: – Se pare că n-am scăpat.

Mama: – De unde ai tu ciocolata asta?

Tata: – Mie mi-a dat-o mămuca.

Mama: – Şi mămuca de unde o are? Oare pe unde este?

Tata: – Mamă, mamăăăă!

Mihaela: – Bunica se uită la Sulleyman şi Radu învață, nu mai faceți gălăgie! Mamă, ce face ciocolata pe care i-am dat-o la buni la tine?

Mama: – Tu i-ai dat-o la buni? Şi tu de unde o aveai?

Mihaela: – De la Bogdănel. El mi-a dat-o, dar apoi m-am gândit că mai bine i-o dau la buni, că o dor tăte.

Mama: – Ciocolata asta eu i-am dat-o lui Bogdănel. Am primit-o de la serviciu. Şi uite că a ajuns înapoi la mine.

Tata: – Ce chestie! Ți-am zis eu că tu meriți toată ciocolata din lume! Tot la tine trage.

Mama : – Acum ce vreți să facem cu ea? O mâncăm împreună, după cină?

STOP CADRU ŞI DIALOG CU PUBLICUL: Ce ziceți, ar fi frumos să o mâncăm cu toții împreună, la cină?

Tata: – Ia să vină mămuca şi Bogdan încoace, să decidem cu toții. (*vin şi ei*)

Fiica: – Ia ascultați! Dacă ciocolata asta de la mama a ajuns la tine, de la tine la mine, de la mine la bunica, de la bunica la tata, de la tata la mama, eu zic să mergem până la capăt şi să o dăm mai departe.

Mama: –Tata e şefu'. El decide.

Tata: – Ar fi foarte frumos şi chiar tentant să o mâncăm. Hai să nu închidem cercul nostru şi să ne gândim: cărui vecin am putea noi să i-o dăruim?

(*Şi ciocolata se dăruieşte unei persoane mai importante din public*.)

După ce o primeşte, persoana e întrebată: Vă place ciocolata? Care e primul gând care vă vine în minte după ce ați primit ciocolata aceasta? Ce veți face cu ea? …. (O veți mânca sau o veți dărui mai departe?).

Sfârşit! Bravo!

5. Sceneta „Sfântul Ioan Colov”

Prelucrată de OANA-RALUCA BĂILĂ

Povestitorul: *Dragi copii, de-a lungul istoriei, au trăit în lume oameni care mai de care mai deosebiți. Vreau să ne oprim azi cu privirea sufletului la câțiva care au locuit tare departe, în Egipt. Ceea ce urmează să vă povestesc a avut loc acum*

multe sute de ani, cam după 300 de ani de la Naşterea lui Hristos.

Ca şi acum, pe vremea aceea erau oraşe aglomerate, cu târguri şi piețe, cu case mari şi hanuri, dar erau şi sate cu oameni simpli, cu căsuțe mici, şi fiecare îşi alegea felul de viață pe care putea să îl ducă, dar mai ales cei ce erau atenți la sufletele lor, care aveau căutări mai adânci, cum să facă să placă lui Dumnezeu viața lor. Mânați de dorul după Dumnezeu, câțiva bărbați au decis să plece, pentru o vreme, din oraşul aglomerat, cu multe griji, şi să încerce să-şi ducă viața în pustia numită a Egiptului. De aceea, vreau să vă povestesc azi despre unul dintre ei, chiar despre unul mic şi neînsemnat, cum se traduce şi numele lui din egipteană, şi anume despre PUSTNICUL IOAN COLOV.

Iată, aşadar, câteva întâmplări petrecute în pustia Egiptului. Aici el a căutat un preot care să îl ajute.

Doamne ajută, Părinte!

– Doamne ajută, frate!

– Mulțumesc că m-ați primit, Părinte. Vreau să vă povestesc despre dorința sufletului meu de a-l cunoaşte mai bine pe Dumnezeu. Mi-e ruşine de câte fapte rele am făcut până acum în viața mea şi doresc ca, de acum încolo, să fac fapte bune.

– Spune, fiule… Nimic nu îmi poate fi mai plăcut decât să ascult aceste gânduri bune ale tale.

– Părinte, m-am gândit la viața mea de până acum şi am văzut că nu am fost prea atent la suflet. În fiecare zi mă preocupam cu cele obişnuite, ce o să mănânc, cu ce bani să îmi cumpăr haine ori papuci şi multe altele ca acestea. Ba mai mult, îmi plăcea să fiu primul dintre tova-

răşii mei şi să fiu lăudat, măcar câteodată, pentru treaba bună pe care mă străduiam să o fac.

− E bine, dragul meu, dacă te străduiai să faci cele bune. Acestea de la Dumnezeu ți-au fost insuflate şi îngerul tău păzitor te îndemna la aceasta.

− Părinte, da, îmi plăcea, dar mă tem că mai mult era dorința de a fi primul şi ca toți să mă cinstească, să primesc laude.

− Nu te-ai gândit, frate, că, dacă Dumnezeu nu ți-ar fi ajutat în acele zile şi nu ar fi dat spor lucrului tău, tu nu ai fi putut face nimic ! Ba chiar ai fi ajuns să faci răul; pe care poate nu doreai să îl faci.

− Câteodată, stăteam şi cugetam la cele ce mi le spui, bunule Părinte, dar repede treceau aceste gânduri, pentru că mi se părea că într-adevăr eu sunt cel ce am izbutit cutare şi cutare lucru şi că oamenii au dreptate când mă laudă. Şi asta mă împingea să vreau să fac mai multe. Însă acum îmi dau seamă că nu le făceam de dragul lui Dumnezeu şi nici în ascuns, ci doar pentru mândria mea!

− Fiule, bun lucru spui acum; e bine să ținem faptele noastre în ascuns, ca Dumnezeu să le vadă şi să ni le răsplătească! Haide, spune mai departe despre viața ta, te ascult!

− Bunule Părinte, nici nu ştiu de unde să încep, căci încă din copilărie am făcut multe năzbâtii, după cum ți-am spus, căci nu eram câtuşi de puțin atent la suflet, pentru că nu îl simțeam.

− Ia să vedem, dă-mi măcar un exemplu.

− De pildă, când eram mic, în curtea familiei noastre erau câțiva copaci fructiferi. Dar eu, împreună cu nişte

prieteni, ne întâlneam şi mergeam în ascuns să furăm rodii din curtea altuia. Şi cum nimeni nu ne-a prins, eu nici nu gândeam că asta ar fi o faptă rea. Aşa că ne-am încurajat şi am mers, în altă zi, şi în via altcuiva şi am luat struguri, fără să cerem voie, şi am mâncat pe saturate.

– O, fiule, mulți oameni socotesc că, dacă nu îi vede nimeni sau dacă nu sunt prinşi asupra faptei, acel gest rămâne tăinuit şi nepedepsit. Dar prin aceasta ei Îl întristează pe Dumnezeu, care pe toate le vede, însă este îndelung-răbdător.

– Acum şi eu am început să înțeleg, Părinte, şi tocmai gandul acesta m-a îndemnat să vin aici, la mănăstirea aceasta îndepărtată de lume. Dar, cu cât îmi dau seama mai mult că am făcut nenumărate greşeli în viața mea, cu atât mi-e mai mare dorința de a avea un părinte care să îmi fie călăuză. Ai vrea să fi dumneata cel ce mă ajută să înaintez pe calea către Dumnezeu?

– Fiule, nu e uşor lucru acesta, să se nască sufletul pentru Împărăția Lui Dumnezeu, dar eu o rog pe Preacurata Lui Maică să îmi ajute să îți pot fi sfătuitor pe calea mântuirii.

– Multumesc, Părinte bun! Am mare nevoie. Dumneata eşti mai învățat, ai trecut prin mai multe în strădania aceasta de a-ți curăți sufletul.

– O, fiule, calea aceasta grea este, deoarece noi ne preocupăm cu prea multe, astfel că nu îi mai dăm loc şi lui Dumnezeu. Dar, dacă ai venit la mine şi eşti hotărât că vrei să îți lucrezi sufletul, trebuie să ştii că o să îți cer un lucru.

– Spune, Părinte!

– Dragul meu, deşi o să îți fie greu câteodată, ca să îți pot fi părinte duhovnicesc, va trebui să ASCULȚI ceea ce îți voi spune, şi, cum te voi îndemna, AŞA SĂ FACI!

– Cu ajutorul Lui Dumnezeu, voi face. Voi încerca SĂ TE ASCULT ÎNTRU TOATE.

– Bine, fiule. Îți voi arăta o cămăruță care e aici, aproape. Acolo va fi chiliuța ta. În fiecare zi o să avem un program, o să ne rugăm şi o să muncim.

– Bine, Părinte, aştept rugăciunea împreună şi, dacă dumneata crezi că sunt bun să fac vreo muncă aici, în mănăstire, spune-mi cu ce să încep.

– Fiule, noi aici nu avem grădini cu zarzavat, nici livezi cu pomi fructiferi, căci de aceea ne-am mutat în acest pustiu, ca să scăpăm de multe griji, iar mâncarea noastră este foarte puțină şi simplă.

– Da, Părinte Pimen, văd cele ce îmi spui. Şi am observat că nici izvoare de apă nu sunt prin apropiere.

– Exact, fiule, avem doar o fântână. Chiar azi te voi trimite până acolo. Uite, ia această cană şi mergi până acolo, să o umpli! Bagă de seamă ca, în cele 6 ore de mers până la fântână, să nu te pierzi cu gândurile sau să te apuci să cânți sau să te opreşti undeva, ci să spui mereu rugăciunea.

– Aşa să zic: „Doamne Iisuse Hristoase Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă pe mine păcătosul”?

– Aşa, fiule. Acum du-te la fântână, că e trecut de ora 17:00, şi să apuci să te întorci până mâine dimineață, când ne vom aduna la slujbă.

– Mă duc, Părinte, roagă-te şi pentru mine! Şi îți mulțumesc că m-ai luat sub povățuirea ta.

Povestitorul:

Şi a plecat Cuviosul Ioan către fântâna din mijlocul pustiei, a umplut cana cu apă şi a venit la Părintele său. Dimineața, Părintele îl aştepta la intrarea în mănăstire, cu un băț în mână.

– Fiule, vezi acest băț? Sarcina ta va fi ca, în fiecare zi, să îi pui câte o cană de apă. Uite, îl înfig aici, în pământ, şi tu atât să îl uzi, până va face rod.

– Bine, Părinte, cu rugăciunile tale, voi face! Nu îmi voi pierde răbdarea în cele 12 ore de mers până la fântână.

– Ține minte, să îl uzi până va face rod!

– Da, aşa voi face!

– Acum hai în mănăstire! Începem programul de rugăciune.

Povestitorul:

Deşi părea absurd să ude un lemn uscat, mai ales pe căldurile acelea mari ale Egiptului, Cuviosul Ioan Colov a făcut zi de zi ascultarea sa de a merge, mai bine de şase ore, până la fântână şi înapoi şi a udat lemnul timp de mai bine de o mie de zile.

– Părinte Pimen, iartă-mă, văd că au ieşit frunze pe lemnul despre care mi-ai spus să îl ud.

– Frate Ioan, voi merge să cercetez şi, dacă e aşa, te vei putea opri.

– Ce îmi vei spune, aceea voi face, Părinte ! Chiar dacă au trecut trei ani de când îl ud, tot voi mai merge la fântână, dacă aşa îmi spui. Am încredere! Sfaturile tale sunt ca de la Dumnezeu, mă ajută să îmi curățesc sufletul, mai ales de mândrie!

Povestitorul:

Mergând Părintele Pimen în pustie, a văzut toiagul înverzit şi s-a întors numaidecât la mănăstire, să dea de ştire fraților din obşte.

– Fraților, fraților, veniți să gustați din rodul ascultări ! Veniți, ieşiți din chilii şi haideți la Biserică, pentru că vreau să vă arăt şi să gustați din roadele ascultării.

– Ce e, Părinte, de strigi aşa? Ce doreşti să ne spui?

– Bunii mei frați, eu am pus în pământul acesta uscat de lângă mănăstire, acum trei ani, un toiag vechi şi uscat şi l-am pus pe Ioan cel mic, numit şi Colov, să îl ude. Mare este el înaintea lui Dumnezeu, căci m-a ascultat întocmai. Şi Dumnezeu, văzând inima lui bună şi ASCULTAREA SA, a scos un copac cu rod din acest lemn bătrân. Luați şi mâncați şi voi, şi aşa să ştiți despre Ioan: că este monah desăvârşit, având darul răbdării, al dragostei şi al ascultării!

ANEXA 7

Chestionar - Zi de poveste

Data :…….

1. Scrie două lucruri din programul nostru care ți-au plăcut cel mai mult:

-

-

2. Scrie un lucru din programul nostru care nu ți-a plăcut:

-

3. Ce ai fi vrut şi n-ai avut?

-

-

4. Dă o notă acestei Zile de Activități:

5. Te rugăm să ne scrii cum te-ai simțit la programul nostru:

……
……...…….....
……
……...…….....

6. Dacă ar fi să recomanzi activitățile noastre unui prieten, ce i-ai spune?

……
……...……
……
……...…….....

7. Te rugăm să adresezi un mesaj organizatorilor:

Pentru toți: .....……..……

……..

Pentru coordonator: …….....

.....

Pentru preot:.....

.....

Pentru _____:

…….....

Pentru _____:

…….....

Pentru _____:

…….....

Pentru _____:

…….....

Pentru _____:

…….....

Pentru _____:

…….....

Pentru _____:

…….....

Pentru _____:

…….....

Pentru _____:

…….....

VĂ MULȚUMIM CĂ AȚI PARTICIPAT LA ZIUA NOASTRĂ DE POVESTE!

ANEXA 8
Roada Duhului este… (Galateni 5:22-26):

ANEXA 9

Întrebări pentru copii de praznicul Nașterii lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu

1. Ce înseamnă cuvântul Biblie?

A. Cuvinte minunate; B. e o prescurtare de la cuvântul bibliotecă; C. biblioraft din cer; D. cărți;

2. Câte Evanghelii sunt în Biblie?

A. 4; B. 5; C. 1; D. 2; E. 12;

3. Ce înseamnă cuvântul Evanghelie?

A. cartea cărților; B. povești hazlii ale îngerilor; C. vestea cea bună; D. carte scrisă de Iisus Hristos;

4. Cine a fost omul bineplăcut lui Dumnezeu care a construit o arcă în care au intrat el și familia lui și câte o pereche din toate aminalele pământului?

A. Sem; B. Set; C. Noe; D. Moise;

5. Cine sunt gazdele care au primit vizita Preasfintei Treimi la stejarul din Mamvri?

A. Moise și Sefora; B. Adam și Eva; C. Zaharia și Elisabeta; D. Avvram și Sara;

6. Cum se numește copilul cerut ca jertfă de Dumnezeu?

A. Iosif; B. Isac; C. Ismael; D. Esau;

7. Ce reprezintă arca lui Noe?

A. Nu reprezintă nimic; B. Este primul vapor făcut în antichitate; C. Biserica lui Iisus Hristos; D. Primul avion care a traversat Oceanul Atlantic;

8. Cine sunt cei ce au ajutat-o pe Maica Domnului pe parcursul vieții ei?

A. Drepții Zaharia și Elisabeta și ulterior soția lui Pillat; B. Dreptul Iosif tâmplarul și cei 12 copii ai săi; C. Salomeea, verişoara sa, după naștere, Dreptul Iosif Tâmplarul toată viața lui şi apoi Apostolul şi Evanghelistul Ioan; D. Femeile mironosițe din ziua când a venit la Templu și până a murit Iisus Și apoi Sfinții apostoli după ce s-a urcat Domnul la cer;

9. Cine a fost tatăl Sfântului Ioan Botezătorul?

A. Zaharia; B. Ioachim; C. Iosif; D. Moise;

10. Ocrotitorul Sfintei Fecioare Maria a fost:

A. Iosif din Arimateea; B. Iosif, fiul Patriarhului Iacov; C. Iosif Olarul; D. Bătrânul Iosif;

11. Fecioara Maria a fost dusă la:

A. mall; B. Sinagogă; C. Biserică; D. Templu;

12. Cine sunt bunicii lui Iisus?

A. Adam și Eva; B. Zaharia și Elisabeta; C. Ioachim și Ana; D. Anania și Safira;

13. Fecioara Maria a fost dusă la Templu la vârsta de:

A. 1 an; B. 7 ani; C. 3 ani; D. 14 ani;

14. Câți leproși a vindecat Iisus deodată?
A. 8; B. 9; C.10; D. 11;

15. Care era legătura între Ioan Botezătorul și Iisus?
A. vecini; B. frați de cruce; C. locuiau în același județ; D. Verișori;

16. Care e diferența de vârstă între Ioan Botezătorul și Iisus?
A. 7 minute; B. 1 an și trei luni; C. 6 luni; D. 13 ani;

17. Magii care au venit la Iisus erau din?
A. Egipt; B. Răsărit; C. Turcia; D. Iordania;

18. Ce i-au adus magii lui Iisus ca dar de ziua lui de naștere?
A. aur, smirnă și rubine B. aur, cafea și aloe C. aur, smirnă și tămâie D. aur, argint și safire;

19. Pruncii din Betleem au fost uciși de:
A. Irod cel Mare B. Irod Nefericitul C. Irod Măcelarul D. Irod Sangerosul

20. Primii colindatori au fost:
A. Apostolii B. Pastorii C. Femeile mironosite D. Îngerii

21. Primii oameni care au primit vestea nașterii lui Hristos Domnul au fost:
A. Magii; B. Vameșii; C. Irod cu curtenii lui irod; D. Păstorii;

22. Iisus S-a nascut in:
A. Palat B. Pat C. Grajd D. Sion

23. Dreptul Iosif, Fecioara Maria și pruncul Iisus, amenințați de Irod, au plecat în:
A. Egipt B. Arabia C. Roma D. Etiopia

24. La întoarcere din exil, Iosif, Feciora Maria cu pruncul Iisus s-au mutat în:
A. Ierusalim B. Betsaida C. Capernaum d. Nazaret

25. Numele de Botezătorul l-a primit Ioan pentru că:
a. S-a născut pe 6 ianuarie B. l-a botezat pe împăratul Romei și pe regele Iudeii C Boteza poporul evreu; D. Boteza pe toți evreii și romanii;

26. Sfântul Ioan Botezătorul a fost ucis de:
A. Irod Antipa B. Pilat din Pont C. Baraba D. Caiafa

27. Când Iisus a fost botezat, a apărut:
A. Soarele; B. Duhul Sfânt sub formă de porumbel; C. vântul Iordanului;D. Lumina lunii;

28. În ce zonă a României a propovăduit Sf. Ap. Andrei?
A. în Betleem și Nazaret; B. În Transilvania; C.în Dobrogea; D. Moldova;

29. Maica Domnului, când era la Templu;
Își dorea să fie regina poporului evreu B. Își dorea să fi emereu pe locul 1 la alergările și concursurile pentru copii; C. Își dorea să fie slujnica acelei fecioare care îl va

naște pe Mesia; D.Mânca tot din farfurie și își dorea să să se căsătorească cu un om bun;

30. Colindele românești vestesc lumii:

despre cadourile pe care le-a primit pruncul Iisus de ziua lui de naștere și despre cadourile primite de Iisus de Crăciun; B. Despre tradițiile culinare și bunătățile care se fac de Crăciun de către mamele noastre; C. nașterea lui Moș Crăciun și bunătatea cu care împarte el cadouri la toți copii; D. Că Dumnezeu s-a născut pe pământ ca să îl ridice pe om în cer;

Răspunsuri corecte: 1 D; 2 A; 3 C; 4 C; 5 D; 6 B; 7 C; 8 C; 9 A; 10 D; 11 D; 12 C; 13 C; 14 C; 15 D; 16 C; 17 B; 18 C; 19 A; 20 D; 21 D; 22 C; 23 A; 24 D; 25 C; 26 A; 27 B; 28 C; 29 C; 30 D;

Cuprins

Proiectul „Zilelor de poveste” ***7***
I. Descriere generală 7
II. Avantajele unei zile de activități / unei zile de poveste 9
III. Cine sunt organizatorii? 11
Grilă voluntar de nota 10 15
IV. Ce trebuie să facă organizatorii? 16
V. Ce categorii de activități vom pregăti? 19
VI. Înainte - în timpul - după ***Ziua de poveste*** ***56***
VII. Exemplu de program 60
VIII. Întrebări şi răspunsuri despe proiect 61
ANEXA 1 ***69***
Rugăciunile de dimineață 69
Imn al dimineții: 71
Rugăciuni către Părintele Ceresc: 71
Rugăciuni către Fiul lui Dumnezeu: 73
Rugăciuni către Sfântul Duh: 73
Rugăciuni către Maica Domnului: 74
Rugăciuni pentru părinți: 75
Rugăciuni pentru frați şi surori: 75
Rugăciune pentru prieteni: 76
Rugăciune pentru sănătate: 76
Rugăciune în primejdii: 76
Rugăciune pentru cei adormiți: 77
Rugăciune de pocăință: 77
Rugăciunea Sfântului Ioan Gură de Aur pentru ceasurile zilei: 77
Rugăciune pentru țară: 78
Rugăciunea pentru lume a Sfântului Siluan Athonitul: 78
Rugăciunea de fiecare zi a Stareților de la Mănăstirea Optina: 79
ANEXA 2 ***82***
Rugăciunile de seară 82
Rugăciuni către Părintele ceresc: 85
Rugăciuni către Fiul lui Dumnezeu: 85
Rugăciune către Sfântul Duh: 86
Rugăciuni către Maica Domnului: 86
Rugăciuni pentru familie: 87

Rugăciune pentru binefăcători: 87
Rugăciune pentru sănătate: 88
Rugăciune de pocăință: 88
Rugăciuni de mulțumire: 89
Rugăciunea Sfântului Ioan Gură de Aur pentru ceasurile nopții: 89
Rugăciunea pentru lume a Sfântului Paisie Aghioritul: 90
Alte rugăciuni: 92
ANEXA 3 ***95***
Acatistul Maicii Domnului povățuitoarea copiilor 95
ANEXA 4 ***108***
Cuvintele Domnului nostru Iisus Hristos despre Sine Însuşi din Evanghelia după Ioan 108
Cuvintele Domnului nostru Iisus Hristos despre Sine Însuşi din Evanghelia după Luca 119
Cuvintele Domnului nostru Iisus Hristos despre Sine Însuşi din Evanghelia după Matei 120
ANEXA 5 – Jocuri ***123***
I. Jocuri de cunoaştere la debutul activităților 124
II. Jocuri introductive la catehează 129
III. Jocuri de exterior 132
IV. Jocuri de interior 148
V. Joc introductiv la sesiunea de întrebări şi răspunsuri 169
VI. Joc de final 172
Anexa 6 ***174***
Scenarii şi sugestii de texte pentru scenete 174
1. Sceneta Avva Agaton și îngerul 174
2. Sceneta făcută pe loc şi cu persoane din public 178
3. Sfânta Isidora, nebuna întru Hristos 179
4. Sceneta „Familia fericită" sau „Ciocolata" 182
5. Sceneta „Sfântul Ioan Colov" 188
Anexa 7 ***195***
Chestionar - Zi de poveste 195
Anexa 8 ***197***
Roada Duhului este… (Galateni 5:22-26): 197
Anexa 9 ***198***
Întrebări pentru copii de praznicul Naşterii lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu 198